

AWEMainta

E DIFERENCIA DEN NOTICIA

E PODERNAN MAGICO DI E STOELNAN DI OPOSICION DEN PARLAMENTO

2

EMOCION PROME, RASON DESPUES: ³

**UN CRISIS DEN
RASONAMENTO MODERNO**

MINISTERIO PUBLICO ¹⁵

**CORTE COMUN TA DECLARA
M.D.M. NO ADMISIBEL
DEN SU APELACION**

AWEMainta.NL ²⁹

**RWZI BUBALI:
WAT WORDT ER VERZWEGEN?**

Online **ERP** software
starting at **\$7.25** /User/Month

odoo
• Accounting • Inventory • Sales • CRM
• eCommerce • and much MORE
VCC
International NV

Tel. 583-7072

| info@vcc-int.com

| www.vcc-int.com

E podernan magico di e stoelnan di oposicion den parlamento

TIN un transformacion magico cu ta tuma luga den tur democracia, pero ningun caminda e ta asina espectacular manera na Aruba. E ta e version politico di cambia awa den biña—un partido ta bay di un caos den gobernacion pa un genio den oposicion di anochi pa mainta.

Asina cu un partido move for di e stoelnan di gobernacion p'esnan di oposicion, algo increibel ta pasa: **Diripiente nan tin tur e contesta.** Problema di presupuesto? Cuido medico? Criminalidad? Enseñansa? Reforma den 30 dia, garantisa. Ta parce cu e stoelnan na e otro banda di Parlamento ta bin cu superpoder inclui.

Un minuut prome nan tabata luchando cu e mesun problemanan cu tur otro hende, y e siguiente—nan ta bukinan ambulante di bon gobernacion. Probablemente nos mester laga cientificonan investiga e stoelnan aki. Nan ta encanta? Nan ta saca un huma cu ta duna claridad? Pasobra algo ta pasa, y e ta espectacular.

E tera mitico di promesanan di oposicion

Ora nan ta den oposicion, tur politico ta bira un combinacion di Einstein, Mandela y Mama Teresa. Nan sa exactamente kico e pueblo mester y precisamente con pa logr'e—djis no aworaki, pasobra nan no ta na mando. Pero si bo vota pa nan e siguiente biaha? Ah, Aruba finalmente lo conoce paraíso.

Nan ta punta dede cu precision Olimpico, citando statistica (of loke ta sinti manera statistica) y recordando nos con *“cosnan tabata miho bou di nos.”* Bo casi lo lubida cu nan tabata na poder apenas algun luna pasa, y cu mita di e problemanan di awe a wordo hereda di nan reinado glorioso.

E perdida di memoria conveniente

Loke ta berdaderamente encantador ta e amnesia repentino. E deficit presupuestario masivo ey? Ah, esey tabata falta di

e gobierno di prome cu esun anterior. E retraso na hospital? Wel, e fundeshi tabata gebarst caba prome cu nan a drenta. E reformanan di impuesto cu nan a priminti pero nunca no a cumpli cu ne? Esey ta pa motibo di *“circunstancianan inespera,”* obviamente.

Awor den oposicion, nan ta tene conferencia di prensa primintiendo transparencia, dunamento di cuenta y paz mundial. Cu pasion nan ta argumenta na favor di e mesun leynan cu nan a blokia dos aña pasa. E no ta hipocresia—e ta evolucion.

Laga nos hacinan permanente

Kisas nos mester simplemente tene tur partido den oposicion permanentemente. Lubida eleccion. Laga nan rota den e bankinan di oposicion y deslumbra nos cu nan ideanan briyante, sin e carga di e realidad fastioso di mester implementa nan.

Nan por publica rapport, traha TikToknan inspiracional, grill ministernan den Parlamento y tene conferencia di prensa *“di emergencia”* un biaha pa siman. E pueblo lo ta informa, entreteni y profundamente impresiona—mescos cu nos ta awor.

Y miho di tur? No mas realidad decepcionante, no mas promesanan kibra, y sigur no mas splicacion di dicon nan no a haci loke nan a hura nan lo haci.

Pensamento final

Den e tera mistico di politica Arubano, e oposicion ta impecabel, sa tur cos y profundamente comprometi pa haci loke nan no por a logra ora nan tabatin e chens. E ta un tradicion eterno, y honestamente, nos mester stop di dañá e asunto dor di laga nan goberna. Pasobra claramente, oposicion ta semper miho ora e ta solamente papia.

Emocion prome, rason despues:

Un crisis den rasonamento moderno

NOS gusta kere cu nos ta pensa prome cu nos ta sinti. Pero hopi biaha, e ta net e contrario—emocion prome, rason despues. Nos ta reacciona instintivamente, despues nos ta construi un structura logico rond di nos sintimentonan pa hustifica nan. E ta sinti como si fuera nos ta obhetivo, pero en realidad, nos simplemente ta bisti emocion cu e lenguahe di hecho.

Esaki no ta trata di ta irracional—e ta trata di ta humano. Pero den un mundo cu ta orguyoso di ta “*basa riba data*,” “*basa riba hecho*,” y “*obhetivo*,” e patronchi aki ta revela un problema mas profundo: nos ta confundi creencianan carga cu emocion cu conclusionnan bon rasona. Y nos rara bes ta para keto pa cuestiona e diferencia.

E neurociencia tras di esaki

Nos cerebro ta programa pa sinti prome cu nan pensa. E amygdala, responsabel pa procesa emocionnan manera miedo y rabia, ta reacciona mas lihe cu e cortex prefrontal, cu ta goberna pensamentonan racional. E bentaha aki di un fraccion di seconde ta nifica cu ya caba nos ta emocionalmente involvi prome cu logica drenta den e combersacion.

Pues, ora nos bisa “*Mi ta usando logica*,” kisas lo ta mas exacto pa bisa, “*Mi a dicide caba—y awo mi ta buscando hecho pa defend’e*.”

Confirmacion riba curiosidad

E sintoma di mas obvio di e pensamiento di emocion-prome ta e prehuicio di confirmacion (confirmation bias)—nos tendencia pa busca evidencia cu ta apoya nos creencianan existente mientras nos ta ignora of desacredita tur cos cu ta desafia nan. Den debatenan (online of no), hopi biaha nos no ta scucha pa comprende—nos ta scucha pa reacciona.

Nos ta bisa nos mes cu nos ta reflexivo, mientras cu en realidad, nos ta reinforsa nos zonanan di confort emocional cu data selectivo, lenguahe yen di confiansa y fuentenan scogi. Esaki por sosode na tur banda di un asunto—for di relacionnan personal te na politica, ciencia, salud of hasta criansa di yiu.

Y ora un hende desafia? Nos ta etiketa nan como mucho emocional, irracional of mal informa. E ironia rara bes ta wordo reconoci.

E mito di ta “*basa riba hecho*”

Bisa “*Mi djis ta uzando logica*” a bira e version intelectual di

un ‘mic drop’. E ta tranca combersacion y ta hisa bo opinion na un status casi intocabel. Pero hechonan sin contexto, sin empatia, sin curiosidad, no ta berdad—nan ta arma.

Ta berdaderamente racional ta complica. E ta rekeri incomodidad, un mente habri y tin biaha e disposicion pa admiti cu nos tabata robes. Pero den un cultura obsesiona cu tin rason, siguransa emocional hopi biaha ta disfrasa su mes como evidencia.

Esaki no ta un rechazo di emocion. Sintimentonan ta crucial. Nan ta bisa nos kico ta importante, kico ta haci dolor, kico ta inspira. Pero nan no ta e punto final—nan ta e punto di salida. Y ora nos pretende cu nan no ta den stul di chauffeur, nos ta perde e habilidad pa reflexiona honestamente riba con nos ta pensa.

E caminda padilanti

Pues, con logica real ta muestra? E ta cuminsa cu humildad—e reconocimiento cu nos prome reaccion no semper ta nos pensamiento di mas cla. E ta sigui cu investigacion, no defensa. E ta balora matis mas cu narrativa, scucha mas cu duna sermon.

Pasobra si nos kier ta berdaderamente basa riba hecho, berdaderamente funda den rason, nos mester haci un pregunta esencial mas frecuente: ***Mi ta pensando esaki... of djis sinti’e masha fuerte?***

Te ora nos haci esey, nos lo sigui confundi eco emocional cu claridad intelectual—y yama esey e berdad.

Tur hende tin conseho, pero ta abo ta criando nan

FOR di e momento cu bo bira mayor, e opinionnan ta cuminsa yobe—sin pidi’e, sin stop y hopi biaha contradictorio. Sea ta un famia ta cuestiona bo escogencianan, un desconoci ta comenta den supermercado, of e sin fin di conseho online, e presion por ta abrumador. Pero esaki ta loke mas ta importa: **Ningun hende no ta biba bo realidad of conoce bo yiu manera abo.**

Awe, criansa di yiu ta bou di mas scrutinio cu nunca. Rednan social ta pinta versionnan idealisa di bida di famia. Expertonan y influencers ta pusha ‘solucionnan’ di criansa ‘one-size-fits-all’. Y amigonan of famianan cu bon intencion hopi biaha ta duna conseho cu no ta cuadra cu bo situacion real. Ta facil pa sinti como si fuera bo ta haciendo algo robes—djis pasobra bo ta haci’e diferente.

Pero cria yiu no ta trata di cumpli cu expectativa di un otro hende. E ta trata di cria bo yiu den un manera cu ta funciona pa abo, pa bo balornan y pa bo bida.

E presion di expectativanan di pafo

Tur hende tin algo di bisa: *“Ainda e drumi cu bo?” “Bo ta lag’e come esey?” “E no ta mucho grandi pa un stroller?”* E comentarionan aki por parce chikito, pero cu tempo nan ta gasta bo confiansa tiki-tiki. Nan ta sugeri cu tin un manera “corecto” di ta mayor—y cu di un of otro manera, abo no ta haciendo’e.

Pero cria yiu no ta un ‘checklist’. E ta un relacion—unico, cu ta evoluciona y forma pa circunstancianan di bida real cu esnan di pafo no ta mira. For di finansa y salud mental te na cultura y personalidad, no tin dos famia mescos. Conseho sin contexto hopi biaha ta haci mas daño cu bon.

Scucha bo mes prome

Na curason di criansa di yiu tin algo profundamente personal: instinto. Sea bo ta un mama, tata, welo, wela of un cuidado, bo conoce bo yiu den un manera cu ningun otro hende no conoce. E bos interior ey—esun cu ta bisa bo ki ora pa tene duro of ki ora pa laga bay—ta bal mas cu shen buki di instruccion.

Investigacion ta muestra cu mucha ta florece ora nan ta sinti nan mes sigur conecta na un cuidado cu ta responsivo, presente y cu confiansa—no perfecto. E tipo di criansa ey ta bin di confia den bo propio comprension, no di actua pa otronan.

Cria yiu cu confiansa

Cria un yiu riba bo propio terminonan no ta trata di rechasa conseho—e ta trata di sa cua conseho ta pas cu bo famia. E ta trata di pone limite y sa cu bo escogencianan ta ancra den amor, no den miedo. Ta abo ta perdiendo soño, ta balansa schedule, ta tuma decisionnan dificil y ta presente tur santo dia.

Abo ta e luga sigur di bo yiu, su guia, su protector di mas feroz. Bo no tin nodi di hustifica esey na ningun hende.

Pensamento final

Mundo semper lo tin opinion. Algun ta yuda, otro no. Pero bo yiu no tin mester di perfeccion—e tin mester di abo: bo amor, bo presencia y bo habilidad pa lidera cu intencion.

Pues, ora e criticanan bira fuerte, corda: **Kisas tur hende tin conseho, pero ta abo ta criando nan.**

The Central Bank of Aruba (CBA) plays an essential role in ensuring financial stability and promoting a sound monetary and financial system in Aruba.

We are looking for a President for the Central Bank of Aruba Fulltime | Oranjestad, Aruba

As President of the CBA, you are ultimately responsible for formulating and implementing monetary policy, promoting the stability of the financial system, and safeguarding the integrity of the financial sector. The President acts as an independent authority within the legal framework of Aruba as laid down in the National Ordinance on the Central Bank of Aruba and reports to the Minister of Finance. You lead the organization and represent the CBA both nationally and internationally.

Job Requirements

- A completed university degree in general or monetary economics;
- In-depth knowledge of monetary economics, financial markets, and public finance;
- Thorough understanding of financial-economic legislation and international standards;
- Insight into corporate governance, risk management, and compliance;
- Preferably knowledge of finance and accounting;
- Familiarity with the legal and institutional frameworks of central banks.

Competencies

- Excellent strategic and managerial insight, combined with strong environmental awareness;
- Inspiring and directional leadership, with an innovative and results-oriented approach;
- Strong analytical and problem-solving skills;
- Integrity, empathy, and decisiveness;
- Excellent communication and diplomatic skills;
- A natural talent for negotiation and persuasion;
- Strong networking skills and a connecting style of working;
- Understanding and respect for Aruban culture and society;
- Proficiency in Dutch and English, both spoken and written;
- Proficiency in Papiamentu or willingness to learn it.

The appointment is for a period of 5 years with a one-time possibility of reappointment for an additional 5 years. Employment conditions to be agreed upon.

Please submit your application and any questions via email to recruitment.president@cbaruba.org by August 31, 2025.

Interviews, assessment and pre-employment screening form part of the hiring process.

Weekly
SPECIALS

08 AUG - 14 AUG '25

Per KG
f5.99
Normal Price

Per KG
f3.99
Special Price

LIMES (GREEN)

Per KG
f7.99
Normal Price

Per KG
f5.99
Special Price

TOMATO PLUM

Pint
f10.95
Normal Price

Pint
f8.95
Special Price

BLUEBERRIES

100 GR
f2.76
Normal Price

100 GR
f2.60
Special Price

OVEN ROASTED WHITE TURKEY
BREAST

100 GR
f2.32
Normal Price

100 GR
f2.08
Special Price

CHEDDAR CHEESE

Each
f29.99
Normal Price

Each
f27.79
Special Price

TALLEY'S MUSSEL HALF SHELL
MED GRN NZ 2LB

Per KG
f11.99
Normal Price

Per KG
f8.99
Special Price

CHICKEN DRUMMETS

Per KG
f32.49
Normal Price

Per KG
f28.49
Special Price

ENTRECANTO BRAZIL RESERVE

Per KG
f26.99
Normal Price

Per KG
f23.99
Special Price

BEEF CUT SMALL BRAZIL
RESERVE

*Promocion ta valido desde 08 di aug pa 14 di
aug 2025 y tanten cu tin den stock.

SUPER
Do it Center®

Cu confiansa, capaz... y critica:

E reaccion negativo contra hende muhe poderoso

DEN un mundo unda hende muhe a haci pasonan enorme den educacion, emprendemento y liderazgo, un etiketa ta sigui persigui nan unda cu nan bay: intimidante. Sea ta den relacionnan romantico, den e sala di reunion of hasta entre colega, hopi biaha hende muhenan exitoso ta haya sa cu nan ta parce “*mucho fuerte*,” “*mucho ambicioso*,” of “*too much*.”

Pero aki ta e berdad: Hende muhenan exitoso no ta intimidante—algun hende simplemente ta sinti nan insegur rond di nan. Y esey ta bisa mas tocante e cultura cu tocante e hende muhenan mes.

E normanan di genero cu nos ainda ta inculca

For di un edad hoben, sociedad ta condiciona hende muhe pa ta agradabel, pa cria y pa sacrifica nan mes. Asertividad, ambicion y independencia ta cualidadnan cu historicamente ta wordo celebra den homber, pero mira como cuestionabel—of hasta no atractivo—den hende muhe. Pues, ora un hende muhe subi e trapi corporativo, lanta su propio negoshi, papia cu autoridad of ta doño di su exito sin pidi despena, hopi biaha e ta wordo mira como si e ta kibra e reglanan.

E midimento cu dos midi aki ta aparece tur caminda:

- Un homber asertivo ta “*confia den su mes*,” mientras un hende muhe ta “*bossy*.”
- Un homber cu negosha duro ta “*bibo*,” mientras un hende muhe ta “*difcil*.”
- Un homber cu gana bon placa ta admira. Un hende muhe cu haci mescos por tende: “*Mester ta difcil pa sali cu bo*.”

E ironia? E mesun cualidadnan aki—determinacion, liderazgo, claridad—ta precisamente e cualidadnan cu ta haci un hende bon den loke e ta haci.

E catalisado di inseguridad

Pa algun hende, ta rond di un hende muhe cu conoce su balor y no tin miedo

di mustre, ta activa un sentimento di incomodidad. E ta desafia e dinamicanan di poder bieu. E ta forsa un confrontacion cu bo propio sentido di ser, specialmente den hombernan cu a wordo cria pa kere cu nan mester ta e partner mas “*exitoso*” of “*dominante*.”

Pero e incomodidad ey no ta e carga di e hende muhe pa e maneha. No ta su trabou pa haci su exito aceptabel pa egonan fragil.

Huicio interno—hasta for di otro hende muhe

No ta solamente hende homber ta uza e etiketa di “*intimidante*.” Tin biaha, otro hende muhe tambe ta hacie—pa motibo di competencia, proyeccion of condicionamento social. Nos tur a tende e frase, “*E ta kere e ta miho cu tur hende*,” mientras cu en realidad, e djis tin confiansa den su habilidadnan. Nos mester cuminsa celebra e hende muhenan cu ta suficientemente audaz pa ta doño di nan espacio—no basha nan abou pasobra nan a tribi di ta excelente.

Kico si nos cambia e lenguahe por completo? En bes di bisa “*E ta intimidante*,” nos por bisa, “*E ta impresionante*,” “*E sa loke e kier*,” of “*E no tin miedo di lidera*.” Pasobra e berdad ta cu yama hende muhe intimidante no ta kita di nan poder—e simplemente ta expone e inseguridad di esnan cu ta sinti nan menasa p’e.

Ta ora pa cambia e mentalidad ey. Hende muhe no mester haci nan mes chikito pa wordo acepta. Nan no mester baha nan luz pa otronan sinti nan comodo. Mundo no tin mester di menos di nan ambicion—e tin mester di mas hende cu por cu ne.

Pasobra hende muhenan exitoso no ta intimidante. Nan simplemente no ta pidi despena mas.

BEKENDMAKING

Bij vonnis van 1 augustus 2025 van het Gerecht in Eerste Aanleg van Aruba is de naamloze vennootschap **MIGHTY MITE N.V. h.o.d.n. AQUA GRILL** in staat van faillissement verklaard, met aanstelling van *mr. J.M. de Cuba* tot curator en benoeming van *mr. A.H.M. van de Leur* tot rechter-commissaris.

Schuldeisers van de gefailleerde vennootschap worden verzocht om hun vorderingen, gestaafd door bescheiden, onder vermelding van eventuele voorrechten ter verificatie in te dienen bij de curator.

Weekly SPECIALS

08 AUG - 14 AUG '25

BIO MELKVOL UHT 1 LTR

EE CANOLA OIL 24OZ

BOTTEGA CREAM LIQUEUR 0.5L
ASSORTED FLAVORS

FRIJOL CARGAMENTO 1000GR
BLANCO/ROJO

ARROZ BLANCO PREMIUM 1000GR

GWOON ROODMERK MALING
SNELFILTER 250GR

SENSIBLE GARDEN VEGGIE CHIPS 5OZ
ASSORTED FLAVORS

BSC WHEY 900GR
COOKIES & CREAM/MILK CHOCOLATE/VANILLA

GWOON COLA REGULAR 330ML
6-PACK

*Promocion ta valido desde 08 di aug pa 14 di aug 2025 y tanten cu tin den stock.

SUPER Do it Center®

Micro-agresion contra hende homber: E comentarionan cu nos no ta papia di dje

NAN ta e tipo di comentarionan cu ta pasa den un combersacion casual. Un wenkbrauw lanta, un sonrisa, un remarke tira den laira: *“Bo ta masha involvi cu bo yiunan—esey ta raro pa un tata.”* Of pio ainda, *“Ay, sea homber.”* Esakinan ta micro-agresion—dichonan sutil cu ta cuestiona, baha balor of stereotipifica un hende. Y si, hende muhe tambe ta haci nan cu hende homber. Hopi biaha nos ta papia di micro-agresion como algo cu hende homber ta haci cu hende muhe—y cu bon motibo. Pero ora ta trata di dinamicanan di genero, e contrario tambe por pasa. Ora hende muhe reforsa ideanan limita di masculinidad, intencionalmente of no, e impacto por ta mesun perhudicial.

Kico ta micro-agresion?

Micro-agresion ta insultonan of comentarionan di nivel abou, usualmente no intencional, cu ta comunica un prehuicio of ta reforsa stereotiponan dañino. Contra hende homber, nan hopi biaha ta bin den forma di expectativanan di genero: *Forsa, estoicismo, dominancia, desinteres den cuida, of evita di tin expresion emocional.*

Probablemente bo a tende of hasta bisa cosnan manera:

- *“E no ta echt un macho, berdad?”*
- *“Bo no mester ta bon den drecha cos?”*
- *“Bo ta pensa di mas—djis haci’e.”*
- *“Bo ta ‘babysit’ bo propio yiunan?”*

E comentarionan aki no ta zona fuerte na prome bista—pero esey ta precisamente e problema. Nan ta reforsa e idea cu hombernan mester demostra un version specifico di masculinidad pa ta valido, pa tin balor of pa wordo respeta.

Dicon e ta importante

Micro-agresionnan masculino ta bisa hombernan cu vulnerabilidad ta debilidad,

cu cuida no ta nan tereno, cu emocion mester wordo reprimi y cu suavidad ta sospechoso. Ora hende muhe ripiti e creencianan aki—hopi biaha sin sa—nan ta reforsa e mesun normanan di genero cu nos ta traha asina duro pa desmantela den otro espacionan. Cu tempo, esaki ta contribui na un problema mas profundo: *Represion emocional, soledad y e stigma cu hombernan ta enfrenta ora nan busca yudansa.* Statisticanan di salud mental ta respalda esaki. Hombernan tin menos tendencia di busca terapia, mas chens di muri pa suicidio y hopi biaha ta describi un presion pa parce *“inconmovibel.”*

Y ainda asina, ora hombernan papia, hopi biaha nan ta tende: *“Bira mas duro.”* Of pio, *“Stop di ta asina sensitivo.”*

E ta pasa na trabou y na cas

Na pia di trabou, hende muhe por insulta coleganan masculino sin intencion door di haci comentarionan manera, *“Lo bo no compronde—esaki ta un cos di hende muhe,”* of door di asumi cu nan no por maneha asuntonan emocional of interpersonal. Na cas, tatanan involvi hopi biaha ta wordo trata como excepcion en bes di partner igual. E no ta malicioso—pero e ta normalizando un tipo sutil di exclusion, y e ta gasta e siguridad emocional cu rara biaha ta wordo ofreci na hombernan.

Intencion vs. Impacto

Nos no por sclama *“igualdad”* sin atende cu tur e mane-ranan cu nos ta stimula rolnan di genero anticua. Kisas bo no tin mal intencion—pero e mensahe por dal duro ainda. Especialmente ora e ta bisa un hende cu loke e ta, no ta cuadra cu loke e mester ta.

Pensamento final

Micro-agresion no semper ta bin for di unda nos ta spera. Y prehuicio di genero no semper ta bin di ariba bay abou. Si di berdad nos kier desmantela expectativanan toxico, nos mester controla nos mes tambe—hasta e chistenan of e remarkenan *“inocente.”* Pasobra masculinidad no ta un solo cos. Y hombernan no mester gana respet door di pretende cu nan no ta sinti.

JOIN US & THRIVE!

TOP 5 HOTEL IN THE WORLD ON TRIPADVISOR
FIRST & ONLY CERTIFIED CARBON NEUTRAL RESORT IN THE CARIBBEAN

OPEN POSITIONS:

- MAINTENANCE TECHNICIAN
- IT SPECIALIST
- BEACH ATTENDANT
- HOSTESS
- ROOM ATTENDANT

UNLOCK THESE BENEFITS WITH US:

- Attractive salaries with various bonus opportunities
- 5-Day workweek (40 Hours)
- Up to 27 vacation days based on years of service
- Childcare allowance to support working parents
- Associate Wellness program: gym memberships, life & health insurance, and annual health check-ups
- Exclusive employee discounts at Tara Eco, Ling & Sons, and Garage Centraal Savings & loan program

JOIN OUR AWARD-WINNING TEAM AND TAKE ADVANTAGE OF THESE INCREDIBLE BENEFITS WHILE GROWING A REWARDING CAREER!

 www.bucuti.com/careers

Ministro encarga cu Turismo & Salubridad ta anuncia cu entrante **11 augustus 2025** durante 14 dia lo tin oportunidad pa un y tur tuma conocimiento na Departamento di Legislacion y Asunto Huridico, **Schotlandstraat 53**, di un peticion cu a ser haci pa obtene un **koffiehuis- y un restaurantvergunning A** pa e parcela na **de Vuyst 41-B**. E permisonan aki ta concerni e.o. benta di bebida sterki por detal y cuminda pa wordo consumi den e parcela. Den e periodo aki tur hende por expresa por escrito nan desacuerdo contra dunamento di e permisonan menciona, dirigi na e Ministro encarga cu Turismo & Salubridad via intermediacion di Director di Departamento di Legislacion y Asunto Huridico, Schotlandstraat 53.

Weekly
SPECIALS

08 AUG - 14 AUG '25

Per Item

f279.99
Normal Price

Per Item

f229.99
Special Price

STANLEY FATMAX BLACK CHROME SOCKET
30-PC METRIC SET

Per Item

f29.95
Normal Price

Per Item

f22.50
Special Price

HARDBOARD PLAIN 1/8 (4X8)

Per Item

f67.69
Normal Price

Per Item

f33.85
Special Price

M ARKITECT JEANS PANTS BLUE
#87916

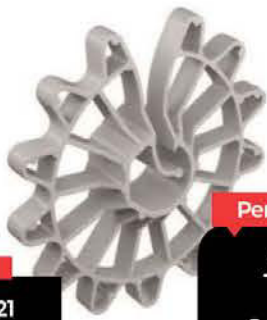
Per Item

f75.79
Normal Price

Per Item

f37.90
Special Price

M ARKITECT LONG SLEEVE BLOUSE BLACK
#87159

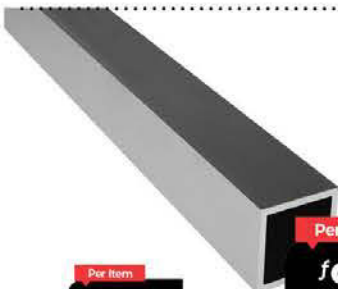
Per Item

f0.21
Normal Price

Per Item

f0.15
Special Price

UNI-RING D20 (6-12)
(500-PCS p/BAG)

Per Item

f139.50
Normal Price

Per Item

f99.50
Special Price

PIPE SQUARE ALUM. 50X50X2MM

Per Item

f45.99
Normal Price

Per Item

f36.99
Special Price

PACIFICLEAR POOL ALKALINITY
INCREASER 5-LB

Per Item

f7.99
Normal Price

Per Item

f5.99
Special Price

PLATE WCD ENKEL WD GREY-EAGLE

Per FEET

f1.99
Normal Price

Per FEET

f1.19
Special Price

DO IT BLUE & WHITE DERBY POLY ROPE
5/8IN X 150-FT(SOLD p/FT)

SUPER
Do it Center® Do it Center®

*Promocion ta valido desde 08 di aug pa 14 di aug 2025 y tanten cu tin den stock.

MAREA CU LUNCH EHECUTIVO SPECIAL PA LOCAL

DESDE cu Marea a habri su portanan na JOIA Aruba by Iberostar, el a sa di captura nos bishitantenan local pa su exkisiko sabornan Caribeño combina cu servicio excepcional.

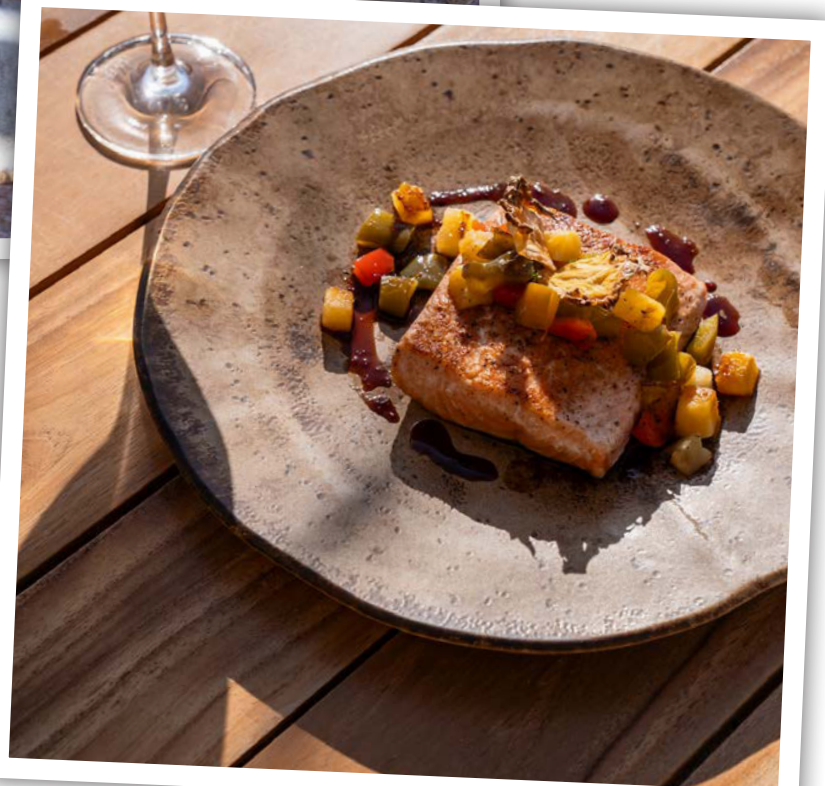
Marea ta situa den JOIA Aruba, parti dilanti, mirando Eagle Beach, pues un desayuno, lunch of cena cu bista pa lama ta un experiencia sin igual. Marea a bin ta innova y cu oido semper pa su clientenan. E peticion pa Marea bini cu un lunch ehecutivo tabata desde inicio y despues di algun adaptacion, Marea lo start cu un menu ehecutivo desde dialuna, 11 di augustus, 2025.

Un menu ehecutivo *specialmente pa nos localnan* y esaki lo cambia diariamente, pues tur dia un special diferente. Un menu special cu ta consisti di un sopi of salada, un plato principal mas un koffie of te na final, tur esaki pa unicamente \$35 pa persona. Un prijs special na alcance di tur persona pa por disfruta un lunch di calidad halto cu ingredientenan fresco y den un ambiente tropical cu e bista di mas bunita. E espacio di e lunch ehecutivo aki ta uno cu por sirbi tambe como un momento pa reuni cu miembronan di ekipo, un reunion importante den priva of simplemente disfruta di e orario di lunch entre colega.

Marea ta habri desde 8or di mainta caba ofreciendo un desayuno a-la-carte y esaki ta bay te cu 11or, pa despues haci e cambio pa lunch y por ultimo cena te cu 10or di anochi. Nos kier a recorda tur hende cu Marea tambe ta ofrece su weekend-brunch, tur diasabra y diadomingo desde 11or pa 3or pa unicamente \$69 pa persona y e ta un 'all-you-can-eat' brunch a-la-carte.

E lunch ehecutivo na Marea ta di dialuna pa diabierna, desde 11or di mainta te cu 3or di atardi. Mester remarka si cu e '20% local discount' no ta aplicabel riba e lunch special aki y bebida no ta inclui. Por haci reservacion via di Whatsapp na 6999317 of tambe via di Opentable - Marea Aruba.

Por semper sigui tur e ultimo detayes y evento na Marea via di Instagram - @marea.aruba

JOIA

BY IBEROSTAR

🌿 LUNCH AT 🌿

M A R E A

MON TO FRI | 11AM TO 3PM

\$35 per person
Only for locals with ID

RESERVATION NUMBER: ☎ 699-9317

📍 marea.aruba

Special menu includes soup or house salad, main course & coffee or tea

*Drinks are not included

*Not applicable with 20% local discount

D

EXECUTORIALE VERKOOP

Ten overstaan van notaris mr. Chamila Agnella Tromp of haar waarnemer zal op **vrijdag 29 augustus 2025 om 10:00 uur 's-morgens in het Auditorium van de Kamer van Koophandel te Aruba** aan de J.E. Irausquin Boulevard 10, Oranjestad, Aruba, in één zitting bij opbod en afslag in het openbaar worden verkocht, ex artikel 3:268 van het Burgerlijk Wetboek van Aruba:

1. Een woonhuis plaatselijk bekend als

WEG SEROE PRETO 23 (S.N.)

staande op het recht van erfpacht tot vijf en twintig juni tweeduizend negen en zeventig op een perceel domeingrond, groot zevenhonderd vier en dertig vierkante meter (734 m²), gelegen te Sero Preto San Nicolaas in Aruba, zoals nader omschreven in kadastrale meetbrief nummer 114 van het jaar negentienhonderd zes en veertig

Inzetprijs: Afl. 275.000,00

2. Een woonhuis plaatselijk bekend als

SABANA BASORA NOORD 117

staande op het recht van erfpacht tot 5 april 2061 op een perceel domeingrond ter grootte van 675 m², gelegen te Sabana Basora in Aruba, kadastraal bekend als Derde Afdeling Sectie G nummer 2304.

Inzetprijs: Afl. 400.000,00

Een onherroepelijk en onvoorwaardelijk onderhands bod kan worden uitgebracht tot uiterlijk donderdag 14 augustus 2025 ten kantore van Newleaf Notary, J.E. Irausquin Boulevard 22 te Aruba, of via email: auction@newleafaruba.com

Iedereieder is gehouden, zowel bij het uitbrengen van een onderhands bod als op de veiling zelf, zich te legitimeren met een geldig paspoort of ID en middels een bereidheidsverklaring, een bankgarantie of andere vorm van zekerheid aan te tonen aan de Executant in staat te zijn tot nakoming van zijn bod en de bijkomende kosten.

De Executant behoudt zich het recht voor de executieveiling uit te stellen dan wel op te houden zonder daarvoor de reden te noemen.

Op de veiling zijn van toepassing de Algemene Veilingvoorwaarden voor Executieveilingen (AVVE) en de Bijzondere Veilingvoorwaarden zoals vastgesteld door notaris mr. Chamila Agnella Tromp.

Voor vragen of meer informatie kunt u een email sturen naar auction@newleafaruba.com of de volgende website bezoeken:

www.newleafaruba.com

Papiamento, ta parti di nos identidad

Skirbi pa Quito Nicolaas

SI nos wak e Arubiano bon, bo ta ripara cu tin biaha nan parce un Latino y otro nan p.e. parce un Indjan (Pos Chikito) of un mescla Caribense. Sea den nan aparencia of actitud, bo por wak cu nan ta un Latino/Caribense.

Pues interesante lo ta pa organisa un excavacion na Pos Chikito (band'i laman), pa wak kico tur lo topa cu ne. Den pasado e excavacion na Tanki Flip a duna bon resultado y hopi artefactonan cu ta den nos museo di Arkeologia ta duna un bista con e tempo ey e habitantenan tabata biba. Importante ta pa combersa cu nos bieunan y registra nos historia.

Hopi biaha bo ta tende cu no tin suficiente hende pa yuda cu e trabounan. Awor no por sinta warda te ora cu e situacion drecha, pasobra decadanan ta pasa y no a haci nada. Locual por haci, ta di recruta hobennan di 20-30 aña, ofrece nan un trayecto di estudio cortico y emplea nan pa haci e trabou di excavacion, bou di supervision di un team di arkeologo, historiado, museologo etc. etc. Den esey nos sistema di enseñanza mester bira mas flexibel, pa riba corto plaso prepara nos hobennan pa cuminsa cu un carera nobo den nan bida. Asina tin tambe otro areanan cu nos por activa, sin cu tin di depende di otro nan.

Nos tur conoce e ehempel di Jamaica, kende tambe den pasado a introduci un Patois, un creol pa e idioma Ingles. Como un patois, e no ta un lenga cu ta mantene su mes na e idioma standarisa. Ta conoci cu hobennan kendenan a bay studia na Merca, cu e custumber di papia y skirbi e Ingles Patois, no tabata haya bon resultado y ta exitoso den nan estudio. Un otro ehempel ta esun di Papiamento cu studiantenan en general ta haya hopi dificil.

Nos tur por corda un investigacion na 2017 bou di alumnonan di scol secundario, kendenan ta haya e Papiamento hopi dificil. Pues nos no mester busca manera pa habri porta, asina cu e Papiamento fonologico por drenta.

Te ainda mi no a tende nos linguistanan ta papia tocante e consideracion cultural-económico y político pa opta pa un ortografía. Ta bon pa nos pensa un tiki mas adelante: Pa nos economía e ta costa nos menos, si importa nos productonan di alimentacion di e propio continente Latino- region Caribense.

Pa e periodo cu nos ta resorta bou di Hulanda, mester bin cierto cambionan riba nivel di Union Europeo, unda ta brinda e ex-colonianan cierto beneficianan. Despues cu Hulanda of Union Europeo laga nos un banda, nos lo desea di cay bou di un regimen Mericano of Venezolano? Mi ta duda cu un di e dos nan aki ta e miho escogencia.

E generacion di futuro lo mester scoge e situacion economico n'e momento ei y opta pa un desaroyo balansa, sin cu ta bira un colonia atrobe. Ta p'esey na cas mes nos mes mester cuminsa produci y determina e papel cu nos por hunga den Caribe y America Latina. Den esey Hulanda mester crea e espacio pa e islanan por sigui desaroya nan mes y bay dilanti.

DREAM GIRL JK
Nuestrós servicios

QR Code: Nails & Beauty Spa Bar

- Corte awg 35
- Color awg 50
- Secado awg 40
- Keratina awg 150

Agenda tu cita: 569-65-61
Av. Milio Croes 47, Local 1. Dakota.

D

EXECUTORIALE VERKOOP

Ten overstaan van notaris mr. Chamila Agnella Tromp of haar waarnemer zal op **vrijdag 29 augustus 2025 om 10:00 uur 's-morgens in het Auditorium van de Kamer van Koophandel te Aruba** aan de J.E. Irausquin Boulevard 10, Oranjestad, Aruba, in één zitting bij opbod en afslag in het openbaar worden verkocht, ex artikel 3:268 van het Burgerlijk Wetboek van Aruba respectievelijk artikel 514 en verder Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering Aruba:

een woonhuis plaatselijk bekend als

PALO DI BOONCHISTRAAT 3

staande op het recht van erfpacht tot 16 augustus 2042 op een perceel domeingrond groot 863 m2 gelegen te Ponton in Aruba, kadastraal bekend als Eerste Afdeling Sectie E nummer 850

tezamen met

een woonhuis plaatselijk bekend als

CELCIUSSTRAAT 36

staande op het recht van erfpacht tot 10 april 2034 op een perceel domeingrond groot 560 m2 gelegen te Ponton in Aruba, kadastraal bekend als Eerste Afdeling Sectie E nummer 851

Inzetprijs: Afl. 565.000,--

De bovengenoemde registergoederen worden tezamen te koop aangeboden.

Iedereieder is gehouden, zowel bij het uitbrengen van een onderhands bod als op de veiling zelf, zich te legitimeren met een geldig paspoort of ID en middels een bereidheidsverklaring, een bankgarantie of andere vorm van zekerheid aan te tonen aan de Executant in staat te zijn tot nakoming van zijn bod en de bijkomende kosten.

De Executant behoudt zich het recht voor de executieveiling uit te stellen dan wel op te houden zonder daarvoor de reden te noemen.

Op de veiling zijn van toepassing de Algemene Veilingvoorwaarden voor Executieveilingen (AVVE) en de Bijzondere Veilingvoorwaarden zoals vastgesteld door notaris mr. Chamila Agnella Tromp.

Voor vragen of meer informatie kunt u een email sturen naar auction@newleafaruba.com of de volgende website bezoeken:

www.newleafaruba.com

Cerando Siman Mundial di Duna Pecho: Un inversion pa mama, mucha y comunidad

PA cera e Siman Mundial di Duna Pecho, Minister Melvin Wyatt-Ras a ricibi dos figura clave den e area di lactancia y nutricion den e prome fase di bida: Sra. Carol Kock di Pro Lechi Mama (PLM) y Sra. Minouche Lopez, IBCLC di Lacthera Aruba.

E reunion, cu tabata inclui un presentacion visual y un dialogo constructivo, a pone un luz importante riba e situacion actual di dunamento di pecho na Aruba.

Algun dato interesante di e presentacion:

- 85% di mama ta inicia cu dunamento di pecho.
- Solamente 41% ta inicia esaki durante e prome ora despues di nacemento.
- Y apenas 19% ta sigui duna pecho te cu 6 luna despues di nacemento.

Dunamento exclusivo di pecho durante e prome seis luna di bida ta reconoci ampliamente pa autoridadnan mundial di salub-

ridad manera WHO y UNICEF, como un di e intervencionnan mas eficaz pa stimula salud y desaroyo duradero. Dunamento di pecho ta yuda pa preveni infeccion, fortalece sistema immunitario y contribui na un fundeshi fuerte di salud y bienestar pa bida largo.

Un investigacion local, realiza den colaboracion cu Wit Gele Kruis y Directie Volksgezondheid, a mostra claramente cu hopi mama ta stop duna pecho no pa falta di deseo, sino pa falta di sosten, informacion of tempo.

Esaki ta enfatisa e necesidad pa un sistema di sosten mas fuerte pa mama, tanto na nivel familiar, den sector di salubridad, como tambe na trabou.

Dunamento di pecho no ta solamente un acto di amor, pero tambe un strategia eficaz pa salubridad publico.

Segun investigacion internacional (World

Bank, WHO, UNICEF), pa cada dollar inverti den promocion di duna pecho, e beneficio economico por yega te US \$ 35 den salud y bienestar riba largo plaso.

Ministerio ta gradici e esfuerso continuo di Pro Lechi Mama y Lacthera Aruba, cu ta traha tur dia sin falta, pa promove un start saludabel pa cada mucha.

“Inverti den mama, ta inverti den futuro di nos comunidad.” segun Minister Wyatt-Ras.

E compromiso di Minister pa fortalece sosten pa mama y yiu ta sigui — pa un comunidad mas fuerte, saludabel y husto.

FEEL good days
BROUGHT TO YOU BY AMC UNICON

Weekend event

20% Off TVs & Audio
great deals you can feel good about!

Aug 8 & 9

Save AWG.501

QLED

55" 4K
Samsung QLED Frame TV QN85LS03BAPXPA
Now AWG.1899
Was AWG.2699.99
Save AWG.801

55" 4K
TCL QLED Google Smart TV 55C555A
Now AWG.999
Was AWG.1199.99
Save AWG.201

85" 4K
Samsung QLED HD TV QN85Q60DAPXPA
Now AWG.3999
Was AWG.4499.99

50" 4K
Samsung UHD Smart Black TV UN50DU7000PXXPA
Now AWG.979
Was AWG.1199.99
Save AWG.220

43" 4K
TCL LED Ultra HD TV 43P335A
Now AWG.599
Was AWG.699.99
Save AWG.101

Now AWG.349
Was AWG.449.99
Save AWG.101

Now AWG.679
Was AWG.799.99
Save AWG.120

569-2407
AMC EAGLE MEGASTORE

Aug 8 & 9, 2025. Conditions Apply.
HORARIO: 9am - 6pm DIALUNA PA DIASABRA

Ministerio Publico

Corte comun ta declara M.D.M. no admisibel den su apelacion

CORTE Comun di Husticia a dicta sentencia riba e apelacion entrega p'e abogadoan di ex candidato pa minister M.D.M. contra e decision di hues di Corte den prome instancia. Dia 17 di juli 2025, hues a rechasa e peticionnan di M.D.M. pa obliga ministerio publico pa inform'e mas tocante e sospechonan contra di su persona y pa tuma un decision di persecucion den su caso penal prome cu 15 di augustus 2025.

Corte Comun ta di acuerdo cu ministerio publico cu e apelacion di M.D.M., no ta admisibel. Abogadoan di M.D.M. a entrega e apelacion aki laat. Debi na e eror aki, Corte Comun no por trata e apelacion contra e decision di hues di Corte di Prome Instancia.

BACK TO SCHOOL!

Hybrid Start cu un Suma Fiho tur luna

Hybrid Start

20^{GB}
Data

Afl. **10**
Credito prepaga

Afl. **55**
p/luna

Bonus
Samsung A16
Afl. **324** | **128**^{GB}

 SETAR
setar.aw | Teleshops

* Samsung Galaxy A16 (128GB) di Afl. 324 ta valido cu contract di Hybrid Start pa 2 aña.

Susto den cabina na 35,000 pia:

‘Power Bank’ ta pega candela riba vuelo di KLM

PASAHIRONAN abordo di un vuelo di KLM for di São Paulo pa Amsterdam a experiencia un momento di spanto e siman aki ora cu, segun reportahe, un ‘power bank’ a pega candela meymey di vuelo, causando accion rapido di e tripulacion di cabina y lantando preocupacionnan nobo tocante siguridad di bateria di lithium den aviacion.

Segun testigonan, e incidente a tuma luga mas o menos na mita di e biahe intercontinental, mientras e avion tabata bula riba Oceano Atlantico. Pasaheronan sinta cerca di e parti patras di e avion a detecta un holo di huma, sigui pa chispa y huma visibel saliendo for di un tas di un pasahero den e compartimento ariba. E tripulacion di cabina a wordo alerta inmediatamente.

Dentro di minuut, e personal di cabina a busca un tas special pa contene candela y a uza e aparatonan pa paga candela abordo pa isola y domina e candela chikito. Ningun pasahero no a resulta herida, y e avion a continua su vuelo na un manera sigur pa su destino, yegando na Amsterdam segun schedule.

Aunke KLM ainda no a saca un declaracion oficial, ta spera cu e aerolinea lo haci un investigacion interno y coordina cu autoridatnan di aviacion pa evalua e causa exacto di e incidente y si e protocolnan di siguridad a wordo sigui completamente.

E episodio aki ta añadi na un lista creciente di incidentenan relaciona cu bateria riba vuelonan comercial. Bateria di lithium-ion, particularmente esnan cu ta haya den ‘power banks’, laptop y smartphone, ta conoci pa tin un riesgo chikito pero serio di “thermal runaway”—un reaccion cu por conduci na candela of explosion si e bateria ta daña, sobrecarga of defectuoso.

Organisacionnan di siguridad di aviacion tin hopi tempo ta adverti aerolinea y pasaheronan di e riesgonan. Reglamentonan ya caba ta prohibi pa hinca ‘power bank’ y otro aparatonan cu bateria di lithium den ekipahe registra. Enbes di esey, pasaheronan mester hiba nan den nan ekipahe di man, unda cualkier problema por wordo detecta y maneha rapidamente.

Mayoria di e aerolineanan, incluyendo KLM, ta permiti ‘power bank’ abordo bou di condicionnan estricto. E aparatonan mester ta bou di un cierto capacidad di watt-ora (Wh)—tipicamente bou di 100 Wh—y mester ta paga durante e vuelo. Algun compania aereo awor ta recomenda pa pasaheronan

evita di warda ‘power bank’ den e compartimentonan ariba y en bes di esey, tene nan accesibel den e saconan di stoel of bou di e stoel dilanti, pa permiti un reaccion mas lihe den caso di candela.

E incidente recien aki, aunke domina rapidamente, ta subraya e importancia di conscientisacion y cumplimento. Ta urgi biaheronan pa inspecciona nan aparatonan prome cu nan bula, evita di uza chargernan di calidad abou y sigui e reglanan di e aerolinea estrictamente.

Aunke raro, casonan similar a conduci na revisionnan grandi di siguridad. Mas prome e aña aki, un vuelo na Sur Korea a experiencia un candela serio debi na un ‘power bank’ den un compartimento ariba, loke a resulta den un evacuacion di emergencia y reglanan nobo pa wardamento di bateria den cabina.

Mientras trafico aereo global ta sigui recupera y mas pasahero ta bula cu multipel aparato electronico, e presion riba aerolinea y reguladonan ta aumenta pa actualisa protocolnan di siguridad y campananan di educacion pa pasahero. Expertonan ta sugeri cu incidentenan manera esaki mester wordo uza como momentonan di siñansa—resaltando cu hasta un obheto chikito y diario manera un ‘power bank’ por presenta riesgonan serio ora e ta den aire.

Data of dominio?

E riesgonan politico di e plan di censo di Trump

PRESIDENTE Mericano Donald Trump a lanta un tormenta politico door di ordena e Departamento di Comercio pa inicia un censo nacional nobo—uno cu lo exclui inmigrantenan indocumenta for di e conteo di poblacion. E directiva, anuncia via Truth Social dia 7 di augustus, ta wordo presenta pa Trump como un coreccion necesario pa “*datonan di poblacion incorrecto*,” pero criticonan ta bisa cu e por ta un maniobra strategico pa remodela e panorama politico di Merca na fabor di e Republicanonan.

Un censo manera ningun otro

Tradicionalmente, Merca ta tene su censo un biaha cada dies aña, manera e Constitucion ta exige. Tur persona cu ta biba den e pais, independientemente di status migratorio, ta wordo conta. Esey tabata e norma desde 1790. Pero awor Trump ta pidiendo un censo meymey di decada, un movecion raro cu ta legalmente sin precedente y logicamente compleho.

Su hustificacion? E presidente ta alega cu e datonan di poblacion actual ta anticua y distorsiona pa loke e ta describi como “*miyones di inmigrante ilegal*.” E movecion ta recorda un intento fracasa durante su prome termino pa agrega un pregunta di ciudadania na e Censo di 2020, cual finalmente a wordo anula pa e Corte Supremo.

Motivacion politico?

Aunke presenta como un coreccion tecnico, hopi observador ta mira motibonan mas profundo. Kita inmigrantenan indocumenta for di e conteo lo afecta significativamente e reparticion di asiento den Congreso y e votonan di e Colegio Electoral—particularmente den estadonan cu poblacionnan grandi di inmigrante manera California, New York, Texas y Florida.

Door di reduci e representacion den e estadonan aki cu tipicamente ta inclina pa e Democratnan, e propuesta di Trump por cambia e balansa di poder politico na fabor di areanan mas domina pa e Republicanonan. Den esencia, e ta redibuha e mapa electoral sin mester revisa e liñanan di distrito.

“*No tin mas castigo*,” un comentarista legal a bisa den un declaracion cu ta zona manera di KNVB (un referencia na e patronchi similar di Trump den gobernacion estilo deportivo). “*Esaki ta trata di consolida control, no mehora exactitud*.”

Señalan di alarma legal

Expertonan legal ya caba a lanta preocupacion, notando cu exclusion di hende basa riba status migratorio por viola e

di 14 Amienda, cu ta garantiza proteccion igual y pa hopi tempo a wordo interpreta como cu tur residente ta conta pa proposito di representacion.

Na 2019, un esfuerzo similar di e administracion di Trump pa altera e proceso di Censo a wordo blokia pa cortenan. Groupon di derecho di inmigrante, abogadonan constitucional y varios estado lidera pa Democratnan ya caba ta preparando retonan legal contra e ultimo movecion aki.

Si e sigui, e censo por enfrenta lunanan, si no añanan, di batayanan legal prome cu cualkier dato por wordo uza pa redistribucion di distrito of planificacion di politica.

Fondonan federal y representacion na riesgo

E riesgonan ta halto. Datonan di censo no solamente ta determina representacion politico—nan ta afecta tambe con mas cu \$1.5 bion (trillion) na fondonan federal ta wordo distribui pa cuido medico, enseñansa, vivienda y infraestructura. Door di reduci e poblacion oficial di areanan cu hopi inmigrante, servicionan esencial por wordo priva di recurso, afectando comunidanan vulnerabel na un manera desproporciona.

Den e contexto aki, e yamada pa un censo nobo ta sinti menos como un coreccion di data y mas como un hugada strategico den un lucha di poder continuo.

E intento di Europa pa soberania di materia prima

ELEMENTONAN di tera raro ta e fundeshi invisibel di e mundo moderno. For di vehiculonan electrico te na turbinanan di biento, y for di smartphone te na sistemanan di defensa, e mineralnan aki ta duna poder na tecnologia cu ta defini progreso.

Sinembargo, a pesar di nan rol critico, Europa ta haya su mes den un posicion vulnerabel: **Casi completamente dependiente di China, cu ta domina no solamente e mineria, sino especialmente e refinamento y produccion di magnet di tera raro. E** control aki pa hopi tempo a wordo tolera como un conveniencia global. Pero awor, mientras tensionnan ta aumenta y cadenanan di suministro ta tambalia, Europa ta den un careda pa recaptura control riba su futuro tecnologico.

E urgencia a bira imposibel pa ignora na april 2025, ora China a anuncia restriccioannan di exportacion nobo riba shete elemento di tera raro y materialnan magnetico asocia. E medidanan aki, presenta bou di e bandera di seguridad nacional, a shock henter e industria Europeo. Fabricantenan grandi di auto manera BMW y Mercedes-Benz a mira interrupcion inmediato, mientras cu desaroyadornan di energia renobabel a adverti di retraso den instalacion di turbina. E tabata un yamada di atencion cu dependencia riba un solo partner geopolitico—particularmente uno dispuesto pa uza recurso como un palanca—no tabata sostenibel mas.

Como reaccion, Union Europeo a activa e Critical Raw Materials Act (Ley di Materia Prima Critico), un plan legislativo aproba na 2024 cu ta exige cu pa 2030, e continente mester extrae domesticamente por lo menos 10%, procesa 40% y recicla 25% di su consumo di materia prima critico.

Entre e estadonan miembro, Francia a tuma e liderazgo den converti e metanan aki den accion tangibel. Den e parti industrial di e pais, companianan manera MagREEsource, Solvay y Carester ta construyendo facilidadnan pa recicla magneet di tera raro y procesa oxido. Esakinan no ta plannan vago of ambicionnan pa futuro—nan ta proyectonan ya den construccion, diseña pa cubri te na 20% di e demanda di Europa pa magneet dentro di e proximo cinco añanan.

Alemania, mientras tanto, a enfoca riba e sector di energia di biento, un pilar di su transicion berde y uno profundamente dependiente di magneet di tera raro. E gobierno a establece metanan cla pa reduci e uzo di magnet procedente di China den turbinanan di biento cu 30% prome cu 2030, y reduci e dependencia ey na mita pa 2035. Pa logra e metanan ey, Alemania ta creando aliansanan cu proveedornan di confianza manera Hapon, Sur Korea y Australia. E colaboracion aki ta inclui plannan pa joint ventures den procesamiento y produccion di magnet, cu e meta pa crea cadenanan di suministro resiliente cu ta evita riesgo geopolitico.

Hasta pafo di UE, e cambio ta visibel. Na Reino Uni, e refineria di Saltend cu Pensana ta construyendo na Yorkshire ta na punto di bira un di e poco plantanan di separacion di tera raro pafo di China. Cu mineral saca for di Angola, e facilidad por cubri 5% di e demanda mundial pa oxido di neodymium y praseodymium ora e bira operacional na 2026. Esey por zona poco, pero den un mercado global limita, e ta un contribucion serio.

No tur compania a warda riba legislacion of crisis pa actua. E firma Belga di material, Umicore, por ehempel, ta raporta interrupcion minimo for di e medidanan recien di China danki na su decision tempran pa diversifica proveedor y mantene reservanan saludabel. Awor, UE kier pa mas compania sigui e ehempel ey, integrando maneho di riesgo den e cadena di suministro como parti di nan operacionnan normal.

Mercenarionan Colombiano mata den atake na Sudan

UAE ta nenga envolvimento

DEN e caos di e guerra civil actual na Sudan, un incidente na Aeropuerto di Nyala na Sur Darfur a lanta atencion internacional, controversia y negacion for di gobiernonan riba tres continente. Segun television estatal di Sudan, e forza aereo di e pais a bombardia y destrui un avion di Emiratonan Arabe Uni (UAE) cu tabata purba di baha na e aeropuerto—un pista di aterisahe actualmente bou di control di e forza paramilitar Rapid Support Forces (RSF). E avion, segun autoridadnan ta alega, tabata transportando mercenarionan Colombiano y ekipo militar, supuestamente pa apoya e RSF. E ehercito di Sudan ta raporta cu por lo menos 40 combatiente stranhero a muri den e atake.

E suceso, cu a tuma luga mas prome e siman aki, a añadi un capa mas di complejidad geopolitico na e conflicto ya brutal na Sudan entre e ehercito nacional y e RSF, cu ta tumando luga desde april 2023. E ehercito Sudanes tin hopi tempo ta acusa UAE di suministra e RSF cu arma, fondo y combatiente—alegacionnan cu e gobierno di Emiratonan consistente-mente a nenga. E atake aereo recien aki, si e wordo verifica, lo ta un escalacion notabel den e esfuersonan di Sudan pa blokia apoyo externo pa su faccion rival.

Loke ta duna e storia aki un dimension ainda mas internacional ta e envolvimento di ciudadanonan Colombiano. Presidente Gustavo Petro di Colombia a confirma den un declaracion publico cu su gobierno ta investigando activamente e morto raporta di ciudadanonan Colombiano den e incidente. “*Nos ta purbando di confirma cuanto Colombiano a muri,*” Petro a bisa via red social. “*Nos lo wak si nos por trece nan curpanan bek.*”

E presencia di ex-miembronan di e ehercito Colombiano den conflic-tonan stranhero no ta nobo. Hopi di nan ta wordo recluta via compani-anan militar priva of rednan informal, atraí pa e promesa di un salario halto pa misionnan di alto riesgo den zonanan di guerra manera Yemen, Irak y awor Sudan. Sinembargo, e supuesto transporte di e combati-entenan aki abordo di un avion liga na UAE ta lanta preguntanan serio tocante ken ta coordinando nan despliegue y dicen.

UAE, di su parti, a nenga categoricamente cualkier envolvimento. Den un declaracion emiti via medionan estatal, e gobierno a yama e afir-macionnan di Sudan “*completamente falso*” y cu falta di evidencia. El a acusa Khartoum di plama desinformacion pa distrae for di fayonan interno y pa escala tensionnan internacional.

Imagen di satellite y reportahenan di inteligencia anterior a señala un aumento di actividad militar stranhero den y rond di Nyala, incluyendo observacion di ‘drones’ fabrica na China y otro ekipo avansa. Si e inci-dente recien aki lo conduci na mas scrutinio of condena internacional ainda mester wak, pero e ta marca claramente un punto di cambio peli-groso den con e guerra di Sudan ta plamando over di frontera—politica-mente, militarmente y diplomaticamente.

Mientras mundo ta observa, e incidente ta lanta preguntanan inkietante: Ken ta armando e faccionnan den guerra na Sudan, y ki rol merce-narionan stranhero ta hungando den forma e resultado? Cu bida perdi, gobiernonan culpando otro y falta di tuma responsabilidad, e berdad ta keda nubla. Loke ta cla ta cu e conflicto di Sudan no ta problema di Sudan so mas—el a bira un punto critico di preocupacion mundial.

MONDAY TO FRIDAY
7:00AM - 10:00AM

AVEZ FM
107.5
TUNE IN, FEEL THE VIBE

DJIS PA HARI

RADIO VARIETY SHOW

LIVE ON TWITCH AT [TWITCH.TV/WAVEZFM1075](https://www.twitch.tv/wavezfm1075)

DEPORTE

DEPORTE@AWEMAINTA.COM

Directiva di COA presente na Asamblea General di PANAM SPORTS

TOP 5 HOTEL IN THE WORLD ON TRIPADVISOR
FIRST & ONLY CERTIFIED CARBON NEUTRAL RESORT IN THE CARIBBEAN

BUCUTI & TARA

**LEAD & THRIVE
WITH US!**

MANAGEMENT POSITIONS:

- F&B SUPERVISOR
- HOUSEKEEPING SUPERVISOR

Join our Award-Winning Leadership Team and elevate your career with exceptional benefits and opportunities for professional growth. At Bucuti & Tara, we empower our leaders to inspire, innovate, and create lasting impacts in the hospitality industry. Be part of a dynamic team that values excellence, fosters collaboration, and rewards dedication.

www.bucuti.com/careers

DIAHUEBS mainta a cuminsa e asamblea general di e confederacion continental di e region Panamericano di deporte, PANAM SPORTS. Presente di parti di COA ta presidente Wanda Broeksema y Vice Presidente Randall van Trigt. Secretaria General di COA Nicole Hoevertsz tambe te presente, pero den e caso aki como miembro ehecutivo di PANAM SPORTS.

Durante dos dia di reunion, lo tin varios punto di agenda importante pa desaroya, ademas di tin varios oportunidad pa combersa y crea lasonan importante cu otro paisnan miembro y e organisacionnan deportivo presente.

Ballon d'Or 2025:

Dembélé vs. Yamal den un bataya di generacion

MIENTRAS e conteo regresivo pa e ceremonia di Ballon d'Or 2025 ta cuminsa, e mundo di futbol ta haya su mes sin un favorito indiscutibel—pero yen di talento explosivo. E careda e aña aki ta muestra di ta uno di esnan mas habri den memoria reciente, cu nombrenan manera Ousmane Dembélé y Lamine Yamal ta surgi como e dos candidatonan mas destaca. E premio, duna anualmente na e miho futbolista na mundo, lo corona e hungado kende su briyantes individual, impacto y exito a defini e temporada. Y na 2025, e definicion ey ta habri pa debate.

Na centro di e combersacion ta Ousmane Dembélé, kende su regreso na su miho nivel tabata nada menos cu espectacular. Awo un figura clave na Paris Saint-Germain, Dembélé a hunga un rol fundamental den e temporada historico di e club unda nan a gana e 'treble'—ganando e titulo di Ligue 1, Coupe de France y e UEFA Champions League. Den 49 wega, el a registra un cifra asombroso di 33 gol y 15 asistencia, dominando tanto den estadistica como den estilo di wega. Su actuacion a dune e premionan di Hungado di Aña di Ligue 1 y Hungado di e Temporada di Champions League, y a pone como e favorito principal pa e premio individual di mas anhela den futbol.

Sinembargo, ta sigui'e di cerca un tipo nobo di candidato: Lamine Yamal, e hoben di 17 aña, e 'wonderkid' di Barcelona cu a laga mundo di futbol babuca cu su wega electrico y sin

miedo. Den su temporada di revelacion, Yamal tabata instrumental den e victorianan di Barcelona den La Liga y Copa del Rey, mientras tambe el a bira un piesa fiho den e seleccion nacional di Spaña. Su combinacion di creatividad, tranquilidad y madurez hopi mas aleu di su edad a lanta un movimiento di tanto fanatico como experto cu ta pidi pa un cambio den votacion di Ballon d'Or impulsa pa hubentud. Segun e radio Spaño Cadena SER, *"Nos tin un luna y mey pa e campaña di Lamine Yamal,"* subrayando con real su chensnan a bira.

Mientras ta dificil pa argumenta contra e exito di ekipo y e statistica di Dembélé, e narrativa di Yamal ta ofrece algo mas romantico—e subida di un generacion nobo. Su nominacion so caba ta historico, y si e gana, e lo bira e ganado di Ballon d'Or di mas hoben den historia, kibra hasta e recordnan di e era tempran di Lionel Messi. Pero mientras e 'buzz' rond di dje ta crece,

algun ta argumenta cu kisas e ta ainda un aña leu for di surpasa veteranonan manera Dembélé den termino di impacto total.

Otro nombrenan den e contienda ta inclui Raphinha, un otro hungado destaca di Barcelona, y Mohamed Salah, kende su consistencia y su racha di kibra record cu Liverpool semper ta ten'e den e combersacion. Sinembargo, pa awo, e consenso ta inclina na un careda entre dos cabay: e dominio di Dembélé y e subida meteorico di Yamal.

Ex-futbolista Owen Hargreaves recientemente a duna su opinion, declarando cu na 2025 *"no tin un favorito indiscutibel,"* pero cu e temporada completo di Dembélé ta pone un tiki dilanti. Asina mes, manera tur temporada di Ballon d'Or, actuacionnan na final di temporada y percepcion publico por cambia e rumbo lihe.

Un ‘taste’ di Futbol Mericano

Pre-temporada di NFL ta ranca sali

FUTBOL Mericano a bolbe—of por lo menos, un bon ‘taste’ di dje. E pre-temporada di NFL a start oficialmente siman pasa cu e tradicional Wega di Hall of Fame, dunando fanaticonan e bista tan spera di loke ta na caminda. Aunke tecnicamente ainda ta zomer, e holo di e veld, e zonido di e stadion y e dalmento di helm ta recorda tur hende: *Temporada di futbol a yega.*

E apertura e aña aki a presenta e Detroit Lions enfrentando Los Angeles Chargers na Canton, Ohio, estableciendo e tono pa un pre-temporada carga cu storia. Aunke e score por keda den background, loke mas ta importa den e simannan di exhibicion aki ta loke nos ta siña tocante e rosters, e rookies y e streanan naciente. E proceso di siñansa ey ta continua e fin di siman aki, mientras cu Siman 1 di e pre-temporada ta cuminsa cu 16 wega entre 7 y 10 di augustus.

Den henter e liga, ekiponan ta cana e liña fini entre preparacion y preservacion. Bo ta risca bo starters pa nan drenta den ritmo? Of bo ta proteha nan na tur costo? Diferente coach ta contesta e pregunta ey den maneranan masha diferente. E New York Jets, por ehempel, a kibra cu nan tradicion recien door di dicidi di hunga cu nan starters den nan prome wega, ansioso pa establece un tono y crea kimica trempa. E ta un movecion audaz, specialmente den un liga unda un golpi

robes na augustus por cambia tur cos.

Na otro luganan, e rookies ta bou di lupa, specialmente den posicionnan di alto riesgo. Fanaticonan na Carolina a wak di cerca mientras e Panthers tabata anfitrión di e Browns, dunando prospectonan defensivo manera Nic Scourton y Princely Umanmielen nan prome ‘snaps’ real den NFL. Pa e hungadonan aki, e pre-temporada ta mas cu un practica—e ta un entrevista di trabou, uno cu miyones di dollar y soñonan di henter un bida na wega.

Y no ta solamente e hobennan ta sinti e presion. Pa veteranonan na margen, ‘journeymen’ y esnan cu ta spera di yega e ‘practice squad’, e weganan di pre-temporada por ta e diferencia entre keda den e rooster di 53 hungado of keda afo. Esey ta loke ta haci e weganan di augustus aki asina atractivo: hasta ora e starters ta sinta, e riesgo ta keda haltísimo.

Naturalmente, ainda tin un tiki skepticismo rond di e pre-temporada. Hopi fanatico ta rabia cu nan mester paga prijs di temporada regular pa wak loke nan ta considera hungadonan suplente. Criticonan ta argumenta cu e riesgonan di lesion ta pisa mas cu e beneficinan, y algun hungado ta comparti e preocupacionnan ey. Pero puntra cualkier coach of GM, y nan lo bisa bo: no tin nada cu ta reemplaza futbol en bibo. Ta eynan comunicacion ta wordo poni na prueba, schemanan ta wordo ahusta y e velocidad di wega ta separa esnan cu ta briya for di esnan cu tin e base.

E pre-temporada aki ta yega tambe cu un capa di emocion danki na un grupo fuerte di quarterback rookie, veteranonan cu a bolbe den uniform nobo y ekiponan cu algo di prueba. Cu solamente tres wega di pre-temporada pa cada ekipo, e bentana pa evaluacion ta chikito—pues cada snap, cada drive y cada eror tin su peso.

Mientras nos ta yega mas cerca di Siman 1 di e temporada regular, e periodo cortico aki di pre-temporada ta mas cu un training. E ta un tereno di prueba. Y pa fanaticonan, e ta un señal bonbini cu diadomingo ta a punto di bira mucho mas emocionante atrobe.

WE'RE HIRING
SECURITY GUARD

SEND US YOUR CV
by whatsapp

REQUIREMENT :

- FLEXIBILITY**
AVAILABILITY TO WORK ALL SHIFTS
- FACULTY**
PUNCTUAL AND RESPONSIBLE
- EXCELLENT COMMUNICATION SKILLS**
STRONG ENGLISH AND PAPIAMENTU.

We are a company dedicated to security and prevention services, offering competitive salaries and opportunities for advancement.

Do not hesitate to contact us.

5947937

1,000 hit, 8 strikeouts

Anochi historico di Ohtani

TABATA un anochi cu a captura tur loke Shohei Ohtani ta representa: *Poder, precision y un habilidad incansabel pa redefini loke ta posibel den baseball*. Diaranson anochi na Dodger Stadium, den un solo wega, Ohtani a añadi un otro logro na su legado creciente. El a registra su di 1,000 hit den Major League—y no cualquier hit, sino un home run di dos careda cu a duna su ekipo bentaha.

Como si fuera esey no tabata suficiente, el a poncha ocho batido tambe den su salida mas largo como pitcher e temporada aki. Tabata un master-class di excelencia den ambos faceta, aunke finalmente Los Angeles Dodgers a perde contra St. Louis Cardinals, 5–3.

E bataso historico di Ohtani a yega den e di tres inning, 440 pia den e tribuna di right field cu a kibra un empate di 1–1 y a duna e Dodgers un bentaha breve. E home run, su di 39 di e temporada, a graba su nomber mas profundo den historia di baseball, birando apenas e di tres hungado naci na Hapon cu ta yega e marca di 1,000 hit den MLB, hunto cu e legendario Ichiro Suzuki y Hideki Matsui. E tambe a bira e di cuater hungado activo di e Dodgers cu 1,000 hit den su carera, hunto cu e streanan Freddie Freeman, Mookie Betts y Teoscar Hernández.

Riba e monticulo, Ohtani tabata igualmente dominante. Den cuater inning di trabou—su salida mas largo como pitcher e temporada aki—el a permiti solamente dos hit, un careda limpi y no a duna niun base por bola. Mas notabel ainda, el a poncha ocho batido, demostrando e tipo di control y velocidad cu un tempo a haci'e un candidato pa e premio Cy Young. E tabata e tipo di actuacion den ambos faceta cu rara

bes ta mira den baseball moderno, y uno cu solamente un hungado manera Ohtani por realiza cu tanto frecuencia.

A pesar di su dominio, e wega a scapa for di man di Dodgers den e inningnan final. Jordan Walker a empata e wega pa e Cardinals den e di ocho inning cu un single den un momento crucial, y un eror di tiro di e infielder rookie Alex Freeland den e mesun inning a permiti e careda di bentaha drenta. Den e di nueve inning, Lars Nootbaar a añadi un careda di seguridad cu un dobel, poniendo e wega fuera di alcance y lagando e Dodgers reflexiona riba oportunidadnan perdi.

Aunke nan a perde, esey no a pone den sombra loke sin duda tabata un anochi special. Ohtani a bira apenas e di 17

pitcher di e Dodgers desde 1901 cu ta poncha ocho batido of mas y bati un home run den e mesun wega. Su cifranan ta sigui asombra: un ERA di 2.37 como pitcher, mientras e ta lidera e Liga Nacional den caredanan anota y porcentahe di slugging, y ta na di dos luga den home run.

Na edad di 30 aña, Ohtani no solamente ta cumpliendo cu e expectativa sin precedente cu tabatin rond di su yegada na MLB—e ta superando'e. Nochinan manera esaki ta sirbi como un recordatorio di con raro su talentonan ta. Pa fanaticonan, compañeronan di ekipo y hasta contrincantenan, mira Ohtani hunga ta testigo di algo cu kisas nunca mas lo ser replica: un berdadero superstrea 'two-way' haciendo historia den tempo real.

MEDIO AMBIENTE

Mision pa salba slak menasa pa nan mesun bunitesa

E slaknan Polymita, conoci como e slaknan di mas bunita na mundo, ta desapareciendo for di nan habitat natural na Cuba Oriental. E animalnan aki tin skeletnan cu ta vibrante, yen di colo y cu patronchi unico cu ta haci nan hopi busca pa coleccionista y pa traha joyeria di nan. Lamentablemente, e interes aki ta pushando e slaknan aki mas cerca di nan extincion.

Un grupo di biologo di Cuba y specialistanan di University of Nottingham na Reino Uni a uni forza pa salba e seis especienan di Polymita. Un di esunnan cu ta mas den peliger ta e Polymita sulphurosa, cu ta berde cla cu patronchi blauw y rand oraño y geel. E colonan ey ta un misterio evolutivo, pero pa Profesor Angus Davison, e genetista y experto di molusco, e ta tambe e motibo cu e slaknan aki ta bou di menasa.

Hopi website cu ta bende e skeletnan aki pa prijsnan halto y pa Prof. Davison, e ta un preocupacion grandi. Aunke tin ley internacional cu ta proteha e slaknan bou di e Convention on International Trade in Endangered Species (CITES), e ta dificil pa pone e leyman aki na vigor. Ademá di e coleccionismo, e slaknan tambe ta bou di presion di cambio climatico y e perdida di nan habitat.

E protecto internacional ta purba compronde con e slaknan a evoluciona y brinda informacion cu lo yuda na nan conservacion. Na Cuba, Profesor Bernardo Reyes-Tur ta criando e slaknan den nan propio cas, a pesar di tin cortamento di coriente y e calor. Mientras tanto, na University of Nottingham, Prof. Davison y su team ta investigando e genoma di e slaknan pa confirma cuanto especie tin y pa descubri kico ta haci nan colo asina special.

E mision ta pa descubri e secreto biologico di e slaknan aki prome cu nan wordo bendi y negocia te cu nan extincion. Nan tin speransa cu e informacion genetico lo yuda na e conservacion di e bunita criaturanan aki cu ta wordo haya solamente na Cuba.

Fuente: BBC UK

+297 730 1486SABANA BLANCO 40
ORANJESTAD, ARUBA

Beauty Bar

P.M.U &
LASH ARTIST

By JEN

Specialised in

Brows, lips & Eyeliner ♦ Pedicure ♦ Microblading
♦ Powderbrows ♦ Threading ♦ Brow Lamination
♦ Lip pigmentation & blush ♦ Eyeliner

 Beauty Bar by Jen

 beautybar_byjen

Kico awo pa Secretario Gral di SEPPA y tambe pa miembronan

Skirbi pa: Gregorio Wolff y Michiel G. Croes

ULTIMO Tempo ta hopi informacionnan nos a trece ariba e situacion interno di SEPPA nos ta trece un recapitulacion, esta ripiti brevemente loke nos a publica, nos ta haya:

1. Un deficiencia grandi di Democracia:

- a. For di 2013, miembronan no a ricibi informacion y segun revistanan di SEPPA no tene eleccion pa directiva di acuerdo cu statutonan;
 - b. No tin directiva pa cumpli cu statutonan, articulo 19;
 - c. Pa controla e maneho di Comité Ehecutivo, annex Secretario General;
 - d. Pa controla e maneho financiero di SEPPA;
- Pues 12 aña sin ningun sorto di Control ariba e Comité Ehecutivo/Secretario General.*

2. No tabatin formacion di acuerdo cu informacionnan den revistanan di SEPPA, for di 2015.

Esaki a trece consecuencianan grandi pa SEPPA:

- a. E falta di un plan di formacion a haci cu SEPPA no tin lidernan nobo, esta no tin e generacion di relevo pa tuma over;
 - b. Fayo di Secretario General di no busca candidatonan pa directiva di SEPPA;
 - c. Secretario General ta eherce e funcion aki ya pa 25 aña y sigur kier bay 10 aña mas;
 - d. SEPPA pa mas cu 12 aña ta luci stanca pa loke ta e lucha sindical.
- E falta di un plan di formacion ta e causante cu no tin e generacion di relevo den SEPPA*

3. E codigo di bon gobernacion/administracion den sindicato, no t'ey den SEPPA:

- a. No tin respet pa statutonan;
- b. Secretario General M. Brito ta yama eleccion sin tene cuenta cu statutonan;
- c. Secretario General no ta tene cuenta cu reglanan democratico ora ta yama eleccion;
- d. No ta informa miembronan prome cu ta bay tene eleccion;
- e. No ta pidi miembronan pa pone nan mes como candidato pa wordo eligi;
- f. No ta pidi miembronan pa bay vota ariba un fecha stipula.

4. Secretario General M. Brito falta hopi pa ta integro:

- a. Pa añanan e no ta duna informacionnan via organo oficial Noticia-SEPPA;
- b. No ta informa miembronan kendenan ta forma parti di Comité Ehecutivo;
- c. No ta informa miembronan tocante e Congreso Anual, su decisionnan, etc.
- d. Pa loke ta directiva tin bruhacion total, un biaha e ta bisa cu ta busca candidato pa tene eleccion, otro biaha ta papia di

directiva sin bisa kende nan ta.

5. Secretario General M. Brito no ta apto pa e trabao sindical:

- a. Un sindicalista cu ta negocia 10 aña pa firma un CAO cu Post NV. No Por;
- b. Un sindicalista cu na 2010 a firma un protocol pa pensioen di APFA, cu despues di 7 aña ta analisa e cambionan, toch despues di 4 aña, na 2014 ta firma un protocol nobo pa hisa Franchise=Baha e pensioen cual a perhudica hopi pensionado;
- c. Secretario General M. Brito no ta informa, ni consulta cu su miembronan;
- d. Secretario General no tin respet pa statutonan, ni pa veredicto di un hues;

Miembronan di SEPPA, saca un conclusion pa bo mes

E recapitulacion aki ta demostra e falta di maneho o miho bisa e desaster cu ta existi den SEPPA actualmente. Nos ta bolbe ripiti cu SEPPA tin un tremendo y unico infraestructura sindical na Aruba, nos tin un Sede grandi, cu su sala di Congreso espacioso pa 75 te 100 persona, nos tin un cooperativa grandi cu e miembro por spaar y hasta presta placa, te F 25.000, ora ta necesario.

Ora nos analisa cu ariba tur e fayonan y acusacionnan treci den prensa, Secretario General di SEPPA ta defende su mes cu un silencio, pasobra e sa cu tur info ta berdadnan crudo. Tur miembro cu ta pensa por comprende kico ta pasando.

E situacion ta bira pio ora nos tuma na cuenta cu Sra Brito ta tesorero di e Cooperativa di miembronan di SEPPA y ta esun mas responsabel pa preveni e ladroncia di F 382.000,= cual a tuma luga durante 9 luna y despues ta nenga di cumpli cu veredicto di Hues.

Si tuma na consideracion di tur loke a ser treci prome, e problema ta grandi. Hopi ta bisa cu e miembro cu ainda ta apoya Secretario General M. Brito no por pensa bon y ta apoya algo extremamente negativo. Consecuentemente e mester tin un problema di moral.

Miembronan di SEPPA apoya C.R.D.S. Comision pa Restaura Democracia den SEPPA

E Comision pa Restaura Democracia den SEPPA ta trahando fuertemente, Tin listanan ta pasando rond pa miembronan firma y respalda e accionnan pa trece cambio den SEPPA. Un apelacion na tur miembro, ban apoya e accionnan y ban haci di SEPPA un sindicato cu basenan firme di democracia cu su eleccionnan, un sindicato luchado.

Un sindicato cu lidernan nobo y hoben, kendenan lo bay planta respet!

Un invitacion pa comunidad y comercio yuda nos muchanan cu tin mester

Aruba One Happy Island Lions Club cu campaña di recauda fondo pa Back To School 2025-2026

ARUBA One Happy Island Lions Club a wordo acerca un biaha mas pa diferente famianan den necesidad, como tambe maestro y maestranan di diferente scol, pa nos por duna un man na alumnonan cu tin mester di tas, uniform y articulonnan escolar.

Nos muchanan ta futuro di nos pais y cada mucha mester tin e trankilidad y cu nan tin e articulonnan escolar pa nan por studia den un ambiente sano y sin preocupacion. Nos organisacion ta haci un apelacion na nos comunidad y comercio pa ban duna un man y yuda nos muchanan pa nan tin nan articulonnan pa scol.

Un y tur por yuda door di haci un donacion riba e cuenta di banco di Fundacion Aruba One Happy Island Lions Club, Aruba Bank nr 6005880190 cu e descripcion Back2School 2025-2026. Ademas den fin di siman nos miembronan lo ta na Pricessmart pa ricibi donacion di comunidad.

Tur donacion ta yuda di chikito te grandi. Cu e donacion ricibi nos organisacion lo prepara tasnan di scol, cu uniform y articulonnan escolar y e muchanan lo ricibi esakinan prome cu scol inicia. Bo gesto y contribucion ta haci soño di un mucha realidad.

Contribucion di cada uno ta wordo aprecia.

Miel de abeha

Miel di Abeha

Giraluna Gil

GENESIS Gil Barrios ta presenta su coleccion di poema na Biblioteca Nacional Aruba, diaranson dia 13 di augustus. E coleccion su titulo ta 'Miel de abeha' y e presentacion ta di 4or pa 6or di atardi.

'Giraluna', nomber di cariño di Genesis, ta un poeta hoben di Aruba y Giraluna ta biba actualmente na Hulanda. Giraluna ta docente di Ingles. Giraluna ta describi su coleccion di poema como *"a collection of love written in Papiamentu, for anyone who knows that sometimes love is language."*

Pa haya un idea of sabor di su poemanan por bishita e website di Giraluna [Lansamento Miel di Abeha | Giraluna Gil](#)

Giraluna su poemanan ta concentra riba temanan manera amor, dolor y Caribe. Den futuro e poeta ta desea di explora e tema 'E comunidad di e ser femenino'. 'Miel di Abeha' ta su prome buki dedica na su idea di amor den tres fase.

E di dos presentacion di e obra 'Miel de abeha' ta bay ta na 'Elephant in the Room' dia 16 dia augustus pa 6or y mey.

[Find Giraluna on Instagram](#)

NOW PLAYING

Fantastic 4 - First Steps

Mister Fantastic, Invisible Woman, Human Torch and the Thing face their most daunting challenge yet as they defend Earth from Galactus and Silver Surfer.

Weapons

When all but one child from the same classroom mysteriously vanish on the same night at exactly the same time, a community is left questioning who or what is behind their disappearance.

Freakier Friday

Tess and Anna discover that lightning may indeed strike twice as they navigate the myriad challenges that come when two families merge.

Andaaz 2

Aarav's aspirations to become a musician is not supported by his family. Later, his life changes when two women cross paths with him.

For Showtimes and Online Ticketing: www.caribbeancinemas.com

AWEMainta.NL

  WWW.AWEMAINTA.COM ■ 588-0022 ■ NOTICIA@AWEMAINTA.COM

ZATERDAG, 9 AUGUSTUS 2025

RWZI BUBALI:

WAT WORDT ER VERZWEGEN?

SINTI E RUSH
Mas deporte - Mas emocion

RUSH PRIME

RUSH SPORTS

RUSH SPORTS 2

3 CANAL NOBO

AWOR disponibel
riba bo Cable.

SETAR Complete
Line-up

IPTV
Line-up

Bishita <https://www.setar.aw> pa mas informacion.

RWZI Bubali:

Wat wordt er verzwegen?

DE geurhinder, het ongezuiverde afvalwater en de overlast van de zuiveringsinstallatie in Bubali zijn al jarenlang een doorn in het oog van de Arubaanse gemeenschap. Iedereen kent de beelden: politici die zich profileren bij de sluis met beloftes en mooie praatjes. Maar wie kijkt verder dan de camera ziet vooral stilstand, onduidelijkheid en een groeiende frustratie in de samenleving. Ondanks miljoenen aan investeringen, een extra belasting voor toeristen en een nieuwe beheerstructuur, blijft één vraag onbeantwoord: **Waar blijft de oplossing?**

Nieuwe spelers, oude vragen

In 2023 werd besloten dat de RWZI niet langer onder directe overheidsregie zou vallen. Aruba Wastewater Sustainable Solutions (AWSS), een dochteronderneming van Utilities Aruba, werd opgericht om de taak over te nemen. Er zou gewerkt worden met moderne, efficiënte technieken en strategische partners als Royal HaskoningDHV. Ook werd een milieubelasting ingevoerd: toeristen betalen sinds juli 2024 een vaste 'environmental levy' van \$20 per persoon, specifiek bedoeld om de afvalwaterinfrastructuur te verbeteren.

Toch lijkt er in de praktijk weinig veranderd. De geur blijft hangen, het water blijft lekken, en de gemeenschap blijft in het duister. Waar zijn de plannen? Waar is de roadmap die uitlegt hoe de overbelasting wordt aangepakt? Wat is de tijdelijke oplossing tot er een permanente is? De meeste van deze documenten zijn – opvallend genoeg – niet openbaar.

Gebrek aan transparantie

AWSS zou beschikken over een businessplan en een technisch uitvoeringsplan, maar deze zijn nergens publiek toegankelijk. Ondertussen groeit het vermoeden dat de communicatie bewust wordt afgezwakt. Waarom? Is het

angst voor politieke schade? Zijn er financiële risico's die men liever verborgen houdt? Of probeert men tijd te rekken tot na de volgende verkiezingen of andere bestuurlijke deadlines?

De gemeenschap verdient antwoorden. De invoering van een belasting veronderstelt immers publieke verantwoordelijkheid. Waar gaat het geld naartoe? Welke concrete stappen zijn al gezet? En wie ziet erop toe dat die stappen ook worden uitgevoerd?

Nieuwe structuur, oude gewoonten?

Utilities Aruba heeft inmiddels een nieuwe directie en Raad van Commissarissen (RvT). Dat zou een frisse wind kunnen betekenen, maar voorlopig blijft het opvallend stil. Als de vorige bestuurders kritisch worden bekeken, kunnen we dan garanderen dat de nieuwe leiding niet dezelfde gesloten werkwijze voortzet?

Een overheidsbedrijf dat formeel 'privaat' is, maar 100% in handen blijft van de overheid, roept bovendien vragen op over onafhankelijkheid. Wie controleert wie? En wie beslist wat wél of niet gedeeld wordt met het publiek?

Tijd voor journalistiek speurwerk

AWEMainta als media zal diepgaander onderzoek doen. Niet alleen naar de technische kant van de RWZI Bubali, maar vooral naar de bestuurlijke stilte. We willen weten wie de beslissingen neemt, wie verantwoordelijk is voor de huidige situatie, en waarom er zo weinig openheid is over een probleem dat de volksgezondheid, het toerisme en het leefmilieu rechtstreeks raakt.

De gemeenschap heeft recht op antwoorden. En wij zijn vastberaden die te vinden.

Toerisme of natuur?

Beelden bij Tres Trapi tonen pijnlijke realiteit

DE discussie rond het gebruik van ATV's en UTV's op Aruba laait opnieuw op, dit keer aangewakkerd door een schokkende video van Nigel Maduro. In de beelden is te zien hoe tientallen, zo niet honderden terreinvoertuigen zich ophopen bij Tres Trapi — een plek die bekendstaat om haar natuurlijke schoonheid.

Voor veel Arubanen waren deze beelden een wake-upcall: de impact van massatoerisme op het eiland is niet langer een abstract probleem, maar zichtbaar en tastbaar.

Hoewel het geen geheim is dat de situatie rond ATV's al jaren speelt, is het voor velen pas nu duidelijk geworden hoe ernstig het gesteld is. Overtoerisme was lange tijd slechts een modewoord — een begrip dat vooral in beleidsdocumenten opdook, maar waarvan de gevolgen zelden voelbaar leken.

De beelden van de overrompelde stranden en beschadigde natuur maken daar nu resoluut een einde aan.

Tijd voor duidelijke regels

Bij het Alto Vista kapel zijn eerder al strengere regels ingevoerd voor respect voor het kapel en om de natuur te beschermen tegen overlast van terreinvoertuigen. Misschien is het tijd om soortgelijke maatregelen ook bij populaire stranden te implementeren. Want hoewel toerisme van levensbelang is voor onze economie, kan het niet ten koste blijven gaan van onze natuurlijke rijkdom.

De kritiek vanuit de sector, waaronder ATV-gidsen en toureigenaars, liet dan ook niet lang op zich wachten. Begrijpelijk — het raakt hun broodwinning. Toch erkennen ook zij dat de situatie onhoudbaar is. “*We kunnen zo niet doorgaan,*” klonk het zelfs vanuit enkele operators. Dat is een belangrijk keerpunt: als ondernemers zelf aangeven dat verandering nodig is, ligt de weg open voor dialoog.

Samenwerking is de sleutel

Wat nu nodig is, is samenwerking. Niet alleen tussen overheid, politie en DTP, maar ook met gidsen, touroperators en de gemeenschap. Gezamenlijke afspraken, duidelijke routes, vergunningen en handhaving kunnen helpen om de balans tussen toerisme en natuurbescherming te herstellen.

Er zijn al voorbeelden van succesvolle samenwerking, zoals het beperken van toegang tot kwetsbare gebieden of het invoeren van maximale aantallen per tour. Het is tijd om die aanpak breder toe te passen.

En de rest van het eiland?

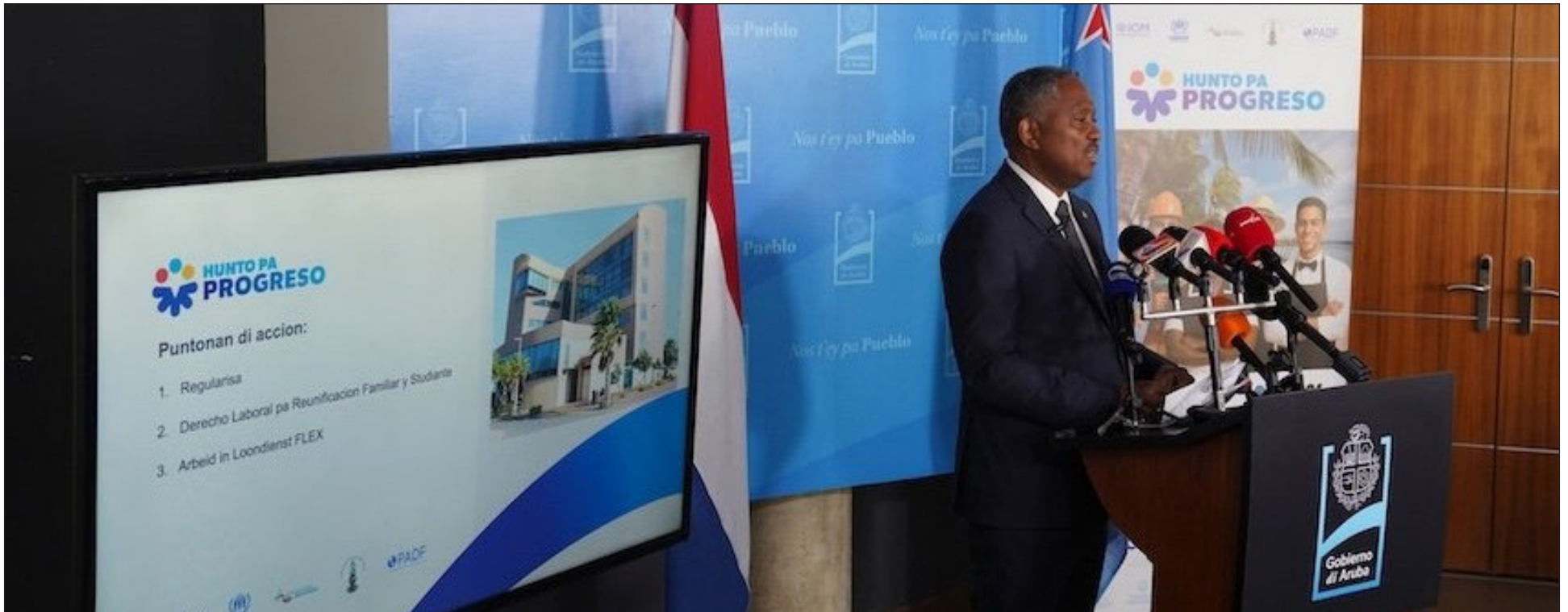
Wat de video bij Tres Trapi liet zien, is wellicht slechts het topje van de ijsberg. Andere stranden en natuurgebieden worden net zo goed aangetast — door afval, ongereguleerd verkeer of simpelweg door overdruk. En dat roept de vraag op: waar is het toezicht?

Waarom zijn er geen vaste camera's bij drukbezochte stranden om vervuiling of misbruik vast te leggen? Is dat geen minimale vereiste als we echt controle willen hebben? Of wachten we pas met actie tot toeristen onze stranden mijden vanwege slechte reviews en vervuiling?

De oplossing ligt binnen handbereik. Maar het vereist dat we niet langer weggijken of discussies afdoen als tijdelijk ongemak. Dit is het moment om keuzes te maken die het eiland op lange termijn beschermen.

Tijdelijke legalisatie:

Geen open deur, maar slimme eerste stap

ARUBA staat onder druk. De werkdruk in sectoren zoals bouw, horeca en huishoudelijke zorg loopt op. Werkgevers vragen om extra arbeidskrachten. Maar voor we naar het buitenland kijken, moeten we eerst in eigen huis opruimen.

De tijdelijke versoepeling van het toelatingsbeleid die op 4 augustus 2025 is aangekondigd door minister van Justitie Arthur Dowers, is precies dat: een eerste gestructureerde stap om te legaliseren wat al jarenlang informeel bestaat.

Deze maatregel stelt mensen die vóór 1 juli 2025 op het eiland zijn gekomen, en hier illegaal werken of verblijven, in staat om onder voorwaarden een tijdelijke werkvergunning aan te vragen. Zij hoeven Aruba niet te verlaten om dit te doen. Belangrijker nog: hun aanvraag zal niet automatisch worden afgewezen vanwege overschrijding van de verblijfsduur, zolang ze aantoonbaar werk hebben en aan de toelatingseisen voldoen.

Het gaat hier dus niet om nieuwkomers. Dit is geen uitnodiging aan mensen buiten Aruba. Integendeel: het beleid is bedoeld om eindelijk helder te krijgen wie er al op Aruba zijn, hoeveel mensen dat zijn, en in welke omstandigheden ze leven en werken.

Waarom is deze stap nodig?

De waarheid is simpel: we weten het momenteel niet precies. Er leven en werken mensen op Aruba buiten het formele systeem – soms al jaren. Werkgevers willen hen graag legaliseren, maar de wet liet dat nauwelijks toe. Dit nieuwe beleid maakt het mogelijk om orde te scheppen, zonder de poorten open te gooien.

Een geruststelling voor de Arubaanse gemeenschap

Veel mensen vragen zich af: *“Wordt ons land straks overspoeld?”* Het antwoord is nee. Dit beleid maakt duidelijk onderscheid tussen wie al op het eiland is en wie nog zou willen komen.

Om dit te begrijpen is het nuttig te kijken naar hoe mensen op Aruba terecht komen:

- Degenen die via het vliegtuig kwamen, zijn geregistreerd, gecontroleerd, en bekend bij instanties.
- Degenen die per boot arriveren, komen ongezien binnen, zonder papieren, zonder achtergrondinformatie.

Deze laatste groep vormt een groter risico, en daarom blijft het ministerie voor hen een strengere aanpak hanteren. Maar de mensen die zichtbaar en actief zijn in onze samenleving – van huispersoneel tot obers, van metselaars tot thuis-hulpen – krijgen nu een kans om uit de schaduw te stappen en legaal bij te dragen.

Wat nu?

Als we echt willen bouwen aan duurzame groei en sociale rust, moeten we weten wie hier is, wat ze doen, en hoe ze kunnen bijdragen. Pas daarna kunnen we verantwoord besluiten of en hoeveel mensen uit het buitenland nodig zijn om ons verder te helpen.

De tijdelijke versoepeling is dus geen verzwakking van beleid, maar een noodzakelijke modernisering. Het is een eerste stap richting een eerlijk, transparant en gecontroleerd migratiebeleid, dat de belangen van de Arubaanse gemeenschap én haar economie in balans houdt.

Nederland koopt voor 500 miljoen euro Amerikaanse wapens voor Oekraïne

NEDERLAND investeert 500 miljoen euro in de aankoop van Amerikaanse wapensystemen, waaronder onderdelen van het Patriot-luchtverdedigingssysteem, met als doel deze direct aan Oekraïne te leveren. Dit maakt Nederland het eerste NAVO-land dat ingaat op het nieuwe voorstel van de Amerikaanse president Donald Trump, zo meldt het ministerie van Defensie op maandag 4 augustus 2025.

Volgens demissionair minister van Defensie Ruben Brekelmans is de steun bedoeld om in te spelen op de acute militaire nood in Oekraïne: *“Dagelijkse Russische aanvallen veroorzaken verwoesting. We willen dit niet laten gebeuren en leveren daarom aanvullende militaire steun.”* De wapenaankoop is bedoeld als aanvulling op de al bestaande steunpakketten aan Kyiv, niet als vervanging daarvan.

Het Amerikaanse voorstel, dat in juli werd gelanceerd door president Trump en NAVO-secretaris-generaal Mark Rutte, biedt NAVO-bondgenoten de mogelijkheid om materieel van de Verenigde Staten aan te kopen ten behoeve van Oekraïne. De VS zelf dragen daarbij geen kosten. Het initiatief is bedoeld om de militaire ondersteuning van Oekraïne te waarborgen zonder de Amerikaanse defensievoorraden verder uit te putten, een punt van zorg voor Trump in het verleden.

Het Nederlandse ministerie van Defensie geeft aan dat ook andere bondgenoten inmiddels interesse hebben getoond en toezeggingen hebben gedaan. Brekelmans benadrukt dat Nederland hiermee een voortrekkersrol blijft spelen in de internationale steun aan Oekraïne. President Volodymyr Zelensky sprak

via X zijn *“oprechte dankbaarheid”* uit en noemde de steun van Nederland *“een belangrijke bijdrage aan de bescherming van Oekraïense levens.”*

De beslissing past binnen het bredere Europese en NAVO-beleid om Oekraïne te blijven steunen in de oorlog tegen Rusland, die sinds februari 2022 voortduurt.

Eerder riep Trump meermaals op tot terughoudendheid in Amerikaanse militaire steun aan Oekraïne, wat leidde tot tijdelijke opschorting van leveringen in maart 2025. Sindsdien is de Amerikaanse hulp hervat, maar Trump stuurt nadrukkelijk aan op meer verantwoordelijkheid van Europese NAVO-partners.

Volgens Defensie-experts biedt het Amerikaanse initiatief een manier om politieke druk in Washington te verlichten, terwijl de militaire slagkracht van Oekraïne toch versterkt wordt. Daarbij zou het Patriot-luchtafweersysteem – dat effectief is tegen Russische drones, kruisraketten en vliegtuigen – cruciaal zijn in de verdediging van Oekraïense steden en infrastructuur.

Trump lijkt inmiddels zijn toon tegenover Rusland te hebben verhard. De Amerikaanse president kondigde recent zware sancties aan indien Vladimir Poetin niet binnen enkele dagen een staakt-het-vuren met Oekraïne overeenkomt. Analisten zien in deze houding een verschuiving, waarbij Trump enerzijds militaire kosten voor de VS wil beperken, maar anderzijds druk blijft uitoefenen op Rusland om de oorlog te beëindigen.

Met deze nieuwe aankoop onderstreept Nederland zijn inzet voor de Europese veiligheid en soevereiniteit van Oekraïne, terwijl het zich ook conformeert aan veranderende geopolitieke verhoudingen binnen de NAVO. Verdere Europese deelname aan het Amerikaanse wapenaanbod lijkt een logische volgende stap in dit proces.

Bronnen:

- *NU.nl: Nederland koopt voor 500 miljoen euro Amerikaanse wapens voor Oekraïne (4 augustus 2025)*
- *Ministerie van Defensie, officiële verklaring*
- *X-posts van Ruben Brekelmans en Volodymyr Zelensky*
- *NOS en AD, politieke achtergrondinformatie*

Wat betekent dit voor Nederland?

Ondernemersvertrouwen licht gestegen, maar onzekerheid blijft

HET ondernemersvertrouwen in Nederland is in het derde kwartaal van 2025 iets minder negatief dan eerder dit jaar. Volgens cijfers van het CBS, de KVK, het EIB, MKB-Nederland en VNO-NCW kwam het ondernemersvertrouwen uit op -3,8. Dat is een verbetering ten opzichte van het vorige kwartaal (-7,5), maar het blijft onder nul. Dat betekent dat er nog steeds meer pessimistische dan optimistische ondernemers zijn.

De belangrijkste reden voor deze lichte stijging is dat ondernemers iets minder negatief zijn over het economisch klimaat. Toch blijft het algemene sentiment verdeeld. Vooral het tekort aan arbeidskrachten blijft een grote zorg. Aan het begin van het derde kwartaal geeft 36,3% van de ondernemers aan hier last van te hebben, een stijging ten opzichte van de vorige meting. Dat tekort raakt de bedrijfsvoering direct en heeft invloed op investeringsbeslissingen.

Verschillen per sector

De verschillen tussen sectoren zijn aanzienlijk. In de sector vervoer en opslag steeg het vertrouwen fors, van -12,0 naar -0,9. Ook in de zakelijke dienstverlening sloeg het vertrouwen om van negatief naar positief. De sectoren informatie en communicatie, en zakelijke dienstverlening zijn momenteel de enige met een positief ondernemersvertrouwen.

Aan de andere kant is het sentiment in de landbouw, bosbouw en visserij (-16,3) sterk verslechterd. Ook in de horeca (-13,2), detailhandel (-4,7) en bouwnijverheid (-5,2) is het vertrouwen laag. Vooral de horeca valt op: naast laag vertrouwen zijn horecaondernemers ook het meest negatief over hun investeringen, met een saldo van -12%.

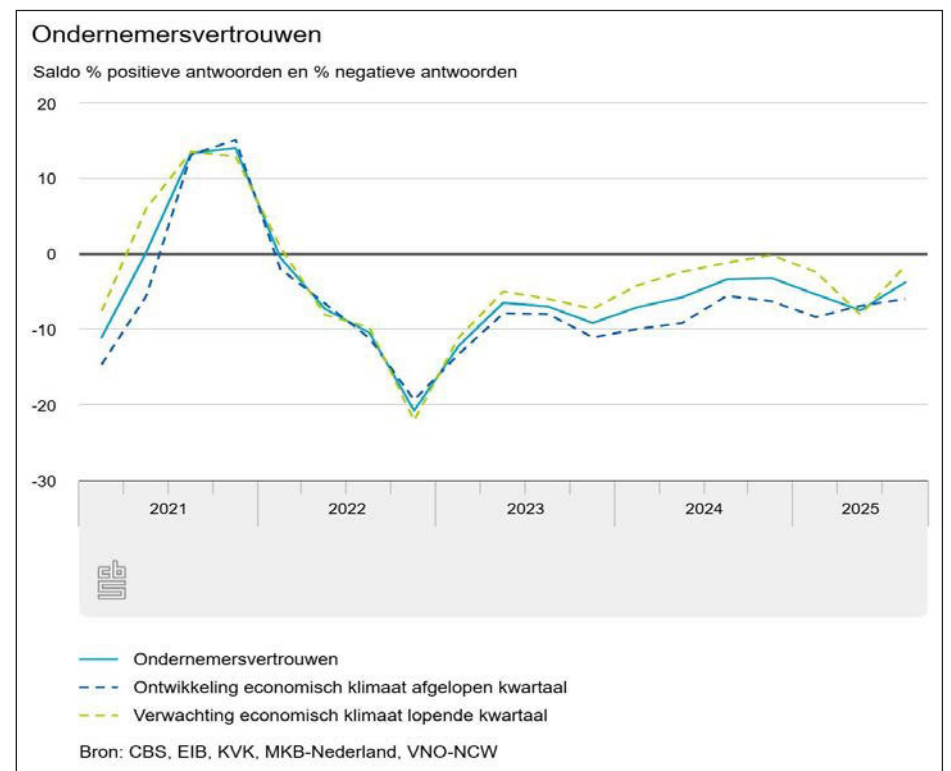
Investeringsblijven voorzichtig

Hoewel het algemene investeringssentiment iets positiever is dan vorig jaar (van -0,2 naar +0,6), blijven ondernemers voorzichtig. In zeven van de twaalf sectoren is de investeringsverwachting per saldo positief. Het meest optimistisch zijn ondernemers in de verhuur en handel van onroerend goed (+16,9%) en in vervoer en opslag (+11,9%).

In sectoren als informatie en communicatie, detailhandel, en horeca zijn de investeringsverwachtingen echter negatief. Dat is zorgelijk voor de lange termijn, aangezien investeren essentieel is voor groei, digitalisering en verduurzaming.

Wat betekent dit voor Nederlanders?

Voor werkenden betekent het aanhoudende tekort aan arbeidskrachten kansen op de arbeidsmarkt, vooral in

sectoren met personeelstekorten zoals techniek, logistiek en zorg. Maar het legt ook druk op bedrijven om hogere lonen te bieden of extra scholing aan te bieden.

Voor consumenten kan het aanhoudend lage vertrouwen en investeringsniveau in sectoren zoals horeca en detailhandel merkbaar zijn in hogere prijzen, minder aanbod of kortere openingstijden.

Daarnaast zijn de gematigde investeringsplannen van bedrijven een signaal dat de Nederlandse economie zich nog niet volledig zeker voelt over herstel of groei. Het vraagt om gerichte beleidsmaatregelen, zoals ondersteuning bij digitalisering, verduurzaming en arbeidsmarkthervormingen.

Hoewel het ondernemersvertrouwen iets is gestegen in het derde kwartaal van 2025, blijft de algehele stemming voorzichtig. Positieve ontwikkelingen in sectoren zoals vervoer en zakelijke dienstverlening worden tenietgedaan door blijvende zorgen over personeelstekorten en lage investeringsbereidheid in andere sectoren. Voor Nederlandse burgers betekent dit dat de arbeidsmarkt krap blijft, dat de economische groei beperkt is en dat beleidsmaatregelen nodig blijven om het vertrouwen verder te herstellen.

Bronvermelding:

- Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) – *Conjunctuurenquête Nederland derde kwartaal 2025* (<https://www.cbs.nl>)
- Kamer van Koophandel (KVK), Economisch Instituut voor de Bouw (EIB), MKB-Nederland, VNO-NCW – *Gezamenlijke publicatie ondernemersvertrouwen Q3 2025*
- StatLine databronnen van CBS – *Ondernemersvertrouwen; bedrijfstakken* (<https://opendata.cbs.nl/statline>)

Lage inkomens gevangen in systeem van ongezonde voeding

UIT recent onderzoek van Wageningen University & Research blijkt dat mensen met een laag inkomen vaker ongezond eten, niet vanwege onwil, maar door een complex samenspel van factoren. Financiële beperkingen, eenzijdig voedselaanbod, sociale omgeving en stress vormen een systeem dat gezonde keuzes belemmert. Het onderzoek, dat werd aangehaald in het Algemeen Dagblad (Vogels, 2025), onderstreept de structurele achterstelling van armere bevolkingsgroepen op het gebied van voeding en gezondheid.

Overgewicht geen keuze, maar gevolg van omstandigheden

Volgens onderzoeker Sanne Djojosoeparto is het voedselaanbod in wijken met een lage sociaaleconomische status aanzienlijk ongezonder. In dergelijke wijken is het aantal fastfoodrestaurants relatief hoog en biedt de supermarkt nauwelijks betaalbare gezonde alternatieven. Maar liefst 80% van het assortiment in reguliere supermarkten bestaat uit bewerkte en ongezonde producten.

Stress ondermijnt gezond gedrag

Armoede gaat vaak gepaard met chronische stress, wat directe invloed heeft op het denkvermogen en de zelfregulatie. Het plannen van gezonde maaltijden, boodschappen doen en koken wordt onder deze omstandigheden een extra mentale belasting. Hierdoor kiezen mensen vaker voor snelle, goedkope en calorierijke oplossingen.

Het CBS bevestigde in eerdere rapporten dat overgewicht en diabetes type 2 vaker voorkomen bij mensen met een laag inkomen. Ongezonde voeding, vaak voortkomend uit structurele barrières, draagt hier sterk aan bij.

Sociale omgeving speelt een grote rol

Djojosoeparto wijst ook op de invloed van de sociale context. Wie opgroeit

met ongezonde eetgewoonten, neemt deze vaak als norm over. Als familie en vrienden ook fastfood of frisdrank verkiezen boven gezonde maaltijden, is gedragsverandering moeilijk. Hierdoor wordt ongezond eten binnen bepaalde gemeenschappen onbewust versterkt.

Beleidsimplicaties: Meer dan alleen voorlichting

Hoewel gezonde voeding voor iedereen belangrijk is, zijn de oplossingen voor dit probleem niet eenvoudig. Voorlichting alleen volstaat niet. Volgens Wageningen UR is een gezamenlijke inzet nodig van overheid, voedselindustrie, zorgprofessionals én de betrokken gemeenschappen zelf.

Djojosoeparto pleit onder andere voor een btw-nultarief op groente en fruit, maar dit voorstel werd eerder landelijk niet doorgevoerd. Gemeenten zouden volgens haar ook meer ruimte moeten krijgen om fastfoodketens te weren uit kwetsbare buurten. De voedingsindustrie blijft ondertussen vooral inzetten op winstgevende, ongezonde producten, ondanks beloften tot verbetering.

Lokale initiatieven als sleutel

Naast overheidsmaatregelen is betrokkenheid op buurtniveau essen-

tieel. Volgens het rapport is het belangrijk dat bewoners actief worden betrokken bij oplossingen, zoals gezamenlijke kookactiviteiten of toegankelijke groentemarkten. Betrokkenheid vergroot het draagvlak en de kans op duurzame gedragsverandering.

Hulpverleners en zorgprofessionals moeten bovendien beter worden opgeleid om het effect van schaarste en stress te begrijpen. Dit zorgt voor meer empathische begeleiding en effectievere interventies in gezinnen met lage inkomens.

Het onderzoek van Wageningen UR toont aan dat ongezonde voedingspatronen in armoede geen bewuste keuze zijn, maar een gevolg van structurele barrières. Voor echte verbetering is een systeemverandering nodig, waarin gezond eten toegankelijk, betaalbaar én sociaal ondersteund wordt.

Bronvermelding:

- Vogels, P. (2025, 23 juni). *Mensen in armoede gevangen in web van fastfood en bewerkt eten*. Algemeen Dagblad.
- Djojosoeparto, S. & Wageningen University & Research
- Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS), 2024–2025, diverse publicaties over overgewicht en inkomensgroepen

Toenemende brandrisico's bij elektrische voertuigen vragen om nieuwe brandweeraanpak

NU elektrische voertuigen (EV's) een steeds groter aandeel vormen in het Nederlandse wagenpark, neemt ook het aantal incidenten met deze voertuigen toe.

Brandbestrijding bij EV's blijkt voor de brandweer aanzienlijk complexer dan bij conventionele voertuigen, wat leidt tot groeiende zorgen over de brandveiligheid, met name in ondergrondse parkeergarages.

In 2024 werden volgens cijfers van het Nederlands Instituut Publieke Veiligheid (NIPV) 356 incidenten met elektrische voertuigen gemeld. In 221 gevallen vatte het voertuig vlam, bij een kwart daarvan lag de oorzaak bij de batterij. Hoewel spontane accubranden zeldzaam zijn, ontstaan ze vaker door defecte bedrading of brandstichting.

De complexiteit van het blussen zit in het ontwerp van de accu, die diep in de vloer van het voertuig ligt en bestaat uit honderden dicht opeengepakte cellen. Eén brandende cel kan al snel een kettingreactie veroorzaken.

De brandweer gebruikt in Nederland voornamelijk dompelcontainers: voertuigen worden onder water gezet om nasmeulende accucellen te koelen. Deze methode ontstond bij toeval, toen een berger een brandende EV in een sloot takelde. Hoewel effectief, is deze methode niet toepasbaar op grotere voertuigen zoals elektrische vrachtwagens.

Een nieuwe techniek die door het NIPV wordt getest is het UHD-systeem (ultrahoge druk). Met een zeer geconcentreerde waterstraal met metaaldeeltjes wordt een gat geboord in het accupakket, waarna bluswater rechtstreeks in de cellen wordt geïnjecteerd.

Deze aanpak wordt inmiddels gebruikt in steden als Rotterdam, Utrecht en Den Haag. Volgens Tom Hessels van het NIPV is dit een veelbelovende innovatie. Toch waarschuwt Esther Lieben van Brandweer Nederland voor de risico's: *"De straal is krachtig genoeg om door een muur te spuiten. Daarom is gespecialiseerde training vereist."*

Elke UHD-eenheid bestaat uit zes tot acht getrainde brandweerlieden. Voor vrijwilligers is het systeem minder geschikt vanwege de intensieve training en onderhoud die het vereist.

Lieben pleit daarom voor de inzet van gespecialiseerde teams en roept op tot meer betrokkenheid van brandveiligheidsadviseurs bij de bouw van parkeergarages.

In sommige gevallen, zoals bij een recente brand in een supermarktparkeergarage in Enschede, leidde een brandende EV tot evacuatie en grote schade.

Lieben stelt voor om elektrische voertuigen en laadpalen alleen nog bij de ingang van ondergrondse garages toe te staan. Een totaalverbod op EV's in deze garages zou volgens haar in sommige gevallen gerechtvaardigd zijn.

Tegelijkertijd waarschuwen experts, zoals installateur en energietransitieadviseur Super_Grover op NUjij, voor paniekzaaijerij. Volgens hem vliegen fossiele auto's statistisch gezien veel vaker in brand. Hij wijst op de noodzaak om de infrastructuur aan te passen aan de realiteit van een elektrisch wagenpark, in plaats van EV's uit parkeergarages te weren.

Vanaf 2035 mogen in de EU geen nieuwe benzine- of dieselauto's meer worden verkocht. De komende jaren zal het aantal elektrische voertuigen dus blijven toenemen. Dit stelt zowel overheid als brandweer voor een grote uitdaging op het gebied van preventie, detectie en effectieve brandbestrijding.

Investeren in innovatie, training en regelgeving is noodzakelijk om de veiligheid in de openbare ruimte te blijven waarborgen.

Bronnen:

- *NU.nl: Elektrische auto blussen lastig voor brandweer: 'Verbieden in garages', 6 augustus 2025*
- *NIPV: Jaarcijfers 2024 EV-incidenten*
- *Brandweer Nederland: Taskforce Veilige Energietransitie*
- *AD en NOS: achtergrondartikelen over EV-branden in parkeergarages*

Nieuwe DNA-analyse onthult mogelijke ziekten tijdens Napoleons rampzalige terugtocht uit Rusland

EEN recent paleogenetisch onderzoek heeft nieuw licht geworpen op de medische ramp die zich afspeelde tijdens de terugtocht van Napoleons leger uit Rusland in 1812. Met behulp van geavanceerde DNA-technieken zijn sporen van twee ziekteverwekkers ontdekt die mogelijk hebben bijgedragen aan de dood van duizenden Franse soldaten.

Deze bevindingen nuanceren eerdere aannames en tonen de waarde van moderne technologie in historisch en medisch onderzoek.

Historische context

In de zomer van 1812 viel Napoleon Rusland binnen met een leger van ongeveer 600.000 manschappen. Tegen de tijd dat hij zich in de winter terugtrok richting Litouwen en Polen, waren meer dan 300.000 soldaten gestorven. De oorzaak: een combinatie van extreme kou, voedseltekorten en ziekte. Overlevenden spraken van uitbraken van tyfus en loopgravenkoorts. Tot voor kort werden deze ziektes als de meest waarschijnlijke doodsoorzaken beschouwd, mede op basis van ouder genetisch onderzoek dat selectieve DNA-tests gebruikte.

Nieuwe bevindingen

Een internationaal team onder leiding van paleogeneticus dr. Nicolás Rascovan van het Institut Pasteur in Parijs onderzocht tanden van dertien Franse soldaten begraven in Vilnius, Litouwen. Zij gebruikten een bredere DNA-sequencingmethode die het volledige genetisch profiel van ziekteverwekkers in een monster kan identificeren, in plaats van alleen te zoeken naar vooraf geselecteerde DNA-fragmenten.

Opvallend is dat zij geen bewijs vonden van tyfus of loopgravenkoorts, maar wel DNA van *Salmonella enterica* (veroorzaker van paratyfus) en *Borrelia recurrentis*, een bacterie die relapsing fever (terugkerende koorts) veroorzaakt en via luizen wordt verspreid. Beide ziektes kunnen ernstig verzakkend zijn, zeker onder omstandigheden van uitputting, kou en slechte hygiëne.

Wetenschappelijke nuance

Hoewel deze bevindingen een nieuwe hypothese aandragen, waarschuwt paleogeneticus Sally Wasef (TU Queensland) voor overhaaste conclusies. De hoeveelheden gevonden DNA zijn gering, wat duidt op een voorzichtige interpretatie. Volgens Wasef zouden grotere steekproeven uit andere massagraven nodig zijn om definitieve uitspraken te kunnen doen over de dominante ziektes tijdens de terugtocht.

Toch benadrukt ze dat dit onderzoek het potentieel aantoont van paleogenetische technieken. Niet alleen voor het begrijpen van historische militaire catastrofes, maar ook voor bredere toepassingen. Denk aan de rol van infectieziekten bij de demografische neergang van inheemse bevolkingen in Amerika en Australië na Europese kolonisatie.

Implicaties voor de wetenschap

Deze studie toont aan hoe genetisch onderzoek kan dienen als aanvullend instrument op historische bronnen, die vaak beperkt of gekleurd zijn. Het onderzoek bewijst ook dat oorzaken van historische sterfte vaak multifactoriaal zijn: paratyfus en relapsing fever vormden waarschijnlijk slechts een deel van de medische catastrofe die Napoleons leger trof.

Het vakgebied van de paleogenetica ontwikkelt zich snel en biedt nieuwe kansen voor het ontrafelen van medische en demografische vraagstukken uit het verleden. Nederland speelt hierin een toenemende rol, met samenwerking tussen Europese onderzoeksinstituten en experts in moleculaire archeologie en microbiologie.

Het nieuwe genetische onderzoek van Rascovan et al. herschrijft niet alleen de medische geschiedenis van een van Europa's grootste militaire debacles, maar onderstreept ook de noodzaak van multidisciplinair onderzoek. De combinatie van genetica, geschiedenis en archeologie biedt diepere inzichten in hoe infectieziekten invloed hadden op de loop van de geschiedenis.

Bronvermelding:

- Woodford, J. (2025). *DNA-analyse onthult welke ziekten huishielden in het leger van Napoleon*. *New Scientist Nederland*, 5 augustus 2025.
- Institut Pasteur, Parijs
- Technische Universiteit Queensland, Australië
- Wikimedia Commons (beeldmateriaal)

Doorbraak in mannelijke anticonceptie:

Eerste niet-hormonale pil veilig bevonden in klinische studie

DE ontwikkeling van een anticonceptiepil voor mannen heeft met de eerste positieve resultaten van een niet-hormonale pil een belangrijke mijlpaal bereikt. Voor het eerst werd een dergelijke pil – genaamd YCT-529 – getest op mensen, met bemoedigende veiligheidsresultaten.

De pil schakelt tijdelijk de productie van zaadcellen uit zonder het gebruik van hormonen, waarmee veelvoorkomende bijwerkingen van eerdere pogingen worden vermeden.

Al sinds de introductie van de vrouwenpil in de jaren '60 zijn wetenschappers op zoek naar een gelijkwaardig anticonceptiemiddel voor mannen. Deze zoektocht wordt echter bemoeilijkt door het biologisch verschil: waar bij vrouwen één eikel per maand moet worden geblokkeerd, produceren mannen dagelijks miljoenen zaadcellen. Bovendien brengen eerdere hormonale pillen voor mannen bijwerkingen met zich mee zoals een lager libido, stemmingswisselingen of verlies van spiermassa, wat tot brede maatschappelijke en medische bezorgdheid leidde.

Het Amerikaanse bedrijf YourChoice Therapeutics ontwikkelde YCT-529 als antwoord op deze uitdaging. De pil werkt door het blokkeren van een receptor (RAR- α) die betrokken is bij de aanmaak van zaadcellen, zonder dat het testosteronniveau wordt aangetast. Preklinische dierstudies toonden al een doeltreffendheid van 99% bij muizen, waarbij de vruchtbaarheid zich volledig herstelde binnen zes weken na stopzetting van de behandeling.

De eerste fase van klinisch onderzoek, recent uitgevoerd bij zestien gezonde mannen tussen de 32 en 59 jaar met een eerdere vasectomie, toonde aan dat de pil veilig is en geen directe bijwerkingen veroorzaakte. Deze extra voorzorgsmaatregel – het kiezen van mannen met een vasectomie – moest voorkomen dat mogelijke schade aan de vruchtbaarheid optreedt in deze vroege testfase.

Stephanie Page, endocrinoloog aan de University of Washington, benadrukt de betekenis van deze ontwikkeling: *“Het is spannend en belangrijk dat we eindelijk een kandidaat zonder hormonen klinisch testen. Maar het is nog vroeg; meer uitgebreide studies zijn noodzakelijk om effectiviteit en bijwerkingen op lange termijn te begrijpen.”*

Hoewel de eerste resultaten hoopvol zijn, is het traject naar marktintroductie nog lang. De volgende stappen bestaan uit bredere testen bij vruchtbare mannen en langere observatieperiodes om betrouwbaarheid, omkeerbaarheid en veiligheid op lange termijn te garanderen.

Volgens experts zoals Page kan een succesvolle introductie van deze pil een maatschappelijke verschuiving betekenen in de verantwoordelijkheid voor anticonceptie. Tot op heden ligt die verantwoordelijkheid grotendeels bij vrouwen, met relatief weinig voorbehoedsopties voor mannen buiten het condoom of een vasectomie.

Naast medisch belang heeft deze ontwikkeling ook culturele en sociale implicaties. *“Een veilige, omkeerbare pil zou de genderbalans in anticonceptie kunnen verbeteren,”* aldus Page. *“Maar daarvoor is ook acceptatie nodig binnen de samenleving en betrokkenheid van beleidsmakers en zorgprofessionals.”*

De komende jaren zullen uitwijzen of deze nieuwe technologie daadwerkelijk leidt tot een bredere en eerlijke verdeling van anticonceptieve keuzes voor mannen en vrouwen.

Bronvermelding:

- AD, *Eerste hormoonvrije anticonceptiepil voor mannen stap dichterbij*, 4 augustus 2025
- EOS Wetenschap, *interview met Stephanie Page*
- YourChoice Therapeutics, *persinformatie YCT-529*
- University of Washington School of Medicine

Recap Week 32

Structureel Personeelstekort bij Ministerie van Justitie vraagt om Gerichte Aanpak

UIT een recent interview met minister Dowers, gepubliceerd door AWEMainta, blijkt dat het Ministerie van Justitie kampt met een ernstig structureel personeelstekort. Cruciale diensten zoals het Korps Politie, gevangenispersoneel bij KIA, immigratiedienst DIMAS en de Afdeling Wetgeving functioneren momenteel met een minimaal personeelsbestand.

Het tekort leidt tot toenemende werkdruk, tragere processen en verminderde uitvoeringscapaciteit. Volgens de minister is inmiddels een traject gestart om het probleem aan te pakken. De focus ligt op het invullen van essentiële functies en het verbeteren van efficiëntie, onder andere via digitalisering van administratieve processen.

Hoewel het op korte termijn niet haalbaar is om alle vacatures te vullen, wordt gewerkt aan gerichte instroom en versterking van het systeem op lange termijn. Investerings in werkomstandigheden en opleidingen moeten bijdragen aan duurzame personeelsbehoud. Het ministerie onderstreept de urgentie en werkt actief aan oplossingen voor een stabielere justitiële infrastructuur.

Internationale Dag van Inheemse Volken gevierd met lezing in Nationale Bibliotheek

TER gelegenheid van de Internationale Dag van Inheemse Volken organiseren Fundacion Lanta Papiamento (FLP) en Fundacion Rancho op zaterdag 9 augustus 2025 een bijzondere lezing in de Nationale Bibliotheek van Aruba.

De lezing, getiteld “Inheemse Taal – Traditie en Overleving”, vindt plaats van 16:00 tot 18:00 uur in de hoofdzaal van de

bibliotheek aan de George Madurostraat 13. Hoofdspreker is taalkundige Ramon Todd Dandaré (Mag. Ling.), die zijn inzichten deelt over het belang van inheemse talen voor het behoud van culturele identiteit, tradities en historische veerkracht.

De bijeenkomst is gratis toegankelijk en richt zich op iedereen met interesse in cultuur, geschiedenis en het behoud van taalkundig erfgoed.

Met dit evenement willen de organisatoren bewustwording creëren over het belang van inheemse talen en de rol die zij spelen in het versterken van gemeenschappen wereldwijd. FLP roept het publiek op actief deel te nemen aan deze viering en de missie van culturele preservatie te ondersteunen.

Centro di Bario Noord lanceert “Teen Camp 2025” voor jongeren tussen 13 en 17 jaar

HET Centro di Bario Noord organiseert van 10 t/m 12 augustus 2025 het “Teen Camp 2025” – een uniek driedaags overnachtingskamp gericht op jongeren tussen 13 en 17 jaar. Met als doel het bevorderen van persoonlijke ontwikkeling, samenwerking en gemeenschapsgevoel, biedt het kamp een gevarieerd programma met sport, spel, educatie en ontspanning.

Hoogtepunten zijn onder andere een filmavond, kayakactiviteit bij Mangel Halto, interactieve sessies over etiquette en teamwork, en gezamenlijke maaltijden. De deelnemers overnachten in gescheiden ruimtes en worden begeleid door ervaren professionals.

Volgens programmaleider Ligia Croes is het kamp meer dan een zomerevenement: het is een investering in jeugdempowerment en wijkversterking. Het kamp maakt deel uit van een bredere strategie om sociale, culturele en sportieve ontwikkeling in Noord te stimuleren.

Deelnameplaatsen zijn beperkt. Ouders kunnen hun kinderen inschrijven via WhatsApp op +297 568 2935. Slaapzak of matras en kussen zijn verplicht mee te brengen.

ARC Gloria bezoekt Aruba als maritieme ambassadeur van Colombia

OP zondagochtend verwelkomden premier Mike Eman, ministers Wendrick Cicilia en René Herdé, samen met de Colombiaanse consul op Aruba Gustavo Serrano Amaya en de ambassadeur van Colombia in Nederland, Carolina Olarte Bácares, het indrukwekkende trainingsschip ARC Gloria in de haven van Aruba.

De ARC Gloria, onder leiding van kapitein Luis Fernando Lara Cogollo, fungeert sinds 1968 als varend symbool van Colombiaanse trots, discipline en maritieme traditie. Het schip dient zowel als opleidingsplatform voor jonge marin-ecadetten als als diplomatieke vertegenwoordiger van Colombia wereldwijd.

Met zijn drie masten, meer dan 20 zeilen en een lengte van ruim 76 meter heeft de Gloria al meer dan 77 landen aangedaan. Jaarlijks volgen zo'n 70 cadetten een intensieve training aan boord, waarin ze vaardigheden als zeeman-schap, leiderschap en samenwerking ontwikkelen.

Het bezoek benadrukt de sterke vriendschapsbanden tussen Aruba en Colombia en bevordert de culturele uitwisseling tussen beide landen.

Beter Seksuele Voorlichting Nodig voor Jongeren in Aruba

JONGEREN in Aruba groeien op in een digitale wereld waar ze al op jonge leeftijd worden blootgesteld aan seksuele content via sociale media, influencers en internet. Hierdoor ontstaat een vertekend en vaak schadelijk beeld van seksualiteit, zonder begeleiding van betrouwbare bronnen.

Volgens experts is dit zorgwekkend: het leidt tot misinformatie, risicovol gedrag, negatieve lichaamsbeleving en emotionele stress. Sommige jongeren voelen zich zelfs onder druk gezet om expliciete beelden te delen zonder kennis van hun rechten of grenzen.

Famia Planea Aruba speelt hierin een cruciale rol. Met meer dan 50 jaar ervaring biedt de organisatie educatieve workshops, training voor docenten, ouderbegeleiding en anonieme ondersteuning via platforms zoals "Ban Chat".

Voor een veiligere toekomst pleiten zij voor verplichte, leefti-

jdsadequate seksuele voorlichting op school, vanaf 11 jaar. Ondersteund door deskundigen als Famia Planea, kunnen ouders en scholen jongeren beter voorbereiden op een gezonde, respectvolle en veilige benadering van seksualiteit in een digitale wereld.

Extra Schoolsteun 2025/2026 voor Gezinnen met Bijstand

VOOR het schooljaar 2025/2026 verstrekt de overheid opnieuw extra financiële steun aan gezinnen met bijstand en schoolgaande kinderen tot 24 jaar. Dit om extra kosten voor kleding, schoenen en schoolbenodigdheden te helpen dekken.

De regeling geldt voor zowel kleuters als leerlingen in het dagonderwijs, mits zij bij de ouder(s) wonen en ingeschreven zijn voor het nieuwe schooljaar.

De steun bestaat uit:

1. Schoolgelduitkering – AWG 250 per kind, met een maximum van AWG 1.000 per gezin, uitbetaald in september 2025 samen met de reguliere bijstand.
2. Bijdrage ouderbijdrage – maximaal AWG 250 per kind, rechtstreeks aan de school betaald.

Aanvraagformulieren zijn vanaf 21 augustus 2025 verkrijgbaar op de school en moeten uiterlijk 28 augustus 2025 ingeleverd worden bij het Departemento pa Asunto Social in San Nicolaas. Te late aanvragen worden niet geaccepteerd en kunnen gevolgen hebben voor de bijstandsuitkering.

Tijdelijke Versoepeling Vergunningsproces Aangekondigd door Ministerie van Justitie

OP maandagochtend kondigde minister van Justitie en Integratie, mr. drs. Arthur Dowers, tijdens een persconferentie een tijdelijke versoepeling aan in het toelatingsproces voor Aruba. Personen die vóór 1 juli 2025 op het eiland verbleven en in aanmerking komen voor een baan, kunnen nu onder voorwaarden een tijdelijke werkvergunning aanvragen, zelfs als hun verblijfsduur is overschreden.

Een belangrijk aspect is dat aanvragers Aruba niet hoeven te verlaten tijdens de procedure. Dit vergemakkelijkt de legalisering van mensen die reeds op het eiland zijn en draagt bij

aan een stabielere arbeidsmarkt. Ook partners van verblijfsvergunninghouders en studerende volwassenen krijgen nu toegang tot werk.

Daarnaast kunnen personen met vijf eerdere vergunningen nu in één keer een verlenging van vijf jaar aanvragen tegen een verlaagd tarief. Werkgevers worden aangespoord om van deze regeling gebruik te maken. Verdere informatie is beschikbaar via www.dimas-aruba.aw en www.gobierno.aw.

10e Editie van Festival di Canto eert Cultureel Icoon Bernadina Growell-Kock

AFGELOPEN weekend vond de tiende editie van het Festival di Canto plaats in Centro di Bario Brazil, opgedragen aan Aruba's 'Mama di Cultura', Bernadina Growell-Kock. De feestelijke avond bracht 22 zangers en 8 typische muziekgroepen samen, met als hoogtepunt de nieuwe categorie "Eigen Compositie" ter ere van Bernadina's muzikale nalatenschap.

Raquel E. Lampe won de hoofdprijs met het nummer "Mosa di nos alma", gevolgd door duo Whitney Nin & Ashanti Zimmerman en Angelo Koolman. In de categorie "Bestaande Lieder" schitterde Indra Stamper met "Indjan di Aruba", gekozen tot publieksfavoriet.

Speciale prijzen voor folkloristische kleding gingen naar Jhon Freddy T. Montoya en Julianne Schwengle. De avond werd afgesloten met dankwoorden aan de organisatoren, artiesten en minister Mervyn Wyatt-Ras voor hun bijdrage aan het behoud van Aruba's muzikale erfgoed.

Het festival onderstreepte het belang van culturele identiteit en muzikale expressie op het eiland.

Digitale Aangifte Dividendbelasting vanaf 4 augustus 2025

HET Departamento di Impuesto maakt bekend dat de aangifte voor dividendbelasting vanaf 4 augustus 2025 uitsluitend digitaal beschikbaar is via het online portaal "BO impuesto" (BOi). Deze digitalisering betekent een efficiëntere verwerking van aangiften, zowel voor belastingplichtigen als de Belastingdienst zelf.

Voorheen moesten formulieren fysiek worden ingevuld, gekopieerd en ingediend; nu kan alles online. Ondernemingen moeten hun aangifte binnen 15 dagen na beschikbaarstelling van dividend aan aandeelhouders digitaal indienen via de folder "Dividendbelasting" in BOi.

Elke belastingplichtige is zelf beheerder van zijn account en moet voorzichtig omgaan met inloggegevens. Fiscale adviseurs kunnen toegang krijgen tot de aangifte, mits zij officieel zijn geautoriseerd via het systeem.

Het Departamento di Impuesto bedankt alle betrokken medewerkers en gebruikers voor hun medewerking aan dit belangrijke digitaliseringsproject. Voor vragen is contact mogelijk via: onlinetaxservices@impuesto.aw.

Aruba kampt met alarmerende obesitascijfers: tijd voor actie?

MAAR liefst 79% van de volwassen bevolking in Aruba heeft overgewicht, waarvan 46% als obees wordt geclassificeerd. Tegelijkertijd wint de body positivity-beweging terrein, met een waardevolle boodschap van zelfacceptatie en respect. Toch rijst de vraag: wanneer wordt zelfliefde een excuus om gezondheidsrisico's te negeren?

De stijging van chronische aandoeningen zoals diabetes type 2, hartziekten en gewrichtsproblemen legt druk op het zorgsysteem. Experts waarschuwen dat deze preventieve ziektes inmiddels verantwoordelijk zijn voor het merendeel van de zorgkosten in vergelijkbare Caribische landen.

Om dit tegen te gaan, wordt er gesproken over de noodzaak voor het invoeren van een gezondheidsbelasting op suikerrijke dranken en sterk bewerkte voeding. Inkomsten daaruit zouden ingezet kunnen worden voor schoolmaaltijden, beweeginitiatieven en mentale gezondheidszorg.

Acceptatie mag geen synoniem worden voor passiviteit. Echte zelfliefde betekent ook investeren in een gezonder

leven, zowel individueel als collectief.

Toerisme en Onderwijs bundelen krachten voor culinaire toekomst Aruba

ARUBA Tourism Authority (ATA), Stichting EPB en Colegio EPI hebben een strategisch akkoord gesloten om culinaire educatie op het eiland te versterken. Doel is om meer lokaal opgeleide chefs te ontwikkelen die kunnen inspelen op de groeiende vraag binnen de toeristische sector.

Met het project Culinary Education Plan 2025 wordt er geïnvesteerd in opleidingen, stages en praktische ervaring voor studenten van EPB en EPI. Initiatieven zoals het evenement Auténtico bieden studenten directe ervaring met klantgericht werken en koken voor publiek.

Volgens ATA-directeur Ronella Croes verdient Aruba een reputatie als gastronomische bestemming. “Geen chef bereidt pan bati of keshi yena zoals wij dat kunnen.”

Deze samenwerking versterkt de toeristische sector, bevordert culturele identiteit en creëert duurzame werkgelegenheid. Aruba wil zich internationaal onderscheiden, niet alleen met zon en zee, maar ook met authentieke keuken en getalenteerde lokale chefs.

Arubaanse studenten aangekomen in Nederland voor vervolgstudie

OP 5 augustus zijn 104 Arubaanse studenten aangekomen in Nederland met vluchten van KLM (KL 765) en TUI om hun studie op HBO- of universitair niveau voort te zetten. Een groter totaal aantal studenten is dit jaar naar Nederland vertrokken, inclusief eerder of later gereisde studenten.

Bij aankomst op Schiphol werden zij verwelkomd door Joselin Croes LL.M., directeur van het Kabinet van Aruba, samen met medewerkers van het Directie van Onderwijs, Welzijn en Cultuur, studiebegeleiders en leden van de Plaatselijke Opvangcommissie (POC).

Na aankomst begon voor de studenten het verplichte opvangprogramma, dat drie dagen tot een week duurt. In deze periode ontvangen zij essentiële begeleiding in hun nieuwe woonplaats.

Gedurende het eerste jaar worden studenten begeleid door een studiementor, waarna het Kabinet van Aruba de verdere ondersteuning overneemt. Updates en foto's van de aankomst zijn te vinden via de socialmediakanalen van het Kabinet van Aruba en Onderwijszaken.

Drastische afname van de grote hamerhaai in de afgelopen 30 jaar

DE populatie van de grote hamerhaai (*Sphyrna lewini*) is wereldwijd drastisch gedaald, met een afname tot 95% in delen van de Atlantische Oceaan. Deze haaiensoort, herkenbaar aan zijn gegolfde hamerachtige kop, leeft in tropische wateren tot 500 meter diep en speelt een essentiële rol in het mariene ecosysteem.

Overbevissing, vraag naar haaienvinnen en leverolie, en bijvangst zijn de voornaamste bedreigingen. In 2019 werd deze soort opgenomen op de Amerikaanse lijst van bedreigde diersoorten en staat momenteel als “kritiek bedreigd” op de IUCN Red List.

In het Caribisch gebied, waaronder Aruba, zetten organisaties zoals DNM, ACF en DCNA zich in voor bescherming, onder andere via educatie, regelgeving en het behoud van kraamgebieden (nurseries).

Het behoud van koraalriffen en bewustwording onder vissers blijven cruciaal voor het voortbestaan van deze iconische en intelligente haaiensoort.

K9-eenheid Aruba verwelkomt twee nieuwe politiehonden

DE K9-eenheid van het Korps Politie Aruba (KPA) heeft recent twee nieuwe politiehonden toegevoegd aan haar team. Twee Arubaanse K9-agenten reisden daarvoor twee

weken naar Nederland, waar zij intensieve training volgden bij het Speurhondencentrum in Nunspeet, in samenwerking met de Nederlandse Nationale Politie.

De honden werden geselecteerd met ondersteuning van het College van Korpschefs en onder begeleiding van experts Menno van den Berg en Rober Toprakcan. De honden zijn getraind op het opsporen van drugs en geld en zullen direct worden ingezet in de strijd tegen criminaliteit op Aruba.

Met deze uitbreiding investeert het KPA verder in professionalisering van de organisatie en versterking van internationale samenwerking. De inzet van deze speurhonden draagt bij aan een veiliger Aruba voor zowel inwoners als toeristen. De K9-eenheid blijft zich ontwikkelen als essentieel onderdeel van de politiezorg op het eiland.

KPA en VNO versterken samenwerking tijdens werkbezoek

BEGIN augustus bracht de vertegenwoordiger van Nederland op Aruba (VNO), de heer Vincent Storimans, samen met senior beleidsadviseur Matthijs van Beusekom, een werkbezoek aan het Korps Politie Aruba (KPA).

Tijdens het bezoek vond een vruchtbare ontmoeting plaats met korpschef Ramon Arnhem, gevolgd door een gesprek met de vier districtscommandanten en waarnemend commissaris van de uniformdienst, de heer Silvio de Mey.

Het werkbezoek werd afgesloten met een informele ontmoeting met politieagenten op het bureau van Santa Cruz.

KPA kijkt tevreden terug op het constructieve overleg en benadrukt het belang van blijvende samenwerking met VNO. Beide partijen onderstreepten hun inzet voor versterking van de politieorganisatie en verbetering van de veiligheid op Aruba. Verdere samenwerking in de toekomst wordt met vertrouwen tegemoet gezien.

Aruba U15 uitgeschakeld op Concacaf-toernooi na verlies tegen Jamaica

HET Arubaanse nationale U15-team is vroegtijdig uitgeschakeld op het Concacaf U15-toernooi na een nederlaag tegen Jamaica. Ondanks een voorbereidingstraject van acht maanden en sterke motivatie, bleek het team niet opgewassen tegen meer ervaren tegenstanders. Aruba stond tegenover landen met een sterkere voetbalstructuur, profes-

sionele opleidingssystemen en meer ervaring op internationaal niveau.

De uitschakeling onderstreept de noodzaak voor Aruba om te investeren in een strategisch lange termijnplan voor talentontwikkeling. Volgens betrokkenen moeten er gerichte verbeteringen komen, zoals fysieke versterking, mentale weerbaarheid, een spitsentrainer en aandacht voor standaardsituaties.

De nederlaag wordt gezien als een leerervaring die het belang van structurele hervormingen benadrukt. Alleen door realistische analyse en concrete actie kan Aruba stappen maken op het internationale voetbalpodium.

Educatieve sessie over lokale geschiedenis en digitale documentatie in Aruba

OP 20 augustus 2025 organiseert het project Wikipedia Riba Aruba in samenwerking met Counter/Narratives een educatieve bijeenkomst van 17:00 tot 19:00 uur in de Biblioteca Nacional Aruba. Tijdens deze sessie staat het documenteren van persoonlijke verhalen en lokale geschiedenis centraal, met speciale aandacht voor onderbelichte thema's zoals mentale gezondheid, economische veerkracht buiten het toerisme en koloniale erfenissen.

Deelnemers worden uitgenodigd om persoonlijke verhalen, foto's of objecten te delen die verbonden zijn aan een plek op Aruba. In het eerste deel wordt gewerkt met de kaart Archival Horizons, ontwikkeld door Counter/Narratives, gevolgd door een praktische workshop over het toevoegen van materiaal aan Wikipedia en Wikimedia Commons.

Registratie is vereist via www.wikipediaonaruba.org. Ervaring met Wikipedia is niet nodig. De organisatie moedigt vooral mensen met verbinding tot Aruba, migratie of lokale gemeenschappen aan om actief bij te dragen. Deelname is gratis.

Trending • NL

Voorproefje op een hittegolf

Zomers weekend gevolgd door mogelijk recordwarmte

AFGELOPEN weekend bracht Nederland al zomerse temperaturen met in het binnenland maxima van 25 – 28 °C en aan de kust 22 – 24 °C. Volgens Weeronline is er na dit voorproefje een kans van meer dan 50 % op een regionale hittegolf — mits vijf aaneengesloten dagen ruim boven de 25 °C, inclusief minstens drie tropische dagen (≥ 30 °C).

Voor officiële hittegolfstatus moet aan dezelfde criteria voldaan zijn in De Bilt; die kans is voorlopig laag. In België start het Vlaams Departement Zorg vanwege de verwachte hitte de waarschuwingsfase van het warmteactieplan. Ze roepen op tot extra waakzaamheid bij kinderen, ouderen en kwetsbare groepen, en benadrukken maatregelen zoals hydratatie en verkoeling van woningen.

Discriminatie.nl ontvangt ruim 9000 meldingen over post Geert Wilders

MELDPUNT Discriminatie.nl heeft in enkele dagen meer dan 9000 meldingen ontvangen over een recente socialmedia-post van PVV-leider Geert Wilders. De post toont links het gezicht van een blonde jonge vrouw met de letters PVV en rechts een oudere vrouw met hoofddoek en de letters PvdA, met als tekst: “Aan U de keuze op 29/10”.

Volgens het meldpunt is het beeld polariserend, stigmatiserend en discriminerend, en zet het moslims in een kwaad daglicht. Veel melders gebruikten termen als “smakeloos”, “haatdragend” en “racistisch”; sommigen trokken vergelijkingen met antisemitische beeldtaal uit de Tweede

Wereldoorlog.

Het aantal meldingen is uitzonderlijk hoog; vergelijkbaar met de circa 4000 meldingen in 2020 na een discriminerend lied over Chinezen. Discriminatie.nl beraadt zich op vervolgstappen, waarbij aangifte een optie is. Meldingen blijven binnenkomen.

Bezwaar tegen dagverse eis Limburgse vlaai afgewezen

DE Limburgse vlaai mag alleen zo heten als hij dagvers is, bevestigde demissionair minister Femke Wiersma (Voedselzekerheid) na afwijzing van een bezwaar van bakkerij Goedhart uit Panningen. Het bedrijf wilde de houdbaarheidsverruimen naar zes dagen om voedselverspilling te beperken en stelde dat de huidige regel grote bakkers benadeelt tegenover kleine.

De Nederlandse Brood- en Banketbakkers Ondernemersvereniging wees erop dat dagverse levering ook bij brood mogelijk is en dat het besluit eerlijke concurrentie bevordert. Niet-dagverse vlaaien mogen wel worden verkocht, maar niet als ‘Limburgse vlaai’ worden aangeduid.

Sinds januari 2024 heeft het gebak een Europese BGA-beschermde status, die naast dagversheid voorschrijft dat de vlaai in Limburg wordt gemaakt, rond is en een diameter van 10 tot 30 cm heeft. De status beschermt streekproducten tegen namaak en geldt ook voor onder meer champagne en Hollandse geitenkaas.

Odido biedt compensatie na langdurige netwerkstoring

TELECOMPROVIDER Odido gaat klanten in Noord-Holland en de regio Rotterdam compenseren die vrijdag langer dan twaalf uur zonder mobiel netwerk zaten. Zij ontvangen per e-mail instructies om hun gegevens door te geven, waarna de vergoeding – afhankelijk van het abonnement – wordt verrekend.

De landelijke storing ontstond door onderhoudswerkzaamheden aan een datacenter. Rond 7.30 uur werden via Allestoringen meer dan tienduizend meldingen geregis-

treerd. In het grootste deel van het land was het probleem later in de ochtend opgelost, maar in de getroffen regio's duurde het aanzienlijk langer.

Odido noemt het incident "extra vervelend" omdat het de tweede landelijke storing in korte tijd is. Eerder, tijdens de NAVO-top in juli, lag het mobiele netwerk plat door een onverwachte storing bij een externe partij.

Rabobank boekt lichte winstdaling door lagere rentes, spaartegoeden stijgen

RABOBANK heeft in de eerste helft van 2025 een nettowinst van € 2,7 miljard geboekt, iets minder dan de € 2,8 miljard in dezelfde periode vorig jaar. De daling komt door lagere rentetarieven als gevolg van renteverlagingen door de Europese Centrale Bank. Hogere personeelskosten door loonstijgingen werden deels gecompenseerd door een afname van het aantal medewerkers.

De spaartegoeden namen met € 5,6 miljard toe tot in totaal € 355 miljard. Rabobank behoudt het grootste marktaandeel in hypotheeken (21%) en leningen aan mkb-bedrijven.

Topman Stefaan Decraene noemt het resultaat solide gezien geopolitieke spanningen, de handelsoorlog en politieke impasse in Nederland. De impact van importheffingen in de EU-VS-handel verwacht hij beperkt, mede door hogere tarieven voor andere landen. Een recessie voorziet hij niet; investeringen in defensie kunnen de economie op termijn stimuleren.

Mensenrechtencollege dringt aan op strengere Nederlandse maatregelen tegen Israël

HET College voor de Rechten van de Mens roept de Nederlandse regering op om de druk op Israël fors te

verhogen vanwege "ongeëvenaarde" mensenrechtenschendingen in Gaza. Volgens het College schendt Israël het internationaal recht door burgerdoelen aan te vallen, grootschalige verwoesting aan te richten en bewust een hongersnood te veroorzaken.

Nederland heeft volgens het College een juridische en morele plicht om actie te ondernemen. Genoemde maatregelen zijn het stopzetten van militaire samenwerking en wapenhandel, het opschorten van de EU-Israël associatieovereenkomst en het invoeren van aanvullende economische sancties.

De oproep volgt op een advies van de Commissie van advies inzake volkenrechtelijke vraagstukken (CAVV), die stelt dat Nederland verplicht is genocide te voorkomen. Ook de CAVV noemt het weigeren van militaire leveringen en het opschorten van verdragen als mogelijke stappen.

Nederland start voedseldroppings boven Gaza

NEDERLAND gaat vanaf vrijdag twee weken lang dagelijks zestien pallets van elk 1.000 kilo met voedsel, water en soms medische hulpmiddelen droppen boven Gaza. De hulpgoederen, geleverd door een Jordaanse organisatie, worden met een militair transportvliegtuig C-130 vanuit Jordanië verspreid. Andere deelnemende landen zijn onder meer de VAE, Egypte, Spanje, Frankrijk en Duitsland; de inzet wordt gecoördineerd door Jordanië.

Droppingslocaties worden bepaald op basis van weersomstandigheden, omdat parachutes geen sturing hebben. Internationale hulporganisaties bekritiseren de methode als kostbaar, risicovol en beperkt in effectiviteit. Volgens het Rode Kruis en CARE bereiken de pakketten vaak niet de meest kwetsbaren en bevatten ze minder hulp dan één vrachtwagenlading.

Gemeenten dringen aan op landelijke regels tegen overlast fatbikes

MEER dan twintig gemeenten, waaronder Amsterdam, Rotterdam en Utrecht, eisen landelijke regelgeving om de overlast van fatbikes aan te pakken. Sinds een brandbrief in 2023 zijn de zorgen toegenomen, maar maatregelen blijven uit. Een verbod zoals Enschede overweegt, achten andere gemeenten juridisch onhaalbaar omdat fatbikes wettelijk als e-bikes gelden en makkelijk aan te passen zijn.

De Tweede Kamer steunt een helmplicht en minimumleeftijd van veertien jaar, maar de minister van Infrastructuur heeft deze nog niet ingevoerd. Momenteel loopt voor de derde keer onderzoek naar aparte regelgeving, mogelijk gebaseerd op gewicht en trekkracht. Publicatie wordt eind augustus verwacht, gevolgd door een Kamerdebat op 4 september.

In afwachting van maatregelen zetten gemeenten in op voorlichting aan jongeren en ouders over de risico's, zoals hoge snelheden, rijden op de stoep en gevaarlijk gedrag in drukke gebieden.

Ex-Jumbo-topman Frits van Eerd krijgt twee jaar cel voor witwassen en omkoping

VOORMALIG Jumbo-topman Frits van Eerd is door de rechtbank in Groningen veroordeeld tot twee jaar onvoorwaardelijke gevangenisstraf voor witwassen, valsheid in geschrifte en het aannemen van steekpenningen. De straf is zwaarder dan de eis van het Openbaar Ministerie, dat deels voorwaardelijke celstraf had gevraagd.

De zaak begon in 2022 na een FIOD-inval waarbij €450.000 contant werd gevonden, deels in een koelkast. Van Eerd zou valse sponsorfacturen hebben laten opmaken en giften hebben ontvangen in ruil voor sponsorcontracten in de motor- en autosport. Hij ontkent alle beschuldigingen, maar overweegt hoger beroep.

Medeverdachte en autohandelaar Theo E. kreeg 3,5 jaar cel. Jumbo benadrukt dat het om een privézaak gaat en dat er geen misstanden binnen het bedrijf zijn geconstateerd. Van Eerd trad eerder terug als CEO, maar blijft samen met zijn zussen eigenaar van de keten.

EU verbiedt 26 nieuwe invasieve dier- en plantensoorten

DE Europese Unie heeft 26 extra soorten toegevoegd aan de lijst van zorgwekkende invasieve exoten. Deze dieren en planten, die van nature niet in Europa voorkomen, vormen volgens de NVWA een bedreiging voor biodiversiteit door predatie, ziekteoverdracht en concurrentie om voedsel, ruimte en nestplaatsen.

Het verbod geldt voor bezit, handel, fok, transport en import. Particulieren die de soorten al hebben, mogen ze houden mits voortplanting wordt voorkomen. Voorbeelden zijn de kuifmaina, Chinese moeraslak, Aziatische modderkruiper en, onder de planten, de Japanse duizendknoop en watercrassula.

Handelaren hebben nog een jaar om bestaande voorraden te verkopen; voor de Amerikaanse nerts en Canadese bever geldt een overgangsperiode van twee jaar. Invasieve exoten bereiken de EU vaak via handel in sierplanten en huisdieren of als onbedoelde 'meelifters' bij transport.

Nederlandse aardbeienproductie verdubbelt, kas teelt drijvende kracht

DE Nederlandse aardbeienteelt is sinds 2010 verdubbeld tot 86 miljoen kilo in 2024, blijkt uit cijfers van het CBS. Opvallend is dat het teeltoppervlak in dezelfde periode met 15% kromp. De groei komt vooral door de opmars van glastuinbouw: driekwart van de productie vindt inmiddels plaats in kassen of plastic tunnels, drie keer zoveel als in 2010.

Kasteelt levert hogere opbrengsten doordat planten beter beschermd zijn tegen weersinvloeden, plagen en schimmels, waardoor aardbeien bijna jaarrond verkrijgbaar zijn. Het areaal voor teelt in open grond halveerde bijna, terwijl de productie daar slechts 4,2% daalde.

Voor 2025 verwacht het CBS opnieuw minder grondgebruik voor aardbeien en ander kleinfruit zoals bessen en frambozen. Deze gewassen ondervinden meer concurrentie uit landen als Duitsland en Polen.

FC Utrecht boekt 1-3 uitzege bij Servette en zet stap richting Europa League-play-offs

FC Utrecht heeft in de derde voorronde van de Europa League een belangrijke uitzege geboekt op Servette FC: 1-3.

De ploeg van trainer Ron Jans kwam in Genève na twaalf minuten op achterstand door een kopgoal van Jérémy Guillemenot, maar draaide het duel kort na rust om.

In een tijdsbestek van vier minuten zorgde een eigen goal van Anthony Baron en een kopbal van Siebe Horemans voor een 1-2 voorsprong. Na een uur spelen besliste Gjivai Zechiël, huurling van Feyenoord, de wedstrijd met een geplaatst schot in de linkerhoek.

Utrecht controleerde daarna het duel en gaf weinig weg. De return wordt volgende week donderdag gespeeld in Stadion Galgenwaard. De winnaar treft in de play-offs Zrinjski Mostar (Bosnië) of Breidablik (IJsland). Met deze uitzege heeft Utrecht een uitstekende uitgangspositie om de laatste kwalificatieronde te bereiken.

Gazadebat levert geen koerswijziging kabinet op, CDA open voor erkenning Palestina

HET Kamerdebat over Gaza heeft donderdag niet geleid tot extra maatregelen; het demissionaire kabinet zet de huidige Israëlkoers voort. Oppositiepartijen als GL-PvdA, D66, SP, DENK, PvdD en Volt pleitten voor een wapenembargo, sancties tegen de Israëlische regering, handelsbeperkingen en erkenning van Palestina, maar kregen geen meerderheid.

Minister Caspar Veldkamp (Buitenlandse Zaken) wijst voor strengere sancties naar Brussel, waar unanimititeit ontbreekt. Regeringspartijen VVD, NSC en BBB steunen deze lijn, tot frustratie van de oppositie.

Opvallend was dat het CDA, traditioneel pro-Israëliisch, zich uitsprak voor erkenning van Palestina onder voorwaarden, zoals uitsluiting van Hamas en vrije verkiezingen. Het kabinet

is niet van plan Palestina te erkennen, in tegenstelling tot onder meer Frankrijk en het VK.

Media dagen minister Wiersma voor rechter om vrijgave uitstootgegevens

NRC, **Follow the Money** en **Omroep Gelderland** spannen een kort geding aan tegen demissionair landbouwminister Femke Wiersma om openbaarmaking van uitstootgegevens van landbouwbedrijven af te dwingen. De rechtbank Overijssel oordeelde eerder dat Wiersma misbruik maakte van haar bevoegdheden door de publicatie te vertragen, maar de minister weigert uitvoering te geven aan dat vonnis.

De Woo-verzoeken, ingediend in 2022, vragen om data over stikstof- en ammoniakuitstoot, aantallen dieren per bedrijf en locaties van stallen. Wiersma stelt dat publicatie de privacy en veiligheid van boeren in gevaar kan brengen en wil alle 60.000 veehouders individueel informeren, wat maanden en miljoenen euro's kost.

De mediaorganisaties, gesteund door onder meer de NVJ en het Persvrijheidsfonds, noemen dit onrechtmatig en een bedreiging voor het openbaarheidsbeginsel. Wiersma gaat in hoger beroep, maar de eisers willen via het kort geding snelle publicatie van de gegevens afdwingen.

Wereldwijde voedselprijzen in juli op hoogste niveau sinds 2023

DE wereldwijde voedselprijzen zijn in juli gestegen tot het hoogste punt in ruim twee jaar, meldt de voedselprijsindex van de VN-Voedsel- en Landbouworganisatie (FAO). De index bereikte ruim 130 punten, het hoogste niveau sinds februari 2023.

De stijging werd vooral veroorzaakt door een prijsplus van meer dan 7% voor plantaardige oliën, zoals palm- en zonnebloemolie. Palmolie werd duurder door sterke wereldwijde vraag, terwijl zonnebloemolie steeg door krappe exportvoorraden rond de Zwarte Zee.

Ook vleesprijzen namen toe, met name door hoge vraag vanuit China en de Verenigde Staten. Daarentegen daalden de prijzen van zuivel, suiker en granen.

Ondanks de recente stijging ligt de FAO-index nog altijd bijna 19% onder het piekniveau van maart 2022, kort na het uitbreken van de oorlog in Oekraïne.

Sports • NL

Nederlandse voetbalinvloed wereldwijd erkend met topnominaties

HET Nederlandse voetbal maakt dit jaar een ijzersterke indruk op het wereldtoneel. Niet alleen zijn Virgil van Dijk en Denzel Dumfries opgenomen op de shortlist voor de prestigieuze Ballon d'Or, ook drie Nederlandse coaches zijn genomineerd voor de Johan Cruyff Trophy – de prijs voor beste coach van het jaar. Daarmee laat Nederland zien dat het op meerdere fronten nog altijd meedoet in de absolute wereldtop.

Van Dijk en Dumfries: Verdedigers van wereldklasse

Virgil van Dijk, centrale verdediger van Liverpool, is al jaren een vaste waarde in het internationale topvoetbal. Zijn leiderschap, verdedigende klasse en constante prestaties maken hem opnieuw een kanshebber voor de Ballon d'Or. Ook Denzel Dumfries heeft indruk gemaakt – zowel bij zijn club Inter Milan als bij het Nederlands elftal. Zijn opmars langs de rechterflank en verdedigende scherpte leverden hem niet alleen lof op in Italië, maar nu dus ook internationale erkenning.

Ze bevinden zich op de shortlist naast namen als Kylian Mbappé, Mohamed Salah, en Ousmane Dembélé. Dat twee Nederlandse verdedigers tussen deze aanvallende supersterren opduiken, toont de veelzijdigheid en kracht van het Nederlandse voetbal.

Johan Cruyff Trophy: Nederlandse coaches in de spotlights

Naast de spelers maken ook Nederlandse coaches indruk. Bij de Johan Cruyff Trophy, die op 22 september wordt uitgereikt als onderdeel van het Ballon d'Or-gala, zijn drie Nederlandse coaches genomineerd:

- **Sarina Wiegman** – Onder haar leiding werd het Engelse vrouwenelftal Europees kampioen. Als voormalig bondscoach van Oranje is Wiegman al jaren een van de meest gerespecteerde namen in het vrouwenvoetbal.
- **Renée Slegers** – Als hoofdcoach van Arsenal Women leidde zij het team naar een historische Champions League-winst. Haar gedrevenheid en tactisch inzicht worden internationaal geprezen.
- **Arne Slot** – De voormalig Feyenoord-trainer en huidige

manager van Liverpool schreef geschiedenis door in zijn eerste seizoen kampioen te worden in de Premier League. Een uitzonderlijke prestatie voor een debuterend coach in Engeland.

Dat drie Nederlanders genomineerd zijn voor deze prijs, vernoemd naar misschien wel de grootste Nederlandse voetballer ooit, is niet alleen eervol, maar ook veelzeggend over de invloed van de Nederlandse voetbalvisie wereldwijd.

Internationaal respect voor Nederlandse aanpak

De aanwezigheid van Nederlandse coaches én spelers op deze lijstjes is geen toeval. Het weerspiegelt een duidelijke waardering voor de manier waarop Nederland met voetbal omgaat: met focus op techniek, teamspel, discipline en ontwikkeling.

Van de jeugdopleidingen tot de topclubs: Nederland investeert al decennialang in kwaliteit, en dat begint nu opnieuw zijn vruchten af te werpen – zowel op het veld als aan de zijlijn.

De uiteindelijke winnaars worden tijdens een groots gala op 22 september bekendgemaakt. **Maar wat de uitslag ook wordt, één ding is zeker:** het Nederlandse voetbal laat opnieuw van zich horen, en hoe.

Niet-olympisch, wel topsport:

Nederland op de World Games

DRONEVLIEGEN, skeeleren, touwtrekken, biljarten... op het eerste gezicht lijken het sporten voor een familiedag of een recreatief uitje. Maar in Chengdu, China, is het deze week bloedserieuze business. Daar vinden de World Games plaats: een soort Olympische Spelen voor niet-olympische sporten. Voor het eerst doet TeamNL officieel mee – met 89 atleten, een professioneel begeleidingsteam én serieuze medaillekansen.

De onbekende wereld van de World Games

De World Games worden elke vier jaar gehouden, onder toezicht van het Internationaal Olympisch Comité (IOC), maar zijn speciaal gericht op sporten die geen plek hebben op het olympisch programma. Denk aan takken zoals squash, muay thai, danssport, roller sports, lifesaving en sportklimmen (dat inmiddels wel aan het doorgroeien is naar de reguliere Spelen).

Voor veel van deze atleten is deelname aan de World Games het hoogst haalbare. Het is hun WK, EK en Spelen in één. En ondanks het ontbreken van grote sponsors of primetime uitzendingen, gaat het hier om pure topsport: zware voorbereiding, strakke trainingsschema's, en alles op alles om Nederland op de kaart te zetten.

“Geen topsport? Probeer het zelf eens”

De titel van dit artikel is een knipoog naar wat veel sporters te horen krijgen: “Dat is toch geen echte topsport?” Maar voor deelnemers als touwtrekkers, trickers of rollerskaters is dat een pijnlijke misvatting. Hun prestaties vergen net zoveel training, discipline en toewijding als die van olympiërs.

Een skeeleraar die dagelijks 30 tot 40 kilometer traint, een biljarter die urenlang precisie traint, of een dronepiloot die reflexen en timing tot op de milliseconde moet beheersen – het is niet minder dan topsport. Alleen: hun sport is (nog) niet populair of commercieel genoeg om het olympische podium te halen.

Nederland goed vertegenwoordigd

Met 89 atleten is Nederland stevig aanwezig in Chengdu. Onder begeleiding van NOC*NSF is er voor het eerst een officieel TeamNL-uniform, een begeleidingsstaf én een strategie om deze sporten meer zichtbaarheid te geven. Vooral bij disciplines als skeeleren, danssport en powerlifting worden medaillekansen verwacht.

Naast sportieve prestaties is dit ook een diplomatiek moment: het laat zien dat Nederland breed inzet op sport, ook buiten de traditionele kaders. Er zijn zelfs gesprekken gaande over hoe deze sporten in de toekomst beter gefinancierd en ondersteund kunnen worden.

Gelijkwaardigheid als kernboodschap

De World Games vormen ook een maatschappelijk statement: niet alle waardevolle sport hoeft in de spotlight te staan om respect te verdienen. In een tijd waarin topsport steeds commerciëler wordt, zijn de deelnemers hier vaak nog puur gedreven door passie en liefde voor hun discipline.

Door deze atleten te erkennen als volwaardige vertegenwoordigers van TeamNL, zet Nederland een stap richting een meer inclusieve sportvisie.

Golf in Nederland:

Van topspelers tot iconische banen

GOLF in Nederland heeft de afgelopen jaren een sterke ontwikkeling doorgemaakt. Niet alleen leveren we spelers die internationaal indruk maken, ook ons land zelf biedt golfbanen van wereldklasse. Van moderne topbanen waar de KLM Open wordt gespeeld tot historische clubs met een rijke traditie – Nederland heeft voor iedere golfer iets te bieden.

Wanneer het gaat om toptalent, is Joost Luiten al jarenlang hét boegbeeld van het Nederlandse golf. De golfer uit Bleiswijk werd in 2006 professional en won sindsdien zes toernooien op de European Tour, waaronder meerdere keren de KLM Open. Zijn constante prestaties en strijdlust hebben hem een vaste plek in de Europese golfgeschiedenis opgeleverd.

Ook Darius van Driel behoort inmiddels tot de gevestigde namen. Hij maakte furore door in 2015 de Alps Tour te winnen en in 2019 de prestigieuze Rolex Trophy op de Challenge Tour te veroveren. Met zijn vaste plek op de DP World Tour (voorheen European Tour) is hij een vaste waarde voor TeamNL.

Andere prominente Nederlandse spelers zijn Daan Huizing, winnaar van meerdere Challenge Tour-toernooien, en Wil Besseling, die zowel in Europa als in internationale events zijn sporen heeft verdiend. Bij de vrouwen is Anne van Dam een absolute ster. Met meerdere titels op de Ladies European Tour en als eerste Nederlandse in de Solheim Cup heeft zij de weg naar de LPGA Tour geplaveid. Ook Dewi Weber maakt indruk, met sterke resultaten op de Symetra Tour en deelname aan internationale majors.

Naast deze toppers is er voor de Nederlandse golfer ook op eigen bodem veel moois te beleven. Ons land telt een

aantal banen die hoog scoren in internationale ranglijsten. Zo wordt Bernardus Golf in Cromvoirt gezien als een van de modernste en best onderhouden banen van Europa. Het is tevens de vaste locatie van de KLM Open, waar de internationale top neerstrijkt.

Wie houdt van klassieke golfervaringen, kan terecht bij Koninklijke Haagsche Golf & Country Club, gelegen in de duinen bij Wassenaar. Deze baan staat bekend om zijn natuurlijke schoonheid en uitdagende layout. Ook Noordwijkse Golfclub biedt een unieke ervaring, met prachtige duinlandschappen en strategisch lastige holes.

Andere absolute aanraders zijn De Pan (Utrechtse Golfclub), Kennemer Golf & Country Club in Zandvoort, Hilversumsche Golf Club, en De Lage Vuursche, die bekendstaat om zijn gastvrijheid en kwaliteit. Voor golfers die topkwaliteit willen combineren met een vriendelijke sfeer, is Het Woold in Brabant een favoriet – vaak geprezen om zijn uitstekende onderhoud en gastvrije ontvangst.

Voor liefhebbers van historie is Rosendaelsche Golf Club bij Arnhem een aanrader. Opgericht in 1895, ademt deze baan traditie en biedt hij een karaktervolle uitdaging. En wie graag in de Randstad speelt, vindt toegankelijke banen als Golfbaan Delfland en Spaarnwoude, waar zowel beginners als gevorderden welkom zijn.

Of je nu droomt van een ronde op een baan waar de internationale top speelt of gewoon een ontspannen dag wilt genieten van het Nederlandse landschap: golf in Nederland heeft alles. Van grootse toernooien tot lokale parels – het is een sport die hier zowel op wereldniveau als dicht bij huis tot bloei komt.

Rechter geeft KNVB gelijk

Vitesse verdwijnt definitief uit het betaald voetbal

HET doek is gevallen voor Vitesse Arnhem. De rechtbank Midden-Nederland heeft vrijdag bepaald dat de KNVB terecht de proflicentie van de club heeft ingetrokken.

Daarmee is de laatste juridische reddingspoging mislukt, en verdwijnt Vitesse definitief uit het betaald voetbal.

Laatste strohalm gebroken

De zaak draaide om de intrekking van de proflicentie door de licentiecommissie van de KNVB, later bevestigd door de beroepscommissie op 31 juli 2025. Vitesse stapte daarop naar de rechter in een kort geding, in de hoop het besluit te laten schorsen en alsnog in het komende seizoen te mogen spelen.

Op donderdag 7 augustus vond de zitting plaats in Utrecht, live te volgen via Rechtspraak.nl vanwege de grote publieke belangstelling. Tijdens die zitting moest Vitesse aantonen dat de KNVB fouten had gemaakt in de procedure of haar eigen regels had geschonden.

De rechter oordeelde vrijdag dat hiervan geen sprake was: de KNVB had haar eigen procedures correct gevolgd en Vitesse had geen overtuigend bewijs van fouten kunnen leveren. Daarmee blijft het besluit tot intrekking van de licentie staan.

Einde van een voetbalbolwerk

Met het verlies in de rechtszaal komt er een abrupt einde aan 133 jaar betaald voetbal in Arnhem. Vitesse speelde 39

seizoenen in de Eredivisie, won in 2017 de KNVB-beker en stond ruim drie jaar geleden nog in Europees verband op het veld. Alleen Sparta Rotterdam is ouder als profclub.

Hoewel de club nog formeel niet failliet is, lijkt dat onvermijdelijk. Zonder wedstrijden, tv-gelden en sponsordeals droogt de geldstroom op, waardoor rekeningen onbetaald blijven. Of er een doorstart in het amateurvoetbal volgt, is nog onbekend.

Gevolgen voor supporters en regio

De uitspraak is een zware klap voor de stad Arnhem en de provincie Gelderland. De supportersvereniging noemt de beslissing “*de grootst mogelijke straf*” en roept fans op de club te blijven steunen, ongeacht wat er nu volgt. Lokale ondernemers, horeca en het regionale voetbalnetwerk verliezen met Vitesse een belangrijke trekker.

Mogelijk hoger beroep, maar geen uitstel

Vitesse kan nog in hoger beroep gaan, maar deze uitspraak blijft gelden totdat er een nieuwe rechterlijke beslissing ligt. Een eventuele bodemprocedure kan maanden duren — te laat om deelname aan het komende profseizoen nog mogelijk te maken.

Voorlopig is de realiteit hard: het 133-jarige Vitesse verdwijnt uit het betaald voetbal. Wat resteert, is de vraag of er op de puinhopen een nieuw hoofdstuk kan worden geschreven — of dat de club definitief een naam uit de geschiedenisboeken wordt.

Tratadonan internacional ta pone cu Corsou mester haci rapport di impacto ambiental

SEGUN biologo y hurista Jeff Sybesma, Corsou no por sconde tras di falta di ley local pa no haci un Rapport di Impacto Ambiental (MER). E obligacion aki ta bin for di tratadonan internacional, leynan di pais cu ya tin y decisionnan di corte. Un MER ta un investigacion di e consecuencianan ambiental di un proyecto prome cu e cuminsa, pa evita daño na naturalesa y e ambiente di bida.

Base huridico internacional y local

E base mas importante ta e Landsverordening grondslagen natu-urbeheer en -bescherming (LvGNat). E ley aki, via e SPAW-protocol di e Cartagena Convention, ta proteha especie y areanan menasa. E protocol ta obliga pa haci investigacion di impacto ambiental prome cu haci un proyecto cu por afecta e areanan of especienan aki.

Ademas di esey, tin otro leynan manera e Landsverordening maritiem beheer y e Hinderverordening 1994 cu tambe ta haci un MER necesario. Den e ultimo ley aki, hasta tin para cu por designa actividadnan caminda un MER ta obligatorio, maske nunca a tuma un decision asina.

Corte tambe ta sostene e posicion aki Sybesma ta referi na e caso di Isla di 2020, caminda hues a dicta cu gobi-erno mester uza normanan inter-nacional, manera esun di WHO, ora cu no tin normanan local. E mesun rasonamento ta conta pa MER: por uza

standard y metodonan internacional, manera e liñanan di guia di ISO of e sistema di MER di Hulanda.

E Convencion Europeo pa Derechonan di Humano (EVRM) ta duna un garantia adicional. Daño ambiental serio por viola e derecho di bida (articulo 2) y e derecho riba bida priva y di famia (articulo 8). Huesnan Europeo ta confirma cu estadonan tin e obligacion di proteha nan ciudadanonan contra esaki.

Ciudadanonan por fors'e

Segun Sybesma, tur esaki ta nifica cu un MER mester ta un parti integral di

e procedura di permit pa proyectonan grandi of di riesgo.

Ciudadanonan y esnan cu tin interes por forsa pa prepara un MER via proceduranan legal – manera un peti-cion a base di e Landsverordening Openbaarheid van Bestuur (LOB) of un yamada na corte (LAR) – y pa nenga permitnan of pone condicionnan estricto.

E ta conclui: *“Un MER no ta solamente un bon maneho, pero hopi biaha tambe un obligacion huridico.”*

Fuente: Curacao.nu

Un problema cu ta causa confusion na Corsou

Varios negoshi ta nenga di acepta biyete nobo di shen Florin

E introduccion di e biyetenan nobo na Corsou tabata destina pa modernisa e sistema monetario y combati falsificacion. Sinembargo, pa hopi ciudadano, e transicion aki no ta bayendo sin problema. E matutino, *Èxtra*, a raporta un caso cu ta resona cu varios otro experiencia den comunidad: algun tienda ta nenga categoricamente di acepta e biyetenan nobo di 100 florin. E situacion aki ta crea un sentido di frustracion y confusion, caminda e ciudadanonan ta keda cu un biyete cu, oficialmente, ta legal, pero na practica ta keda sin balor den cierto establecimiento.

E preocupacion di e tiendanan no ta completamente nobo. Prome cu a introduci e biyetenan nobo, tabatin un temor hustifica pa biyetenan bieu di 100 florin falsifica cu tabata circula. Pa e motibo aki, hopi comerciante a bira cauteloso y tabata prefera di no acepta e biyetenan aki of tabata somete nan na un control exhaustivo. E problema a bira asina grandi cu hasta e confiansa den e biyete a cuminsa baha. E introduccion di e biyetenan nobo tabata mester resolve e problema aki. E biyetenan nobo, cu nan elementonan di seguridad mas avansa, mester a duna e comunidad, tanto e comerciantenan como e ciudadanonan, un sentimento di tranquilidad. Lamentablemente, e relato di *Èxtra* ta mostra cu e meta aki no a wordo logra completamente.

Un caso cu ta ilustra e problema aki a tuma luga na aeropuerto, caminda un residente a bay cumpra ijs pa 30 florin. E tabata kier a paga cu un biyete nobo di 100 florin cu e tabatin. E homber a keda sorprendi ora e trahado a nenga di acepta e biyete sin duna un splicacion logico. E empleado simplemente a bisa cu “nan no ta tuma biyete di 100 florin.” E situacion aki a pone e cliente den un posicion incomodo, specialmente pasobra e muchanan ya a cuminsa come e ijs. E unico solucion pa e homber tabata pa paga cu su carchi di banco, aunke e tabatin placa efectivo valido. E pregunta ta keda: unda e confiansa den e moneda di nos pais a bay?

E negacion di e biyetenan di 100 florin ta crea un circulo vicioso. Ciudadanonan ta ricibi e biyetenan aki for di ATM of banconan, cu ta duna nan e impresion cu nan ta completamente normal y acepta pa uzo. Ora nan purba di uza nan na tienda, nan ta wordo confronta cu un rechazo. Esaki ta pone cu e ciudadanonan, di nan banda, ta cuminsa desaroya un desconfiansa den e biyetenan y e comerciantenan, di nan

banda, ta keda cu nan prehuicio cu e biyetenan aki no ta bon. E situacion aki no ta sostenibel y ta rekeri un solucion.

Banco Central mester tuma un rol mas activo den e asunto aki. No solamente mester a introduci e biyetenan nobo, pero tambe mester a lansa un campaña di conscientisacion grandi y extenso. Mester a educa tanto e comerciantenan como e publico general tocante e caracteristicanan di seguridad di e biyetenan nobo. Mester a duna e comerciantenan training of informacion visual facil di compronde pa nan por a identifica e biyetenan falso. E falta di informacion a duna luga pa e speculacion y e desconfiansa cu nos ta mira awo.

Adicionalmente, e gobierno, hunto cu Banco Central, mester duna un declaracion publico pa enfatisa cu e biyetenan nobo di 100 florin ta legal y mester wordo acepta como medio di pago. Si un tienda nenga di acepta un biyete legal, esaki por wordo mira como un violacion di e reglanan financiero. Posiblemente, mester tin un forma pa e ciudadanonan raporta e tiendanan aki.

E situacion aki ta un sintoma di un problema mas grandi: e falta di comunicacion efectivo den e transicion. E ciudadanonan di Corsou ta merece miho. Nan mester por tin confianza den nan moneda y mester por uza e placa cu nan ta ricibi sin tin cu preocupa cu nan lo wordo rechasa na cualkier tienda. E caso cu a tuma luga na e aeropuerto ta solamente un di hopi. E ta un yamada na accion pa e autoridadnan relevante pa interveni, educa e comunidad y restaura e confianza den e biyetenan nobo di 100 florin. Si e problema aki no wordo resolvi, e por tin consecuncianan serio pa e economia di e pais, ya cu un sistema monetario mester ta uno cu ta wordo acepta y confia door di tur hende.

Fuente: Curacao.nu

BONEIRO

Un bishita peligroso

Ceramento di Milieuplein na Rincon debi na abeha

DEN un desaroyo alarmante, Selibon NV, e compania responsabel pa maneho di desperdicio na Boneiro, a cera Milieuplein na Rincon, cu ta situa den e area di Morotin. E ceramento ta debi na un situacion inespera cu abeha cu a presenta un menasa serio pa e seguridad di tur bishitante.

E decision di Selibon a wordo tuma di biaha pa preveni cualkier incidente tragico. E actividad di abeha den e area a bira asina intenso cu a crea un ambiente di riesgo pa esnan cu ta bishita e luga. Selibon ta pidi tur habitante di Boneiro pa ta masha cuidadoso y pa evita e area di e Milieuplein te ora e situacion ta bou di control. E luga ta keda cera pa un tempo indefini y ainda no tin un fecha sigur pa su reapertura. E meta ta pa garantiza cu e area ta liber di cualkier riesgo pa e comunidad.

Milieuplein na Rincon ta un facilidad crucial pa e residen-
tenan di e area, caminda nan ta bin pa deposita nan desper-
dicio, desperdicio di mata, materialnan reciclavel y otro tipo
di desperdicio. E ceramento ta nifica cu hendenan mester
busca otro opcion pa nan desperdicio. Pa yuda e comun-
idad, Selibon a informa cu hendenan por tuma contacto cu
nan pa haya informacion tocante otro puntonan di entrega
di desperdicio. E esfuerzo aki ta pa segura cu a pesar di e
ceramento, e comunidad por sigui cu nan responsabilidad di
desperdicio.

E noticia di Boneiro ta sigui un incidente tragico na Corsou
E situacion na Boneiro ta bira mas serio ainda ora bo tuma
na cuenta e noticia tragico cu a tuma luga recientemente
na Corsou. Riba 16 di juli, un homber a fayece na Corsou
despues di a wordo ataca pa un grupo di abeha. E incidente
fatal aki a tuma luga den e area di Fuik, caminda dos homber,
sin sa, a molestia un neishi di abeha durante trabou.

Lamentablemente, e atake a costa bida di un di nan na e sitio
mes, mientras cu e otro a wordo hiba cu heridanan grave na
hospital pa haya tratamiento.

E incidente lamentabel aki ta un recuerdo di e peligro cu

abeha por tin ora nan ta sinti nan neishi menasá. Expertonan
ta conseha pa semper mantene distancia di neishi di abeha
y pa nunca trata na molestia nan. Den caso di un encuentro,
e conseho ta pa core bay y busca un luga sigur. E incidente
na Corsou ta muestra e necesidad di ta vigilante y serio ora ta
trata di situacionnan cu abeha y e ceramento di Milieuplein
na Boneiro ta un stap preventivo y importante.

Selibon ta urgi pa cooperacion y cautela

Selibon NV ta pidi e comunidad di Boneiro pa coopera y
sigui tur instruccion. Nan ta compronde e molester cu e
ceramento ta causa, pero e seguridad di e comunidad ta nan
prioridad mas grandi. E compania ta trahando duro pa solu-
ciona e problema di abeha di un manera sigur y efectivo pa e
Milieuplein por habri bek lo mas pronto posibel. Habitantenan
ta wordo pidi pa keda na altura di cualkier comunicacion di
Selibon pa sa ora e facilidad ta bek den servicio. E situacion
ta un bon ehempel cu tin cierto peliger den naturalesa cu
mester ta na altura di nan pa preveni tragedia.

Fuente: Bonaire.nu

UPB Raadslid Jona Chirino ta cuestiona Gezaghebber riba crisis di gobernacion

RAADSLID Jona Chirino-Felida (UPB) a tuma e stap di manda un carta na gezaghebber John Soliano, expresando su preocupacion profundo pa e situacion di gobernacion na Boneiro. E carta aki ta bin despues di e salida repentino di dos diputado, un desaroyo cu a sacudi Bestuurscollege y a crea un ambiente di instabilidad politico. Chirino ta pidi gezaghebber pa duna mas claridad riba e asuntonan aki, cu segun e, ta afecta e confiansa den bon gobernacion.

E situacion a bira tenso na e momento cu e dos diputadonan a retira. Segun informacion, nan a haci esaki riba peticion di e coalicion, pa asina por a pone dos diputado politico na nan luga. Esaki ta un señal cla di e friccion cu tabatin den Bestuurscollege. Chirino-Felida ta adverti cu e tension, frustracion y e friccionnan aki no ta un cos nobo.

Chirino-Felida ta puntra gezaghebber Soliano riba varios punto importante. E ta kier sa con e continuidad di e gobernacion lo wordo garantiza awo cu e posicionnan aki ta bashi. Tambe, e ta puntra kico e gezaghebber a haci te cu awo pa drecha e colaboracion entre e miembronan di e colegio. Un punto mas crucial ta su peticion pa un investigacion di integridad independiente. Chirino ta pensa cu e desaroyonan aki ta “toca e nucleo di estabilidad, integridad y bon gobernacion” di e entidad publico.

E raadslid a tambe señala varios problema cu ya tabata causando tension. Por ehempel, e ta menciona cu e particion di cartera no tabata wordo respeta y cu no tabatin suficiente fondo pa e departamentonan, a pesar cu e presupuesto a wordo aproba. Esaki a causa proyectonan importante wordo posponi of hasta para. Un otro punto di preocupacion pa Chirino ta e informacionnan interno di e bestuur cu a cuminsa circula den e comunidad.

E asunto aki ta mas cu un cuestion politico simpel. E ta bay na e base di con un gobierno ta funciona, con e ta tuma decision y con e ta comunica cu su publico. E pregunta di Jona Chirino-Felida na gezaghebber Soliano no ta solamente pa haya contesta, pero tambe pa pone e problema aki riba mesa y pidi pa mas transparencia. E ta un yamada na tur e partidonan involucra pa actua cu honestidad y pa pone e interes di e pueblo di Boneiro na prome luga. E como raadslid di oposicion, ta sinti cu ta su deber pa controla e gobernacion y pa sigura cu e ta haci su trabou na un forma corecto y transparente.

E situacion aki ta un prueba pa gezaghebber Soliano. E lo mester muestra cu e ta capaz di resolve e crisis aki, reestablece e confiansa di e publico y guia e gobierno na un forma mas stabiel y transparente. Tur wowo ta riba e gezaghebber awo pa mira con e lo reacciona riba e peticionnan di raadslid Jona Chirino-Felida.

Fuente: Bonaire.nu

RECETA DI DIA

Chicken Chopsuey

CHOPSUEY, cu su origen Chines, ta un plato cu a evoluciona y wordo adapta na hopi parti di mundo, incluyendo Aruba. E ta un cuminda refrescante, yena cu berdura crocante y un saus sabroso.

E receta aki ta un version simpel pero dushi, perfecto pa un anochi di siman.

Ingredientenan

2 pecho di galiña (chicken breast), corta na pida fini of na slice

1 siboyo grandi, corta na pida largo

2 pida wortel, corta na slice fini

1 pida brocoli, corta na pida chikito

2 pida selder, corta na slice fini

1 man yen di mushroom (champignon), corta na slice

1 man yen di bonchi di soya (soybean sprouts/tauge)

2 cuchara di azeta di canola of cualkier otro azeta di cushina

3 cuchara di soya saus

1 cuchara di maizena (cornstarch)

1/2 telep di ginger fresco, raspa (opcional)

1/2 cup di awa of bouillon di galiña (chicken broth)

Pinch di salo y pepper na smaak

Instruccionnan

1. Prepara e galiña: Pone e maizena, un cuchara di soya saus, salo y pepper den un comchi cu e galiña corta. Mescla nan bon y laga e sinta un paar di minuut.

2. Hasa e berdura: Keinta un wok of un panchi grandi riba candela halto cu e azeta. Pone e siboyo y wortel prome. Hasa nan (stir-fry) pa mas of menos 2 minuut te ora nan bira un tiki suave.

3. Añadi e galiña: Pone e galiña den e panchi y has'e cu e berdura te ora e galiña bira blanco completamente. E no mester ta cushina por completo ainda.

4. Añadi mas berdura: Awo, pone e brocoli y selder den e panchi. Hasa tur cos hunto pa 2-3 minuut mas. Esaki ta mantene e berdura crocante.

5. Crea e saus: Den un comchi chikito, mescla e awa (of bouillon), e dos cucharanan di soya saus cu a resta y e ginger raspa (si ta uz'e).

6. Caba cu e plato: Basha e saus riba e berdura y galiña den e panchi. Baha e candela na un nivel medio. Añadi e mushroom y e bonchi di soya. Mescla tur cos bon y laga e saus bira diki y bubble un paar di minuut.

7. Smaak y sirbi: Smaak e saus pa wak si e tin mester di mas salo, pepper of soya saus. Sirbi e Chicken Chopsuey inmediatamente cu aros blanco.

Tips

* **Berdura:** Por uza cualkier berdura cu bo kier, manera pinda, zucchini of promenton. Corta nan den pida di un tamaño similar pa nan tur cushina pareu.

* **Wok:** Si bo tin un wok, e ta perfecto pa cushina Chopsuey. E candela halto y e banda nan di e wok ta yuda pa hasa tur cos rapido.

* **Sabor mas dushi:** Pa un sabor mas intenso, por añadi un poco di sesame oil na final di e cushinamentu, net prome cu sirbi.

Fortaleza pa Famia

Estudio y sabiduria ta bon, pero agrada Dios cu nos bida, ta ganashi

AWENDIA, mundo ta pone un hende den un posicion, sin tene cuenta si su bida, ta agrada Dios, y despues ta bisa cu e cos no a bay bon cu e persona.

Locual hopi hende no sa, cu ora un hende su bida ta agrada Dios, e lo tin exito, pasobra Dios ta para na su banda pa yud'e.

Un persona cu su bida ta agrada Dios, semper ta humilde y obediente, esey ta locual Dios ta wak den un persona, pasobra tur sobra cos t'e parti carnal, ora e curason ta humilde y obediente, e persona ta disponibel pa por wordo uza door di Dios.

Awor un persona por ta bon studia, sabiduria, conocimiento, titulo, rico, pero si e ta biba den inmoralidad y malicia of miho bisa un bida den pica, contra principio y palabra di Dios, e persona ey no ta agrada Dios cu su bida.

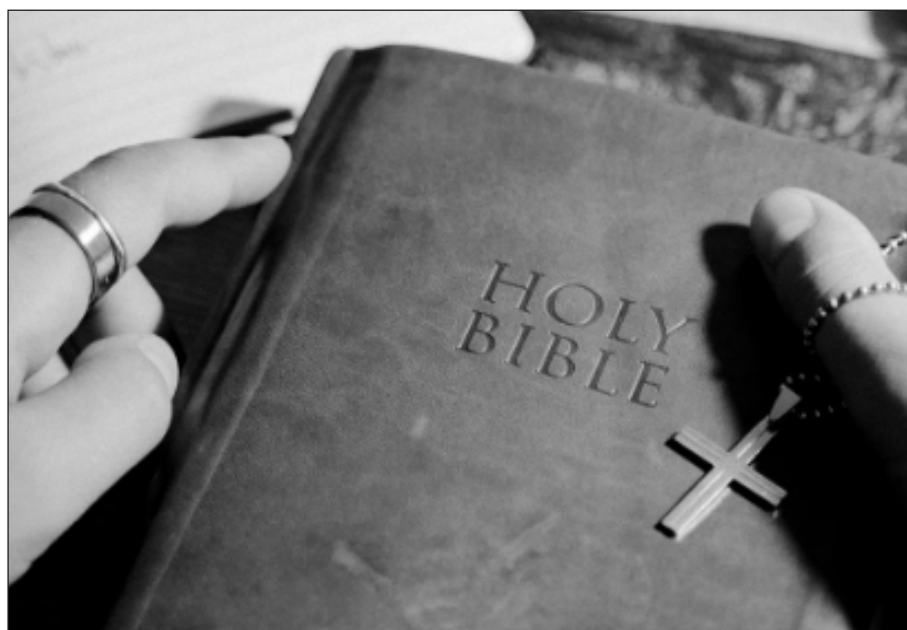
Ora un persona ta murmura contra Dios constantemente, nada no ta bon pe, tur cos e ta keha, tur cos e ta pleita, e ta discrimina, e ta orguyoso, un persona asina su bida no ta agrada Dios.

Den 2 Corintionan 10:1-5 ta para skirbi cu hopi t'esnan cu nan cadaver a keda benta tur caminda den desierto, pasobra nan no tabata agrada Dios, y nos tur sa cu e murmuracion tabata nan actuacion.

Mundo a bira asina malo, cu hende kier cambia tur cos, p'asina logra locual nan kier y no haci locual Dios kier, palabra y principionan di Dios no ta wordo respeta mas.

Den Romanonan 1 :18- 32 Dios a splica bon cla con e hende lo bay contra palabra di Dios, y ta para skirbi cu lo no tin excuus, p'esnan cu ta haci esey pasobra Dios su huicio lo bini contra humanidad.

Hopi hende no ta compronde cu locual tin skirbi den Juan 3:16-21 ta un oportunidad pa nos tur yega na bida eterna, pero esun cu rechasa esey lo no tin bida, ma e furia di Dios lo ta riba dje (Juan 3:36).

Hombenan den bijbel manera David, Moises, Enoch, Hose, Abraham y Noe, ta reconoci grandemente pa nan humildad, y obediencia.

Pasobra hende ta wak con bon educa un persona ta, cuanto sabiduria e tin, con e por maneha un asunto, pero Dios ta wak e curason, pasobra ora e curason ta cu Dios, y Dios tin e prome luga den e curason, lo tin diferencia den su conducta, y na su frutanan nos lo conoce e persona.

Dios no ta permiti ningun hende haci bofon di dj'E, tur hende ta responsabel pa locual nan ta haci y tur hende lo tin di duna cuenta na Dios, pa locual nan a haci sea bon of malo.

Ora nos coopera cu maldad e ta haci nos complice, pasobra sabiendo cu algo ta robes, y cu e asunto ta completamente contra boluntad di Dios, y cu ta cos cu Dios ta odia, nos ta purba tapa solo c'un dede, y haci manera nos no sa, y asina yama bon malo, y locual ta malo nos ta yama bon.

Ma huy p'e cosnan aki, homber di Dios, y busca husticia, santidad, fe, amor perseverancia, y mansedumbre. Lucha e bon lucha di Fe, gara e bida eterno, pa cual bo a wordo yama, y bo a duna e bon testimonio den presencia di hopi testigo (1 Timoteo 6:11-12).

Ta tempo pa nos instrui hende pa haci bon, pa mantene nos bista riba Cristo Hesus, tur momento.

Sinceramente, Pastoor Marcel Balootje

Santo di Dia

Un filosofo cu a bira santa den campo di concentracion

Awe ta Dia di Santa Teresa Benedicta di Cruz

AWE, 9 di augustus, nos ta conmemora un figura notabel den historia di fe y intelecto: Santa Teresa Benedicta di Cruz, miho conoci como Edith Stein. Su bida ta un testamento impresionante di con un persona por combina profundo pensamiento filosofico cu un devocion spiritual inkebrantabel.

Edith Stein a nace na 1891 den un famia Hudiu na Breslau, Alemania (awendia Wroclaw, Polonia). For di un edad jong, e tabata un estudiante briyante cu un set di conocimiento insaciabel.

El a bira un filosofo renombra y un assistent pa e famoso filosofo Aleman Edmund Husserl, e fundado di e coriente fenomenologia. El a profundisa su mes den e estudio di e ser humano y e realidad, pero tambe den e buskeda di e berdad mas grandi.

E berdad aki a yam'e na catolicismo. Despues di lesa e autobiografia di Santa Teresa di Avila, un otro santo grandi, Edith a sinti un yamada profundo pa e fe catolico. Na 1922, el a batisa y a tuma e nomber religioso Teresa Benedicta di Cruz. El a drenta e monasterio Carmelita y a dedica su bida na oracion, contemplacion y skirbimento.

Su conversion no tabata facil. El a topa cu hopi desafio, specialmente durante e tempo di e regimen nazi na Alemania. Como un hende Hudiu, el a enfrenta persecusion pa motibo di su herencia y como un catolico, el a sigui su fe den un tempo di scuridad.

Na 1942, Edith y su ruman mas grandi, Rosa, kende tambe a bira catolico, a wordo aresta pa Gestapo. Nan a wordo transporta pa e campo di concentracion di Auschwitz, caminda nan a wordo asesina dia 9 di augustus 1942.

E bida di Santa Teresa Benedicta di Cruz ta un mensahe poderoso pa nos tur. E ta mostra cu fe y rason no ta contradictorio. Al contrario, nan por bay man den man pa yega na un comprension mas profundo di nos mes y di Dios. El a demostra cu bo por yega na Dios a traves di estudio, pero tambe a traves di e silencio y oracion.

Pa su dedicacion, su curashi y su martirio, Papa Juan Pablo II a canonisa Edith Stein na 1998, declarand'e tambe como un co-patrona di Europa.

E dianan di conmemoracion aki ta duna nos un oportunidad pa refleha riba e ehempel di santonan cu a biba nan bida cu un proposito y cu a keda fiel na nan creencia te na fin. Awe, laga nos recorda Santa Teresa Benedicta di Cruz y su sacrificio y laga su bida inspira nos pa busca e berdad y pa tin curashi den nos fe.

E poder di silencio

Haya e bos di Dios den e calma

DEN e mundo moderno, nos ta biba den un constante “desordo.” E ta e zonido di notificacionnan di celular, e zonido di trafico, e zonido di nos propio pensamentonan preocupa. E ta un constante fluho di informacion y peticionnan pa nos atencion. Den e ambiente aki, ta facil pa perde e habilidad pa scucha. Especialmente, ta facil pa perde e habilidad pa scucha e bos di Dios. Ta aki e balor profundo di silencio y meditacion ta drenta, como un refugio pa nos alma y un caminda pa reconecta cu nos Creador.

Silencio no ta bashi, pero oportunidad

Pa hopi hende, silencio ta un cos cu ta spanta nan. Ta un bashi cu nos kier yena cu musica, television of combersacion. Pero den un contexto spiritual, silencio no ta un bashi. Mas bien, e ta un oportunidad. Ta e espacio cu nos ta crea pa un dialogo. Ora nos ta keto, nos ta bisa Dios cu nos ta cla pa scucha, cu nos ta habri pa Su guia. Ta un acto di humildad cu ta mustra cu nos ta reconoce cu nos no tin tur e contesta.

Medita, no hustamente pensa

Hopi biaha, nos ta confundi meditacion cu simplemente pensa. Pensa ta un actividad activo, unda nos ta analisa problemanan y busca solucion. Meditacion, na otro banda, ta un actividad pasivo. E meta no ta pa resolve un problema, sino pa calma nos mente y curason pa Dios por papia cu nos. E por ta a traves di scucha un pasashi di Bijbel, ripiti un oracion cortico of simplemente sinta den Su presencia cu un curason habri.

E importancia di e “Desordo” di bida diario

E “desordo” di bida diario ta nos enemigonan mas grandi den e buskeda aki. E ta e preocupacionnan, e planonan, e

miedonan cu ta constantemente core den nos mente. E ta tur e cosnan cu ta yega riba nos den un dia. Si nos no tuma tempo intencionalmente pa scapa di e “desordo” aki, e ta practicamente imposibel pa mira e claridad spiritual cu nos ta buscando. Tuma tempo pa un paseo den naturalesa of sinta den un camber keto of pasa un rato den un iglesia bashi, ta un manera pa corta e “desordo” y concentra.

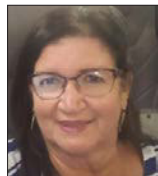
E resultado di silencio y meditacion

Ora nos practica silencio y meditacion, nos ta ripara un cambio gradual den

nos bida. Nos ta bira mas trankil, nos ta mas paciente y nos ta mas sintonisa cu e Spirito Santo. E bos di Dios no ta semper un zonido “duro.” Hopi biaha, e ta un zonido suave, un impulso di e curason, un idea of un pensamento nobo cu ta bin ora nos ta trankil. Door di practica silencio, nos ta entrena nos mes pa reconoce e zonido aki.

Pa un bida spiritual sano, e practica di silencio no ta un luho, pero un necesidad. E ta un regalo cu nos ta duna nos mes pa haya e trankilidad y claridad cu nos curason y alma ta anhele.

IN LOVING MEMORY

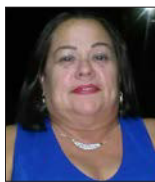
"Señor ta mi wardador, mi'n tin falta di nada
Den cunucu di yerba berde e ta ponemi sosega.
E ta hibami na awa tranquil,
Pa mi bolbe haña forsa".
Salmo: 23

Nos ta anuncia fayecimento di:

Maria Crispina Leon

*05-12-1957 - †05-08-2025

Acto di entierio lo wordo anuncia despues.

"Dios ta amor... y amor ta Dios, maske mi no ta
na e mundo aki, tur dia lo mi ta banda di boso
Curazon, mi por stens di loke Señor ta hasi"
Salmo 33

Cu dolor na nos curason, nos ta participa
fayecimento di:

**Glenda M.
Tromp-Dijkhoff**

*30-09-1959 - †07-08-2025

Ta invita pa acto di despedida cual lo tuma
lugar na Royal Funeral Home **diamars 12 di
augustus 2025** di 9'or pa 11'or di mainta.

Cremacion lo tuma lugar
despues den seno familiar.

Condolencia lo tuma lugar na
Royal Funeral Home **dialuna 11 di augustus 2025**
di 7'or pa 9'or di anochi.

Gradicimento / Invitacion

Den nomber di su señora, yiu nan, ruman nan y
demas famia kier a gradici tur famia, amistad,
colega nan y conocir nan cu di un of otro
manera a contribui y a duna sosten durante
enfermedad, fayecimento y entierio di nos
defunto stima:

**Sr. Michael
Florentino Gomez**

Mi hor conoci como Maik,
Kito, Keluw of Chef Michael

Un danki na Diacono Theo Zievinger y su
assistent, Max Hassell, Chef Boro y Rochi
Geerman pa nan bunita speech, na
Renaissance Convention Center pa nan
atencion durante su enfermedad y entierio,
esnan cu a haci donashon na Wilhelmina
Kankerfonds, pa tur FaceBook messages,
Whatsapp messages, pa carchinan di
condolencia, areglonan di krans, Aurora Funeral
Home, specialmente na Judith pa e bon servicio
y atencion cu nos a ricibi.

Alabes nos kier a invita famia y conocir nan pa
3 Santo Sacrificio di Misa pa descanso di alma
di nos defunto, cu lo tuma lugar na Misa Santa
Anna na Noord.

Diasabra, 9 augustus 2025 pa 7:00 p.m.

Dialuna, 11 augustus 2025 pa 6:30 p.m.

Diarazon, 13 augustus 2025 pa 6:30 p.m.

Despues di ultimo misa lo tin un rosario na cas
Caya Frere Bernardus 5

Yerb'i cunucu ta berde,
Seronan bisti di fiesta,
Cunucu ta cubri ku carne,
Vaye tapa cu maishi.
Tur ta grita, Si, ta canta di alegria
Salmo 65:12,14

A fayese cristianamente nos tata, welo, swa
y omo stima:

**Don Pedro Marco
Ismaël Bareño**

Ihor conoci como: "Pedro, Opa, Padushi,
Momal of Mr. Bareño"

*07-10-1939 †02-08-2025

Acto di entierio lo wordo anuncia despues.

He heals
THE WOUNDS OF EVERY
SHATTERED HEART

Psalm 147:3

**Fundashon
Ultimo Deseo Aruba**

The LORD is my shepherd, I shall not be in want.
he restores my soul. He guides me in paths of
righteousness for his name's sake. Even though I
walk through the valley of the shadow of death,
I will fear no evil, for you are with me; your rod
and your staff, they comfort me.
Psalm 23

Clomene Pierre

*July 06, 1960 – †July 27, 2025

Her adoptive daughter:
Ruth Gaëlle Turenne

Her brothers and sisters:
Aslin Gabriel, Berline Gabriel, Mireille Georges,
Denise Georges, Hilaire Georges

Her nieces and nephews:
Brudeline Gabriel, Neirlas Gabriel.

Her cousins:
Jésula Gelin, Bénicia Supplice, Dieuna Supplice,
Suprême Gelin, Diuevante Supplice, Geleine
Gelin, Jean Hilaire Georges, Colé Dessin,
Mansaul Clairvil, Tite Soeur Clairvil, Gaby
Noël, Thernot Noël, Jiveline Noël, Finie Noël,
Rosemène Similhomme, Jean René Similhomme,
Sylvie Similhomme, Ysemarie Similhomme,
Anivain Casséus, Charité Pierre Louis, Dieumène
Joseph, Ronélie Joseph, Renold Joseph, Rigueur
Pierre Louis, Assanta Charles, Dernier Charles,
Délégué Augustin, Anotte Gelin

And to all her dear friends and colleagues who
loved her deeply,
especially from Divi & Tamarijn All-Inclusive
Hotels, and most of all,
her Divi Housekeeping Department, who were
not just co-workers but her second family.

The funeral service will be held on **Thursday,
August 14th, 2025** at Aurora Funeral Home, from
2:00 PM to 4:00 PM.
Following the service, the family will proceed
with a private cremation.

She will be remembered with love and gratitude
by all whose lives she touched.

Gradicimento/Invitacion

Famia ta gradici tur personanan cu di un of otro
forma a demonstra nan atencion, cariño, sosten
y a compañía nos den momentonan dificil di
fayecimento y despedida di nos ser stima:

Verina “Vera” Filomena Odor

Boso muestra di atencion ta hopi aprecia y un
gran sosten pa famia.

Famia ta invita pa asisti na un Santo Sacrificio di
Misa pa descanso di alma di nos ser stima.

Lugar: Misa San Francisco di Asis
Pro-Cathedral na Playa
Fecha: Diadomingo 11 augustus 2025
Orario: 11:00 a.m.

“Señor ta mi wardador,
mi n' tin falta di nada.
Den cunucu di yerbe berde
e ta pone mi sosega.
E ta hiba mi na awa frankil,
pa mi bolbe haya forsa.”
Salmo: 23

Cu dolor na nos curason,
pero conforme cu señor su bolundad,
Nos ta participa fayecimento di nos ser stima:

Regina Arends-Wouters

*26-09-1939 - †05-08-2025

Casa:
†Bruno J. Arends

Yiu:
Lisette y esposo Robert Alias

Nietonan:
Demis Alias & Dinesh Alias

Rumannan:
†Vicente & Mercelina Wouters y famia
Joseph & Ija Wouters y famia
Flora & Rudolf Nicolaas y famia
Rita & Siltro Henriquez & famia
Viola & †Benito Wernet y famia
Lena & Oscar Perez y famia
Wilma Wouters
Elvia & Eddy Roga y famia
Harold & †Lourdes Wouters y famia

Sobrino y sobrinanan:
Nathalie Croes Wouters y famia, Nashette
Croes Wouters y famia, Mariflor Nicolaas y
famia, Mary-lee Nicolaas y famia, Melany
Henriquez y famia, Mandy Henriquez y
famia, Giselle Lourens Wernet y famia,
Melissa Wouters, Brian Wernet, Gilbert Perez
y famia, Kristel Perez y famia, Edseline
Geerman Roga y famia, Edsel Roga y
famia, Guido Wouters y famia

**Primo y primanan, ihanan, y demas famia,
bisiña y conocirnan:**
Wouters, Ras, Donner, Maduro, Kelly,
Arends, Roga, Alias, Alders, Nicolaas, Sint
Jago, Angila, Angela, Webb, Irausquin,
Petit, Peterson, Briesen, Winterdal, Croes,
Wernet, Geerman, Henriquez, Perez, Frolijk,
Dirks, Guevara, Misran, Steba, De Windt.

Amistadnan di:
Grupo Curason di Savaneta, Grupo
Monarka & Grupo Samen Oud.
Glitz y Alahambra Casino
Shoco Hiking group.

Un danki special ta bai na nurse y
boluntarionan di Hospice Atardi y F.U.D.A

Ta invita pa e acto di entierro cu lo tuma
lugar **diasabra 9 di augustus 2025** na
Pray Funeral Home di 09:00 pa 11:00 am,
despues lo sali pa Santana catolico na San
Nicolaas.

Lo ta bai tin un box disponibel pa donacion
un na Hospice.

“Dios ta amor...y amor ta Dios, maske mi no ta na e
mundo aki, tur dia lo mi ta banda di boso Curazon, mi
por stens di loke Señor ta hasi”. Salmo 33

Cu dolor na nos curason,
nos ta anuncia fayecimento di:

Johanna Teresa Brete – Lioe-A-Tjam

Cariñosamente yama “Nana of Tanti”

Nos a desea mucho mas tempo cu ne, pero nos ta
eternamente agradecido pa tur momentonan cu nos
a comparti. Na number di su famia y amistadnan nos
ta invita tur hende cu a conoce, stima y admira nos
Mama, Ruman, Tanta y Amiga, pa compañía nos pa
honra su bida y tuma despedida.

Na number di su:
Yiu: Angelo Brete & Rolando Fingal; Deanna, Megan.

Manera yiu: Irama Lioe-A-Tjam y Gus Ferreira, Chelsea,
Allison & Jeremy.

Rumannan: †Isidro Ras y yiunan; Ecto, Kenny, Filomena,
Edwin, Kathy, Ricardo, Elvia, Vivian, Jenny, Isidro &
Yirani
†Tulio & Milagros Ras - Vargas; Alwyn
Joseph (Neeuw) & Lucia Lioe-A-Tjam – Bislick; Stella,
Myrna, Diana, Moira
Marie Louise (Chichi) & †Edgar Kirindongo – Lioe-A-
Tjam; Marie Bernadette, Eduardo, Sandra, Gilbert
†Robert (Joy) & Maria Lioe-A-Tjam - Paulino; Sheila,
Vivian, Doris, Robby
Johan Frederik (Freddy) y Angela Lioe-A-Tjam – Jalife
Albert Frans (Fanfan) y Alicia Lioe-A-Tjam – Wouters;
Albert, Angèle
Jeanette & Piet Timmermans – Lioe-A-Tjam; Anne,
Sarah, Joris & Lucas
Laurens (Honey) Lioe-A-Tjam; Herman, Elton, Alex,
Jaghaira, Irlau
Helouise Lee - Lioe-A-Tjam; Irama, Thad

Demas famia y famia di su sobrino y sobrinanan:
Lioe-A-Tjam, Schwengle, Ras, Brete, Berg, Hanssens, Lo-
A-Njoe, Spencer, Albus, Quandt, Kirindongo, Trinidad,
Winterdal, Croes, Scholten, Timmermans, Van der Wal,
Schalenkamp, Ferreira, Lee, Klint, Fingal, Benschop,
Dorder, Slikker y Mohamed.

Famianan na Surinam: Paul Lioe-A-Tjam y famia, Irma
Dorder, Cyrill Dorder y famia.

Cuñanan y demas famia: Hubert & Alicia Brete, Eric & Nancy
Brete, Robby & Cathy Brete, Anna Fingal, Linda & Ernest Perez-
Fingal, Sylvia Fingal, Lupita & Edu Quast-Fingal.

Yiunan di su casa defunto Rudolf Brete: Maarten van Zwieten,
Louisa Thode.

Amigonan di cas: Zubaidah, Ricardo, Benazir, Brigida, Jose,
Angelique, Suzy, Shaline y Jeanice.

Ayudantenan: Milagros, Rosa, nursenan di Wit Gele Kruis y Trinity
Quality Care Services

Amiganan keri: Vera Rasmijn, Gladys Ridderstap, Cela
Canhigh, Margarita Paaymans.

Bisiñanan stima di Marnixstraat:
Dilia, Dana, Juni, Monique, Cornelia, Danny, Nisha, Richard,
Harry, Angela, Sairo, Jessica, Bonny y esposa.

Grupo di oracion People of Hope y Grupo di Oracion Kapel di
Alto Vista.

**Nos ta gradisi su dokternan cu semper tabata cla pa yude y
dune e cuido cu e merece:** Dr. Reynold Luchmun, Dr. Soraya
Vallejo, Dr. Robert Dennert y especialmente su Nefrologo
Dr. Ali Garcia. Mi mama semper a sinti su mes afortuna cu
e por a conta riba AZV pa tur loke e tabatin mester. Nos ta
eternamente agradecido.

Porfabor acepta nos invitacion pa un anochi di condolencia,
Diabierna dia 8 di augustus di 7 pa 9’or di anochi na Pray
Funeral Home na San Nicolas.

Compañá nos tambe pa ceremonia di entierro **Diasabra di 9
di augustus**, di 2’or pa 4’or di atardi na Misa Santa Teresita na
San Nicolas.

Ausencia di mi Moeder, nos Tanti, nos Ruman, nos Nana ta
crea un bashi imenso den nos bida diario. Disculpa si nos
a lubida di menciona cualquier persona den anuncio di su
fayecimento.

Laga tur loke ta spera mi ta bunita
Laga tur locual cu mi encontra
na caminda ta bunita
Laga tur locual cu mi laga atras keda bunita y
Laga esakinan termina den tur buniteza.
Cado Wever.

Nos ta anuncia fayecimento di:

**Yenny (Jenny)
Margarita
Croes-Márquez**
*17-10-1945 - †05-08-2025

Na nomber di su:

Esposo:
Ricardo Croes

Yiunan y famia:
Nelson (Chito) Dirkz y Shahaira Schwengle
Milangela (Mili) Dirkz
Gregory Croes y Harmen Keuning
Richenne Croes y Marcus Maduro
Joanie Croes y Sancho Borsje

Nieta y nietonan:
Jeada Kocks, Igmar Dirkz, Darrell Dirkz, Jocean
Krosendijk, Joey Krosendijk, Joa Krosendijk, Xev
Tromp y Figo Borsje

Bisnietonan:
Isaac Dirkz, Cayden Dirkz, Ruben Tromp

Mayornan:
†Teresa de Jesus Robles de Márquez
†Gregorio (Gollito) de Jesus Márquez

Rumanan:
†Clara Brown Vásquez
†Leda Vásquez
†Maria Ignacia Vásquez
†Gregorio (Papy) Márquez
Arlina Vásquez
Deniris Márquez
Elsa Márquez
Ondina Márquez
Vivian Márquez
Gladys Rasmijn

Tur subrino y subrinanan, cuñanan, swanan,
primo- y primanan y demas famianan na
Hulanda, New York, Venezuela, Boneiro, Boston,
Colombia.

Querida amiganan cerca.
Amistadnan di bingo y di casino.
Caretakers di Trinity

Famia:
Croes, Márquez, Dirkz, Borsje, Bossers, Brokke,
Brown, Browne, Dania, Erasmus, Figaroa,
Infanzon, Keuning, Kocks, Krosendijk, Leijdekkers,
Maduro, Marval, Quijada, Ras, Schwengle,
Tromp, Vásquez, Velásquez, Wallace, Winklaar

Disculpa nos si den nos tristesa nos a lubida algun
persona/famia.

Oportunidad pa condolencia: Aurora Funeral
Home, **diamars 12 di augustus 2025** di 7:00 pa
9:00 pm

Ta invita pa acto di despedida cu lo tuma lugar
dianan 13 di augustus 2025 di 2:00 pa 4:00 pm,
acto di cremacion ta tuma lugar den seno di
famia.

Despues di entierro nos no ta risibi bishita di
condolencia na cas.

"Dios ta amor... y amor ta Dios,
maske mi no ta na e mundo aki,
tur dia lo mi ta banda di boso curason,
mi por steun di loke Señor ta haci."
Salmo 33

Cu dolor na nos curason,pero conforme cu
bolundad di Dios nos ta participa fayecimento
di nos ser stima:

Sr. Victor Manuel Giel
Mihor conoci como "Toy"
*14 mei 1941 - †24 juli 2025

Su mayornan: †Vidal Giel y †Fransisca Giel

Su esposa: Aminta Giel Velasquez

Su yiunan:
Victor Samuel y Sorayda Giel-Boekhoudt
Robert Giel y Maria Geerman
Carla Giel

Nieta y nietonan:
Suzette Giel y Joselito Vrolijk
Anderson Giel y Jennifer Tentativa
Howard Giel
Marc Giel

Bisnietonan: Anderson Junior Giel
Damian Giel

Rumannan: Cecil y Leonora Giel-Figaroa
†Antonio y †Maria Anna Giel-Tromp
Juan y Rosalba Giel-Ossa
Fransisco y †Filomena Giel-Wolff
†Bernardo y †Filomena Giel-Figaroa
Emiliano y †Norma Giel-Jacobs
†Filomena y †Irving Yarzagaray-Giel
Jossy y Olga Giel-Velazquez
Tomas y Maria Giel-Wolff
Catharina Giel y famia
Mariana y Hubert Croes-Giel

Sua- y cuñanan:
Carmen Slikker Velasquez y famia
Arcadio Velasquez y famia
Filomena Tromp – Velasquez y famia

Su miho amigonan: Silo Brete y famia, Roy
Brete y famia, Alex Noguera, Chico Chiquito,
Gerardo de Veer, Hans Snog, Cosma Kelly y
famia, Lily Heideweller y famia , Ruben Pieters
i famia, Bubu de Cuba I famia, Mario Genser I
famia, Oslin Toppenberg , Aparicio "Payo" Kelly,
Micheal Kelly y tur su hungadornan di Deportivo
Nacional, amigonan, bisinanan i conocirnan.

Tur su subrino- y subrinanan, primo- y primanan,
comer- y compernan e ihanan ta invita demas
famia, bisiña, amistadnan pa asisti na

Demas famia: Giel, Velasquez, Christiaans,
Tromp, Slikker, Henriquez, Figaroa, Orman y
Bermudez

Ta invita pa e acto di despedida y entierro cu
lo tuma lugar **diasabra 9 di augustus 2025**. E
restonan mortal di Toy lo ta den Misa Santa
Anna pa 1or y tin oportunidad pa condoleer te
cu 4or. Respons ta cuminsa 4.00pm, despues di
cual lo hiba nos defunto na su ultimo lugar di
sosiego na Santana di Noord.

Un donacion pa Wilhelmina Kanker Fonds lo ta
altamente aprecia. Lo tin un caha disponibel
den misa.

Nos ta lamenta cu despues di entierro nos no ta
ricibi bishita di condolencia na cas.

Nos disculpa si den nos tristesa nos a lubida
algun famia of conoci.

"Dios ta amor... y amor ta Dios,
maske mi no ta na e mundo aki,
tur dia lo mi ta banda
di boso Curazon,
mi por stens di loke Señor ta hasi"
Salmo 33

Cu dolor na nos curason, nos ta participa
fayecimento di:

Lydia E. Donker
Cariñosamente yama "Tantan"
*02-12-1948 - †04-08-2025

Mayornan:
†Abraham & †Maria Donker-Luidens

Rumanan:
Virgilio & Sofia Donker-Colina & famia
†Ramon & †Jacintha Donker-de Mey & famia
Ika & †Maximo Erasmus-Donker & famia
†Alcira Donker & †Clemente Figaroa & famia
Rudolfo Donker
Emilio & Lidwina Donker-Gomez
Yvonne & †Sinfiorano Quandus-Kelly & famia
Frans & Luisa Kelly-Thielman & famia
Edwin & Yvonne Kelly-Wittehart & famia

Ihanan:
Adelita Erasmus & Edilianne Donker

Comper:
Joy Gomez

Subrino (a) nan:
Jenny, Rocky, Ricky, Tecelly, Marc-Anthony &
Denwick
Marlon, Michael, Rodney & Raymond
Adelita, Julio, Geraldine & Jairo
Robinson, Shalien & Armando
Edilianne & Edinand

Omo y tantanan:
†Fernado & †Carolina Luidens-Gomez
†Cesar & †Robertina Luidens-Hieroms
†Aureliano & †Shon Rita Luidens-Arends
†Thomasa & †Anselmo Eckmeyer-Luidens
†Catarina & †Jose Erasmus-Luidens
†Cecilio Luidens

Sua & cuñanan, subrino(a)nan, primo(a)nan,
comper & comernan & bisiñanan

Famianan:
Donker, Luidens, Wolf, Colina, de Mey,
Erasmus, Figaroa, Gomez, Hoek, Edwards,
Ventura, Maduro, Ranis, Lampkin, Dekker,
Croeze, Lammes, Horn, Velez, Gonzalez,
Croes, Hardeveld, Mercera, Salomon, Lopes
Ferreira, Hieroms, Arends, Eckmeyer, Kelly,
Quandus, Thielman, Wittehart, Jeandor &
Trimon

Ta invita tur amigo(a)nan & conocirnan pa
asisti na acto di entierro cual lo tuma lugar na
Aurora Funeral Home **dialuna 11 di augustus
2025** di 2'or pa 4'or di atardi. Despues lo sali
pa Santana Catolico na Noord.

En bez di flor of krans lo tin un box disponibel
pa "Stichting Hope".
Nos disculpa si den nos tristesa nos a lubida
algun famia y conoci.

Nos ta lamenta cu despues di entierro nos no
ta ricibi bishita di condolencia na cas.

Awo cu mi ta liber, lo mi no muri mas
Mi tin bida atrobe na abundancia
Mi destino a tuma otro rumbo
Bo yiu arepentí ta alaba Bo grandesa
Tur honor y gloria ta toca na Bo
Abo, mi Dios, mi unico Salbador
-Ro Almary-

Cu un curason carga, yen di gratitud y trisesa,
nos ta participa cu a bay nos dilanti

Rosimbo “Ro” Almary
*7 october 1940 – †3 augustus 2025
“Papa Ro, Rochi, mr Almary”

Su mayoran:
†Emiliano y †Presentacion Almary Rasmijn

Ro ta wordo recorda amorosamente pa:
Su casa: Jacinta Almary-Christiaans

Su yiunan:
Carina Almary
Rini y Emil Boekhoudt Almary
Rudy Harms y Sandra Fun

Su nietonan:
Paolo Holsman y Rishma Singh
Carissa Holsman y Gregory Rasmijn
Ross Holsman y Edylianne Tromp
Kristi-Ann Boekhoudt
Aleena Boekhoudt y Carlos Vrolijk
Zarina Boekhoudt y Wessel Drop
Danny Lacle

Su bisanietonan:
Kyra Holsman
Amarantha Holsman
Kyle Rasmijn
Rhea Holsman

Manera yiu: John Holsman y famia

Rumannan:
†Chombe y †Bertha Almary y famia
†Lucila y †Wim de Groot y famia
†Shonana y †Roman Ras y famia
Nicomeda y †George Dammers y famia
†Stella y †Chomay Faro y famia
†Meme Almary y famia

Swa- y cuñanan:
†Fefe y †Deta Christiaans y famia
†Nico y †Lena Christiaans y famia
†Chin y †Fea Christiaans y famia
†Ninchi Christiaans y famia
Mena y †Wawa Kaersenhout y famia
Jossy y Elaine Christiaans y famia
†Antje y Doy Koolman y famia

Famianan: Almary-Rasmijn-Christiaans-Holsman-
Boekhoudt-Harms-Fun-van der Linden-de
Groot-Ras-Dammers-Faro-de Cuba-Geerman-
Kaersenhout-Leito-Koolman-Singh-Tromp-Vrolijk

Ta invita tur famia-, amigo- y conocirnan pa
compaña nos na su acto di despedida **diahuebs
7 di augustus 2025** entre 7.00 y 9.00 pm na Aurora
Funeral Home.
Pa 8.30 pm tin un respons pa pidi Papa Dios pa
descanso di su alma.

Alavez nos ta invita pa un Santo Sacrificio di Misa
diadomingo 10 di augustus, pa 7.00 pm na Pro
Cathedral San Francisco.

Permiti nos expresa nos gratitud pa tur atencion
ricibi den e temporada difícil aki.

Tambe nos kier duna un danki special na su
famia di Thuiszorg Jaburibari pa e cuido duna cu
hopi amor y cariño.

“Señor ta mi wardador, mi’n tin falta di nada.
Den cunucu di yerba berde e ta ponemi sosega.
E ta hibami na awa frankil,
pa mi bolbe haña forsa”.
Salmo: 23

Nos ta anuncia fayecimento di:

**Armando
Ricardo Boekhoudt**
Mihor conoci como “Mando”
*06-02-1949 - †04-08-2025

Na number di su:
Esposa:
†Cecilia C. Boekhoudt

Yiunan:
Angeline y Angelo Semerel
Mabeline Boekhoudt y Dominico Everon

Nietonan:
Lowangelow, †Cicilien y Gwendeline Semerel
Dominik y Maysoon Everon

Pareha:
Juala (Amoy) Croes y yiunan

Tanta di respet:
Tanta Felepina (Pepeya) Boekhoudt-Lopez

Rumannan:
Rita y Doys Quandus
Chila y Remigio Jacobs
Vda. Yolanda Croes
Dolf y Livia Boekhoudt
Vda. Tica Boekhoudt
Joaquin y Eveline Boekhoudt
Pito y Martina Boekhoudt
Mary y Tito Feliciana
Lucia y Robert Feliciano

Demas famianan, tur Sobrino- y sobrinanan,
bisanieto(a)nan, ihanan, amigonan di cas,
amigo- y amiganan di Marriott Stellaris Casino, di
AVB y di caha di orgel di Aruba.

Condolencia lo tuma lugar **diasabra 9 di
Augustus 2025** di 7or pm pa 9or pm na Aurora
Funeral Home

Acto di entiero lo tuma lugar **dialuna 11 di
Augustus 2025** di 9or am pa 11or am na Aurora
Funeral Home y despues lo sali bai pa santana
Catolico na Paradera.

Despues di entiero lo no por ricibi bishita di
condolencia na cas.

“Señor ta mi Wardador, mi’n tin falta di nada; Den kunuku
di yerba berde, E ta pone mi sosega.
E ta hiba mi na awa frankil, pa mi bolbe haña forsa. E ta
guiami den caminda drechi fiel na su number.” Salmo 23

A fayece inesperadamente:

**Franklin
Adriaan Lejuez**
mihor conocí como “Lilin”
*07-01-1960-†06-08-2025

Na number di su tata:
† Cecil Ethelberth Lejuez

Su mama:
† Brunilda Lejuez-Rasmijn

Su ruman:
Roland “Stone” y Ruth Lejuez-Laclé

Mescos cu ruman:
Enriquetta Loopstock, Nivia Loopstok

Su tanta y omonan:
†Anibal Rasmijn y famia
†Beatrix Danje y famia
†Hermogene Rasmijn y famia
†Maria Rasmijn y famia
†Marcela Quant y famia
†Catherin Krozendijk y famia
†Josepha Maduro y famia
†Felipe Rasmijn y famia
†Lorenzo Rasmijn
†Angilio Rasmijn y famia
†Cleotano Rasmijn
†Nicolaas Rasmijn y famia
†Leslie Lejuez y famia
†Sidney Lejuez y famia
†Wilfred Lejuez y famia
+Neville Lejuez y famia
Clement Lejuez y famia
Fransisca van der Zee-Lejuez y famia
Philimena Gitoroemaskso y famia

Tantanan grandi:
Dela y Maria Werleman

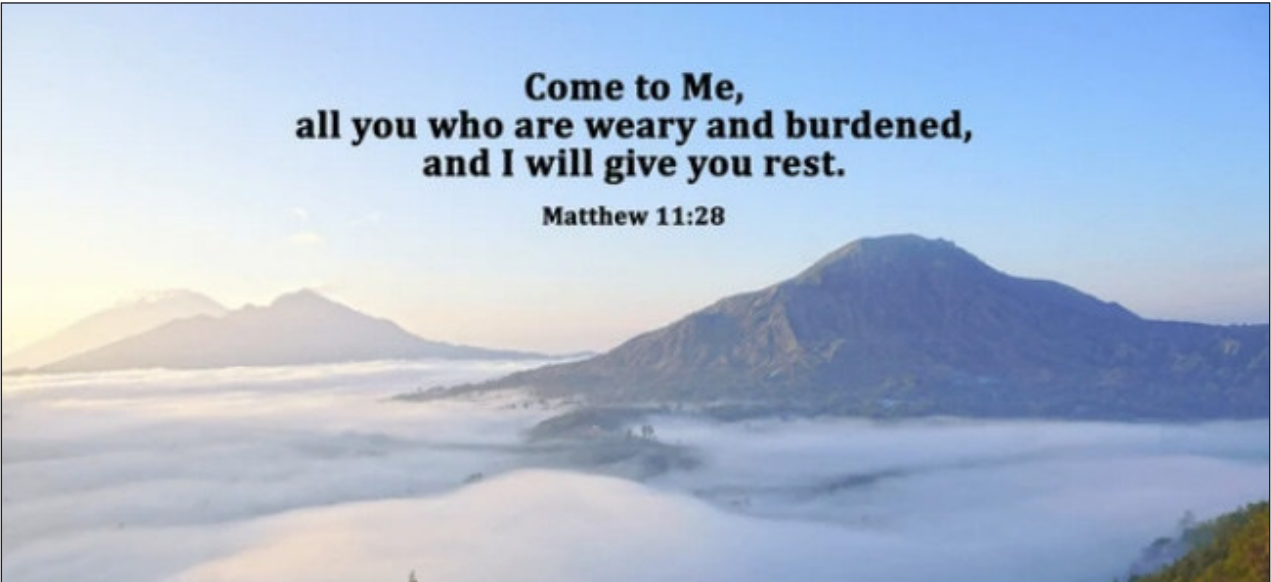
Tur prima y primonan na Aruba, Sint Maarten, bisñanan y
concirnan

Famia: Lejuez, Rasmijn, Lacle, Maduro, Weller, Filiciana,
Arends, Geerman, Quant, Werleman,
Krozendijk, Danje, Loopstok, Giel, Delaney, Peterson,
Vlaun, van der Zee

Acto di entiero lo tuma lugar na misa Inmaculada
Concepcion Santa Cruz **diamars 12 di augustus 2025** di
9or am pa 11or am di mainta y despues lo sali pa santana
Catolico Santa Maria na Santa Cruz

Nos ta pidi disculpa si den nos momento di tristeza nos por
a lubida di menciona algun number di famia.

Un donacion na Wilhelmina Kankerfonds lo ta altamento
aprecia.
Nos ta lamenta cu despues di entiero nos lo no ricibi
bishita di condolencia na cas.

Scan nos QR code y bira abonado di AWEMainta

Completamente GRATIS

1: Usando bo camera di telefon,
scan nos QR code na banda.

2. Bay riba "Show Options",
"Open in browser".

3. Yena e formulario.

**Haya AWEMainta
tur dia den bo inbox!**

www.awemainta.com

www.facebook.com/AWEMainta

5880022

noticia@awemainta.com
aviso@awemainta.com